

odsev odsega

Cene vrtca
za zdaj ostajajo
nespremenjene

Ruska ruleta
uli kako prečkati
Jamčevo cesto

8. sekirica
Borisa Paternosta

Seljak na "tapeti"

**Prizori s slavnostne otvoritve
Centra družbenih dejavnosti
Ivan Hribar**

BO 2004 ŠE USPEŠNEJŠE LETO?

JV a knjižni polici gledam šest vezanih letnikov Odseva, ko pa bodo čez nekaj dni vezani tudi lanski Odsevi, jim bom dodal še sedmi letnik. Pravzaprav imam Odsevov kar za enajst letnikov, le da so bili prvi trije letniki, ki smo jih izdali nekateri mladi trzinski zanesenjaki v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, bolj skromni, ob koncu leta 1996 pa smo izdali le eno številko. Kakor koli že, kar nekaj zgodb in dogodkov

smo zabeležili. Če listam po teh starih Odsevih, vidim, da je bilo življenje v našem kraju, odkar se ukvarjam z beleženjem le -tega, dokaj živahno. Leta 77 smo pisali o tem, kako so gradili novo naselje. med drugim pa smo heležili tudi zaplete pri asfaltiranju Jemčeve ceste v starem delu naselja. Ko zdaj prebiram liste zapise, se mi zdi, da se zgodovina res vsaj malo ponavlja. Marsikakšno vzporednico lahko potegnem.

Potem smo pisali o boju za

samostojno občino. Pred petimi leti smo z veseljem poudarjali, da gre za zgodovinske dogodke v življenju Trzina. V tistem času smo pisali tudi o tem, kako so gradili bloke v novem centru Trzina. Bilo je precej zapletov, a tudi ta gradnja krepko spreminja podobo in tudi življenje našega naselja. Kakšno olajšanje je takrat prinesla otvoritev štiripasovnice na jugovzhodu Trzina. Zdaj se le redki spominjajo kolon in težav, ki smo jih imeli preivalci ob stari Ljubljanski cesti. Ko smo se želeli prebijati preko ceste ali pa se vključevati v promet na njej. Kar nekaj Trzincev je menilo, da obvoznice ne potrebujemo, zdaj pa bi nekateri od njih radi tudi obvoznico mimo starega dela naselja. O tem piše-mo tudi v tej številki našega časopisa. Pomemben dogodek je bil odkup poslopja stare osnovne šole. Tudi tej potezi so nekateri nasprotovali, vseeno pa staro poslopje zdaj še kako koristi trzinskim društvom in tudi varstvu malčk.

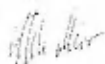
Za fansko leto bi spet lahko napisali, da je bilo prelomno. Osnovna šola je dobila enega od treh prizidkov in pogoje za uvedbo devetletke, tik pred koncem leta pa smo slavno odprli sodobni Društveni center Ivana Hribarja, ki bo prav gotovo prinesel novo kakovost življenju v našem kraju. Če se ozremo nazaj, je bilo leto 2003 za našo občino kar uspešno. Pridobitve lanskega leta pa bomo pravzaprav večinoma začeli uživati šele letos. V družbenem domu so zdaj odprli ambulanto, zaživela sta informacijski center in mladinski klub, v kratkem pa bomo

odprli tudi knjižnico. Zemeljski plin, ki je končno priteknel v naš kraj, bo velika večina novih odjemalcev dobila letos. Po zagotovilih investitorjev bo prehod na plin blagodejno vplival na hišne proračune porabnikov, prav gotovo pa bo prispeval tudi k čistejšemu ozračju v našem kraju. Konec leta so gradbinci, ki širijo in posodablajo trzinsko osnovno šolo, sklenili gradnena dela, zdaj posamezni mojstri opremljajo nove prostore šole in vrta z napeljavami in notranjo opremo, šolska pridobitev pa bo prišla do izraza šele z novim šolskim letom. V prejšnjih letih smo precej pisali o težavah pri prizadevanjih, da bi v Trzinu dobili kabelsko televizijo, zdaj smo na to in na posodobitev telefonskega omrežja že skoraj pozabili, so pa predeli v Trzinu, ki še čakajo na kabelsko televizijo. Veselili smo se, da bomo že konec lanskega leta lahko vozili po obnovljeni Jemčevi cesti, vse pa kaže, da bo treba potrpeti do pomladi, tudi z urejanjem športnorekreativskega parka na obronkih Mlak bodo začeli šele v toplejših mesecih.

Ali lahko že zdaj napovemo, da bo leto 2004 še uspešnejše od leta, od katerega smo se z veseljem poslovili pred manj kot mesecem dni? Lani smo napovedovali celo vrsto otvoritev, zdaj pa kaže, da bomo več trakov prerezali letos. Upajmo, da bo res tako in da bomo za letošnje leto, ki je zdaj še mlado in obotavljajoče, lahko zapisali, da je bilo res uspešnejše od prejšnjega. Prav bi bilo tako, saj mora iti razvoj vedno naprej, pa čeprav se nam včasih porajajo nostalgicne želje po lepših starih časih.

Da bo leto 2004 boljše in uspešnejše od svojega predhodnika, pa lahko v marsičem pripomoremo tudi sami. Še enkrat vsem bralcem želim, da bi se jim njihovi načrti in želje letos uresničile.

Urednik

ODSEV - glasilo Občine Trzin

Glavni in odgovorni urednik: Miro Štebe
Namestnica odgovornega urednika: Mateja Erčulj
Tehnični urednik: Emil Pevec
Urednik fotografije: Jože Seljak
Trženje: Jožica Valentak
Lektoriranje (razen Uradnega vestnika): Marija Lukan
Ostali sodelavci uredništva: Simon Fink Jugovic, Tone Ipavec, Urša Manjčič, Petra Mušič, Ana Oblik, Viktorija Pečnikar - Oblik, Tanja Povelšek, Mirjam Silih, Mojca Trček, Jana Urbas, Peter Zalokar, Andrej Zupanc

Tisk: Marko Ravnikar s.p., Domžale
Naklada: 1420 izvodov

Glasilo Odsev izhaja enkrat mesečno in ga dobijo brezplačno vsa gospodinjstva in podjetja v Trzinu.

Naslednja številka Odseva izide 20. februarja 2004.
Vaše prispevke pričakujemo v uredništvu najkasneje do 10. februarja na naslov: Odsev, Mengeška 9, 1236 Trzin ali na elektronski naslov odsev_96@hotmail.com

Uradne ure v uredništvu:

Vsako sredo od 17. do 19. ure v prostorih uredništva, v prvem nadstropju stare osnovne šole v Trzinu (Mengeška c. 22/1)

☎: (01) 564 45 67 ✉: (01) 564 45 68

Slika na naslovnici:
Utrinek s strelskega tekmovanja

(foto: Jože Seljak)

ISSN 1408-4902

Tehnične zahteve za poslane članke in slikovni material

Spoštovani bralci! Vse, ki nam pošiljate besedila oz. slike prosimo, da upoštevate naslednja navodila:

Besedila naj bodo shranjena v datoteki doc, rtf, txt (lahko tudi na disketi, rokopise sprejemamo izjemoma!)

Če hesedilo pošiljate po elektronski pošti, ga obvezno priložite kot prilogo in ne v telesu besedila.

Izgubajte se vsakršnemu oblikovanju besedila (različne pisave, tabulatorji in zamiki pri odstavkih, ...)

Pri fotografiranju z digitalnim fotoaparatom slikajte z visoko resolucijo (fotoaparati na mobilnikih zares ne zadostujejo!).

OGLED GRADU JABLJE

Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja 2004 bodo odprta vrata gradu Jablje in bo možen ogled gradu.

Zborna mesto za vse, ki si bodo želeli grad ogledati pod strokovnim vodstvom, bo ob 15. uri v atriju gradu.

Podrobnosti lahko izveste po telefonu: 01 564 45 28.

Z letošnjim letom se, kot sem v Županovem kotičku že omenjal, izteka peto leto prvega petletnega obdobja, za katerega smo leta 1999 pripravili in konec leta tudi sprejeli Strategijo razvoja Občine Trzin. Že tedaj smo v grobem nakazali tudi to, kako naj bi se občina Trzin razvijala po letu 2004, še posebej v zvezi z nekaterimi načrti, katerih uresničevanje naj bi trajalo vse do leta 2009 ali morda še dlje. To še posebej zadeva osnovno usmeritev Strategije, ki jo lahko povzamemo v nekaj točkah:

1. Koncept trajnostnega razvoja, ki vključuje poudarjeno skrb za okolje in ohranjanje narave in hkrati tudi odločitve za razvoj, vendar za tak koncept razvoja, ki omogoča ohranjanje naravnega okolja in tudi izboljševanje razmer na tem področju.
2. Izboljševanje kakovosti življenja v občini Trzin, kar zahteva v prvi vrsti izboljšanje razmer na področju skupnega ali, kot smo včasih rekli, družbenega standarda, na pomanjkanje katerega so opozarjale tudi zelo poudarjene želje in potrebe občanov in občanov na zborih in v anketah, in sicer da pogrešajo ambulantno, knjižnico, lekarno, knjigarno, več možnosti za rekreacijo, dom za starejše občane ipd.
3. Nadaljnji gospodarski razmah Trzina, ki ga je kot koncept trajnostnega razvoja ob težnji po izboljševanju kakovosti življenja mogoče uresničevati oziroma dose-

gali samo pod pogojem, da se odločimo za zelo premišljeno usmeritev gospodarskega razvoja na našem območju; torej ne za pretirano pozidavo in tako tudi ne za pretirane posege v naravno okolje in predvsem ne za ekstenzivni razvoj na področju gospodarstva, npr. za velike tovarne, zahtevno in okolju nevarno industrijo, temveč za projekte, ki ne zahtevajo veliko prostora in ne obremenjujejo okolja.

4. Premišljeno načrtovanje v bistvu omejevalno nadaljnje stanovanjske pozidave na območju občine, ki ne bo omogočalo niti pretiranega nadaljnega zgoščanja naselja in hkrati ne pretirano razkošne rabe prostora, ki je za zdaj še poraščen z gozdom ali namenjen obdelovanju.

Vse navedeno je zahtevalo zavestno odločitev za usmerjanje in omejevanje nadaljnje priseljevanja in hkrati za takšno občinsko politiko, ki si bo za ključni cilj postavila celovit razvoj Trzina kot manjšega središča z vsemi mestnimi funkcijami (visoka raven oskrbe in zadovoljevanja interesov in potreb prebivalstva na vseh področjih od kulture, zdravstvene oskrbe, možnosti za rekreacijo, zagotovljenih storitev ipd.) in vendar hkrati tudi z ohranjanjem visoke stopnje socialnosti oziroma skupnosti, kar predstavlja načrno ohranjanje značilnosti nekdanjega vaškega življenja (vzajemnost, solidarnost, medgeneracijsko sodelovanje in povezovalje, razvito društveno življenje ipd.). Upam si trditi, da je občina Trzin doslej dovolj uspešno uresničevala te cilje in si

prizadevala preprečiti, da bi se Trzin razvijal v smeri spalnega predmestja Ljubljane, čeprav so bile težnje po tem v posameznih primerih zelo glasne, in da ob enem tudi ni pristajala na poskuse, da bi se vse podredilo zgolj podjetniškemu interesu ne glede na izgled naselja ali morebitno puščevanje okolja.

Prepričan sem, da velja takšno usmeritev ohraniti tudi v prihodnjih letih, o čemer se bomo letos pogovarjali na vseh ravneh od občinskega sveta do zborov občanov. Tudi znotraj takšne smeri pa bo težko določiti prednostne naloge na področju naložb, kajti potreba je vedno več in še več želja; še posebej na ravni zahtev po dodatnih ugodnostih, ki naj bi jih občankam in občanom zagotavljala občina, tako da se stroški nekaterih dejavnosti, ki jih mora zagotavljati občina zelo skokovito povečujejo. Po drugi strani pa nam država grozi s prerazporejanjem sredstev med občinami, kar se sicer lepo sliši, češ da je potrebno zagotoviti solidarnost med manj in bolj bogatimi občinami, hkrati pa predlagane rešitve kar preveč spominjajo na nekdanje, dokaj neučinkovite mehanizme pomoči nerazvitim.

Obela se nam potemtakem tudi po tej plati zanimivo leto, saj bi radi konec leta imeli na voljo dokument o razvojnih usmeritvah za Občino Trzin, ki bi segal vse do leta 2010.

Tone Peršak

OBVESTILO

o začetku delovanja Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin, urniku knjižnice in splošne ambulate Trzin ter praznovanju kulturnega praznika 6. februarja

Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin začne delovati 6. februarja 2004 ob 15,00!

URNIK

delovanja splošne ambulate in knjižnice:

Splošna ambulanta		Knjižnica	
Ponedeljek		15,00-19,00	
Torek	7,30-10,30	16,00-19,00	9,00-13,00
Sreda		16,00-19,00	15,00-19,00
Četrtek	7,30-10,30		15,00-19,00
Petek	7,30-10,30		
Vsaka zadnja sobota v mesecu			9,00-12,00

Občanke in občane Občine Trzin obveščam, da bomo praznovanje kulturnega praznika letos združili z odprtjem Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin. Vabimo vas, da

v petek, 6. februarja, od 15,00 do 19,00 ure

obiščete prostore knjižnice, se vpišete v knjižnico in si ogledate oziroma prisluhnete posameznim točkam programa kulturnega maratona, ki bo v čast kulturnemu prazniku potekal v prostorih knjižnice, v avli oziroma v Dvorani Marjance Ručigajeve v Centru Ivana Hribarja, Ljubljanska 12 f.

Vijudno vabljeno!

Župan Tone Peršak

Telefonske številke
Občine Trzin so:

**564 45 44, 564 45 43,
564 45 50 in 564 45 49**

Fax:

564 17 72

Elektronska pošta:
info@obcina-trzin.si

Domača stran na internetu:
http://www.obcina-trzin.si/

14. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA CENE VRTCA ZA ZDAJ OSTAJAJO NESPREMENJENE

Januar je po navadi mesec, poln snega, smučarje, keparja in rajnarja po snegu. Toda tokrat nam zimsko vreme ni naklonilo bele pokrajine, temveč zgolj plundro in blato. Povsem drugače pa je na sejah občinskega sveta, kjer svetniki strumno in kleno slalomirajo med različnimi točkami dnevnega reda, v ciljni ravni pa sprejemajo sklepe.

Pri prvih vtiatih oziroma prvi točki dnevnega reda so se tako ukvarjali s povsem zimsko temo - ogrevanjem. Ali natančneje s sprejetjem aneksa k pogodbi z Interino iz leta 1999. Zgodba je znana že iz prejšnje seje, ko se predstavniki podjetja Interina in svetniki niso mogli dogovoriti, ali naj bi podjetje za ohranitev dodatnih rezervarskih kapacitet ob uvedbi zemljskega plina občini plačevalo letno rento ali pa naj bi bila odškodnina izplačana v enkratnem znesku. Na prejšnji seji je bila točka prekinjena, v zadnjem mesecu pa sta imeli občinska uprava in kolegi župana kar nekaj sestankov s predstavniki Interine, da bi se dogovorili za primeren način plačila odškodnine. Nazadnje so se nekako le uspeli zneniti, da bo občina prejemale letno rento, kar so s sprejetim sklepom potrdili tudi svetniki. Pojavil pa se je nov problem, in sicer višina zneska te letne rente. V razpravi so svetniki predlagali najnižjo možno ceno, na županu pa je, da se dogovori za primerno odškodnino.

Tudi naslednja točka dnevnega reda je bila nadaljevanje razprave iz 12. redne seje, ko so svetniki obravnavali vlogo Natalije Chvatalove o odkupu nekaterih parcel ob njeni hiši, za katere je pred leti pridobila ustno soglasje krajevne skupnosti. Po razpravi na takratni seji je bilo ugotovljeno, da je parkirišče, ki je ob njeni hiši sedaj že zgrajeno, sega še na tri parcele, ki jih Chvatalova v vlogi ni omenila, saj je bila nanje opozorjena šele naknadno. Stališče svetnikov na predhodni seji je bilo, da se parcele Chvatalovi prodajo, vendar naj bi prej dopolnila svojo vlogo. Toda po raz-

pravi na tokratni seji so se stvari obrnile v popolnoma nasprotno smer od prodaje. Župan je dejal, da ga je Četrti odbor OIC opozoril, da bi v primeru prodaje parcel Chvatalovi v Trzinu veljala dvojna merila, tista za svetnike in tista za navadne občane, ter da so po njihovem mnenju parcele lahko dane edinole v najem. Podobnega mnenja sta bila tudi odbor za finance in kolegi župana.

V razpravi je na očitke, da ima kot svetnica določene privilegije, Chvatalova dejala, da je vloga za odkup zemljišča ob njeni hiši na upravno enoto Domžale dala kot občanka že davnega leta 92, vendar se vrsto let s tem nihče ni ukvarjal, sedaj pa se je zaradi dodatnih potreb po parkirišču odločila, da zadevo izpelje do konca. Poleg tega je opozorila, da ne želi imeti nikakršnih privilegijev kot svetnica in da naj se jo obravnava kot navadno občanko, vendar pa naj svetniki pri tem upoštevajo, da so pogoji v OIC drugačni kot v ostalem delu Trzina. Chvatalova je še dejala, da z zgrajenim parkiriščem niso nikomur naredili nobene škode, še več, cesta naj bi bila sedaj veliko bolj pregledna. V bran Chvatalovi in temu, da bi se zemljišče prodalo, sta bili tudi mnenji, da gre pri zaviranju prodaje parcel najverjetneje za kakšne osebne zamere in da je v sklepu za prodajo napisanih neverjetno veliko pogojev. V prid najemu pa je bilo mnenje, da je Chvatalova svetnike spravila v neugoden položaj, saj je parkirišče pravzaprav dogradila na črno in da je v drugih občinah v podobnem primeru avtomatično možen le najem, ne pa odkup. Poleg tega pa so svetniki prejšnjega mandata že določili nekakšno pravilo, da naj ne bi nobene parcele prodali, predvsem zaradi problemov z izgradnjo infrastrukture in ker bi s tem postavili občane v neenak položaj. V času glasovanja se je Chvatalova umaknila s seje, svetniki pa so na koncu izglasovali sklep, da se navedene parcele Chvatalovi dajo zgolj v najem.

Že na prejšnji seji so svetniki sprejeli sklep o programu športa, ki pa je bil, po besedah župana, napisan za več občin hkrati, oblikovan pa je bil tudi v silni časovni stiski, zato se je v njem pojavilo kar nekaj napak. Nekatere od teh so bile zgolj redakcijske, za druge pa je bilo potrebno sprejeti amandmaje. V razpravi so svetniki pohvalili program za šport in naklonjenost občine za športne aktivnosti, predlagali pa so tudi, da se cena najema telodavnice za trzinska društva za računava po nižji ceni (ker občina že plačuje ogrevanje in elektriko, kar je zajeto v ceni za najem), za društva drugih občin pa naj se oblikuje primerna ekonomska cena.

Nato pa je sledila še ena točka dnevnega reda, ki je prav tako odprla žgočo razpravo, to pa je bil predlog povečanja cene programov vrtca Trzin.

Ravnatelj Franc Brečko je z rahlo hripavim glasom razložil, da je razlog za dvig cene nov pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih in povečanje stroškov plač ter ostalih izplačil. Pri tem je poudaril, da je bila zadnja sprememba cen v vrtcu sprejeta v letu 2002. Ravnatelj je tudi nekoliko razložil novi pravilnik, katerega glavni namen je v tem, da bi cene programov v vrtcu bile več ali manj enake oziroma da ne bi prihajalo do prevelikih razlik v cenah med posameznimi občinami. Ta metodologija je tako ugodnejša za starše, občinam pa nalaga dodatne finančne obveznosti. Ravnatelj je še dejal, da se nova cena računa na podlagi sprejetih normativov (to je določeno število otrok v posameznem oddelku), če prihaja do razlik od normativa, jih mora finančno kriti občina.

Nova metodologija bo tako torej zahtevala bolj tesno sodelovanje med občinami in vrtci, pri čemer bodo občine morala spremljati vsakršne spremembe v vrtcih. Svetniki so v razpravi dejali, da vprašanje dviga cene najverjetneje ne bi bilo problematično, če ne bi s tem tvegali, da bi starši potem svoje otroke iz trzinskega vrtca izpisali in jih rajši vpisali v cenejše vrtce v okolici, to pa bi posledično pomenilo še višje cene trzinskega vrtca (zaradi normativov). Pri tem je pomočnica ravnatelja, ki svoje delo opravlja v vrtcu, dejala, da je letošnjemu velikemu izpisu otrok iz trzinskega vrtca (v primerjavi z drugimi leti) botrovala vse kaj drugega kot visoka cena (na primer boleznj, selitve...). Svetnike so še posebej zanimali materialni stroški, ki so prav tako bili nerazumno visoki; za čistila so v vrtcu mesečno namenili okrog 62 tisočakov, za telefon pa kar okrog 76.

Svetniki so bili soglasnega mnenja, da naj cena za vrtce ostane nespremenjena vsaj še mesec dni, v tem času naj bi strokovne službe zavoda OŠ našle notranje rezerve, ustanovljena pa je bila tudi posebna delovna skupina, ki bo z vodstvom zavoda podrobno preučila vsa porabljena sredstva.

Svetniki so nato sprejeli še letni program dela, ki pa se seveda po potrebi spreminja. Ob zaključku se je župan svet seznanil s tekočimi naložbami - narejen je bil tehnični pregled drugega dela prizidka k osnovni šoli, za začetek del v športnem parku

OPRAVIČILO:

V prejšnji številki Opseva se mi je pri poročilu s seje pomotoma zapisalo, da je pri točki o Interini njene interese zastopal direktor Zeljko Vrbanovič, pa temu ni bilo tako. Svetnike je nagovoril gospod Gerželj, tehnični direktor Interine. Vsem, ki so bili zaradi napake na kakršenkoli način prizadeti, se iskreno opravičujem.

M.F.

so zagotovljeni vsi pogoji, potrebno pa bo počakati na prve otloplive, v Mlakah se kanalizacija še vedno izvaja, saj so izvajalci ugotovili, da so bile pred leti položene drugačne cevi, kot bi morale biti, pri ostalih tekočih zadevah pa še vedno poteka papirnata vojna.

Pobude svetnikov na tokratni seji pa so bile povezane predvsem z okoljem. Tako je bila dana pobuda za sklic odbora za okolje in prostor glede novo nastajajočih stavb pri Barci, odbor pa naj bi vedno obravnaval vse prostorske zadeve. Svetnike je še zanimalo, kdaj bodo sanirane nove table za označevanje ulic, ki so nepregledne in ali bodo odstranjeni cvelični lonci pri banki, ki stojijo na pločniku in ovirajo pešce.

Mateja Erčulj

Kol ponavadi smo tudi tokrat v Trzinu praznovali dan samostojnosti z občinsko proslavo, ki jo je pripravilo Kulturno društvo Franca Kotarja Trzin. Verjetno smo bili Trzinci med prvimi v Sloveniji, ki smo bili deležni te slovesnosti. Proslava je bila namreč že 22.12, kljub temu da

Proslava ob dnevu samostojnosti

je praznik šele 26.12. Toda to večine zaradi božičnih praznikov, ki so se takrat že napovedovali, niti ni posebej motilo. Pomembno je le, da smo se z obiskom prireditve spomnili 23. decembra pred *independence day*, ko se je kar petindevetdeset odstotkov slovenskih volilnih upravičencev izreklo za samostojno in neodvisno državo, 26. 12. pa so bili rezultati plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije tudi uradno razglašeni. Tokratna proslava je bila za razliko od nekaterih v prejšnjih letih klasično zasnovana in ni prinesla nikakršnih novih prijemov. Najprej je trzinski mešani pevski zbor Žerjavčič pod vodstvom zborovodkinje profesorice Alenke Markus zapel državno himno ter takoj zatem še domovinski pesmi Slovenska dežela in Moj dom.

Slavnostni govornik je bil župan občine Trzin g. Anton Peršak, ki mu tokrat na odru ni bilo dolgčas. Ravno ko je dejal, da je 13 let kratka doba za državo, je zmanjkalo elektrike in znašli smo se brez reflektorske razsvetljave in ozvočenja.

Po čudnem naključju je prišlo do kralkega stika, ki ga je verjetno povzročil iztaknjeni kabel na balkonu nad dvorano. Zadolženi za tovrstne zadeve so situacijo sicer dokaj hitro rešili s prižigom luči v dvorani, župan pa nam je še večkrat ponovil stavek, da je 13 let kratka doba, saj sprva, ko so se prižigale luči, ni bilo jasno, ali ozvočenje že deluje ali ne. Nazadnje je prireditev le stekla nemoteno naprej.

Župan je v svojem govoru na kratko orisal uspešno pot Slovenije v samostojnost ter pri tem poudaril pomen plebiscitarne odločitve. Orisal je nekatere težave in nihanja na samostojni poti in ob tem dejal: »Včasih se zdi, kot da nekoliko pozabljamo, da bi samostojnost morala pomeniti tudi zrelost in predvsem odgovornost zase in svoja dejanja in da za neodvisnost in željo po resnični neodvisnosti vedno velja, tako na osebni ravni kot na ravni nacionalne skupnosti, da je biti neodvisen in v celoti odgovoren zase včasih precej težje,

pot biti odvisen in dopuščati, da pravzaprav drugi uravnavajo tvoje življenje, presojajo o tvojih potrebah in celo načrtujejo tvojo prihodnost.«

Spregovoril je tudi o nekaterih nevarnostih za našo kulturo, če ji ne bomo v skupni Evropi posvečali več pozornosti. Opozoril je na nesmisel obdavenja knjig in drugih umetniških del. Izrazil je upanje, da nam bo v odločilnih trenutkih kot vedno doslej le uspelo izbrati pravo pot.

Poudaril je še, da tudi samostojna pot Trzina kot občine ni bila vedno lahka, da pa smo dosegli uspehe, na katere smo že lahko ponosni. Dejajle, da je treba tudi na občinski ravni znati uravnotežiti različne interese. Omenil je, da je bilo leto 2003 za občino uspešno na naložbenem področju in izrazil upanje, da bo novo leto še boljše. V drugem delu programa smo prisluhnili koncertu Mengeške godbe pod vodstvom dirigenta Primoža Kosca, ki je prišla res v veliki zasedbi. Spet se je pokazalo, da Trzin potrebuje večjo dvorano za takšne prireditve, saj so se glasbeniki z vsemi svojimi instrumenti vred komaj lahko stlačili na oder. Sedeli so tesno eden zraven drugega, vendar to ni vplivalo na kvaliteto njihove glasbe. Moram reči, da so fantje in dekleta ansambla s svojo uigranostjo, usklajenostjo ter udarnostjo resnično popestrili vzušje celotne prireditve. Zaigrali so pester izbor skladb in burno končali z Radetzky maršem.

Po končani prireditvi je sledil še neuradni del prireditve, namenjen druženju in klepetu, s pogostitvijo. Pri tem je potrebno omeniti, da je zaradi velike udeležbe na proslavi pripravljenih dobrot kar hitro, za nekatere celo prehitro, zmanjkalo.

Mirjam Štih

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE TRZIN G. ANTONOM PERŠAKOM

5 LET SAMOSTOJNEGA DELOVANJA OBČINE TRZIN

Ob tokratnem pogovoru z gospodom Antonom Peršakom, županom naše občine, smo se spomnili, da je 1. januarja pred petimi leti naša občina zaživela samostojno. Župana smo povprašali, kako gleda na prehojeno pot.

Petletno življenje takšne skupnosti, pa naj gre za državo ali občino, je po eni strani malo, po drugi pa veliko. Mi bomo temu jubileju nekaj več pozornosti namenili ob letošnjem občinskem prazniku. Takrat bomo nekako prikazali in predstavili prehojeno pot in skušali oceniti, ali se nam je osamosvajanje izplačalo ali ne. Naša občina je začela delovati po obdobju zelo pospešenega razvoja oziroma rasti tega naselja. Ko je nastajala, razen načrta za gradnjo centra Trzina, T-3, kot mu še pravimo, prav posebnih načrtov o tem, kako naj bi se kraj razvijal naprej, ni bilo. Obstajala so sicer neka mnenja, ne samo v Trzinu, ampak tudi drugje. V Ljubljani sem se tako srečal s stališči kroga ljudi, ki so v Trzinu videli predmestje, nekakšno spalno naselje Ljubljane. O našem kraju so govorili kot o naselju, s katerim bo Ljubljana lahko razpolagala. Po drugi strani so v domžalski občini razmišljali, da se bo Trzin širil še naprej v nekakšno industrijsko območje. Javno mnenje Trzincev pa ni bilo naklonjeno nobeni od obeh možnosti. Do neke mere je bilo čutili celo skoraj pretiran odklon v drugo smer. Nekateri so še vedno gledali na Trzin predvsem kot na vaško naselje in so dokaj dejavno zagovarjali idejo, da se Trzin ne sme več širiti in da je v njem treba ohraniti nekakšno idilično podeželsko življenje. Tudi za takšno ureditev življenja v

Trzinu žal ni bilo več možnosti, tako da smo se takoj po ustanovitvi občine morali zelo dejavno ukvarjati z idejo o tem, kako naj se Trzin razvija naprej. Kako naj bi ta razvoj usmerjali in kako naj bi ga omejili, da ne bi prišlo do neke pretirane industrializacije ali pritoka novih prebivalcev, vseeno pa tudi, kako naj si uredimo življenje, da bo kakovostno in da bo ustrezalo vsem potrebam sodobnega bivanja.

Leta 99. na pragu 21. stoletja, smo izoblikovali strategijo razvoja in ta strategija prvega petletja se letos izteka, zato se bomo morali lotiti njenega nadaljevanja. Spet bo treba razmisliti o nadaljnji razvojni poti občine in Trzina. Moram reči, da smo prvo strategijo dobili, kar želijo nekateri zdaj kar spregledati, po dokaj poglobljenih in obsežnih razpravah, anketah in podobnem. Rezultate takratnih ugotovitev pa smo kasneje ves čas, tako pri načrtovanju kot pri naložbah, upoštevali. To se vidi tudi po tem, da občina doslej ni širila območja zazidljivosti, razen da je na obrobje Trzina preselila dve kmetiji in da smo predvideli prostor za pokopališče. Samo za ti dve lokaciji je občina odprla možnosti za nove posege v prostor, žal pa nekateri ljudje vztrajno govorijo, da želimo vse pozidati in širiti Trzin do skrajnih možnosti.

Najpomembnejše, kar smo v tem obdobju dosegli, pa je, da smo uspeli vsaj do neke mere prebivalce Trzina povezati, da začeni-

mo čutili pripadnosti temu kraju in življenju v njem. To sicer za stari del Trzina ni bilo nikoli problem, za ljudi iz novega dela naselja in tudi iz industrijske cone pa nam je le uspelo, da se jih je kar precej začelo čutili soodgovorne za življenje in delo občine in naselja, da so se začeli čutili kot del trzinske skupnosti. To nam v celoti še vedno ni povsem uspelo, še vedno so ljudje, ki prihajajo v naš kraj le spat, če tako rečemo. Slišim tudi, da si nekateri posamezniki svoja domovanja v Trzinu celo predstavljajo kot nekakšne vikende in bi radi živeli kot kje v hribih, vseeno pa mislim, da se je pretežni del prebivalcev Mlak in tudi cone le otrešel razmišljanja, da je to le spalne naselje in zgolj predmestje Ljubljane.

Uspelo nam je spodbuditi zelo bogato društveno življenje v občini in k temu pritegniti širok krog prebivalcev. Za občino že samo ime pove, da je lokalna skupnost. Sam pri tem dajem poudarek na skupnosti in menim, da nam je oblikovanje te skupnosti v neki meri kar uspelo, čeprav to le ni tako lahko. Nenazadnje, če upoštevamo nekatera sociološka dejstva, se je precej ljudi preselilo v naš kraj v zrelji življenjski dobi. Pri takih pogosto ostane navezanost na prejšnji kraj še zelo močna in se zelo težko prilagodijo novemu okolju, nekateri tudi nikoli in šele njihovi otroci zaživijo z novim krajem.

Kako pa vi osebno doživljate peto obletnico na čelu trzinske občine?

Moram reči, da tudi za županovanje pet let ni posebno dolga doba. To ne govorim za to, da bi ljudem dajal vedeti, da želim županovati še ne vem koliko let. Ampak tudi če gledamo kronike posameznih krajev, na primer tudi Trzina, saj je ta tudi že bil občina, takrat vedno gledamo, kaj so dosegli v času županovanja posameznega župana in takrat vidimo, da so tisti, ki imajo kaj pokazati, županovali deset in več let. Menim, da je že prav, da so volitve vsake štiri leta, vendar pa če želiš res kaj narediti in tudi dati pečat nekemu kraju, potem za to potrebuješ daljši čas. To še zlasti velja za zdajšnje obdobje, ko ideje o tem, kako želiš urediti neki kraj, za uresničitev potrebujejo daljše obdobje, tudi po deset let. Postopki za spremembe so zdaj namreč zelo dolgotrajni in zamudni. Na primer, če želiš preoblikovati neki del naselja, mu dati neko novo podobo, moraš najprej spremeniti načrt, kar ob vseh usklajevanjih traja vsaj tri leta. Potem moraš sprejeti prostorsko izvedbene

Ena večjih trzinskih naložb je prizidki k OŠ Trzin

akte, kar traja spet dve leti, nato moraš pripraviti projekte in pridobiti gradbeno dovoljenje, kar spet traja kakšni dve leti in šele nato, ko z razpisom izbereš izvajalce, lahko začneš graditi. To pomeni, da za izvedbo neke ideje potrebuješ kar kakih deset let. Vseeno si upam trditi, da vsaj nekaj narejenega lahko pokažemo že danes.

Na primer, zame je zelo velik uspeh, da smo v Trzin uspeli pripeljati zemeljski plin in da ga del prebivalcev že lahko uporablja. Ko sem leta 99 govoril, da bomo v Trzin pripeljali plin, so mi ljudje, ki se imajo za strokovnjake na tem področju, trdili, da je čista iluzija, če mislim, da bo plin v Trzinu pred letom 2008.

Vseeno pa mislim, da potrebuješ določen čas, če želiš neke svoje ideje uresničiti. Moram poudariti, da mi ne gre za uveljavljanje zgolj svojih predstav in idej in da skušam vse druge želje in ideje enostavno »povoziti«. Kdor pozorno spremlja dogajanje v občini, lahko vseeno vidi, da tiste stvari, ki jih delamo, delamo na podlagi želja, predstav in idej ljudi in so nastale ob oblikovanju razvojne strategije. Ko se homo letos lotili nadaljnega načrtovanja, bomo delali na isti način. Seveda pa vseh stvari, tudi zaradi dolgotrajnih postopkov in drugih objektivnih ovir, ne moremo izpeljati tako hitro, kot bi si želeli. Je pa res, da se predstava o tem, kaj naj bi občina bila in kako naj se razvija, ki smo jo dobili ob zbiranju smernic za nadaljnji razvoj, v precejšnji meri pokriva s tistim, kar o tem tudi sam mislim, da naj bi bilo tako.

Kar precej sem poslušal in brai o tem, kako naj bi potekal razvoj lokalne samouprave, in moram reči, da tudi jaz mislim, da za Trzin ne bi bilo dobro, če bi se prepustil volji, na primer Ljubljane in da bi mu prestolnica narekovala tisto, kar bi njej odgovarjalo. Menim, da se mora Trzin razvijati v nekakšno manjše središče, ki bi moralo ležiti za tem, da bi v kar največji meri zadovoljevalo potrebe svojih prebivalcev. Omogočati bi moralo izpolnjevanje čim več interesov, želja in pričakovanj svojih krajanov, seveda tudi tistih, ki v tem kraju delajo in imajo tu svoja podjetja, po drugi strani pa naj bi se ohranjali tudi neko kakovost življenja, ki naj bi imela še nekatere značilnosti vaškega življenja. Težiti bi morali za tem, da se uveljavijo nekakšna skupnost, da se ljudje poznajo med seboj, da si drug drugemu pomagajo in da čutijo medsebojno povezanost in pripadnost kraju. Na občini se tudi zaradi tega trudimo, da bi v naselju omogočili zadovoljevanje določenih potreb krajanov, na primer po športu in rekreaciji, po kulturnem dogajanju in podobno. Ob tem je seveda le treba priznati, da je Trzin zdaj po veljavnih načelih že neke vrste manjše mestno naselje. Prav zato se

moramo truditi, da bi našemu kraju vlnili neko podobo, nekaj, po čemur bi obiskovalci pa tudi sami njegovi prebivalci kraj prepoznali. K tem prizadevanjem sodi tudi načrt urejanja okolice. Nekaterim se zdijo ti posegi v prostor, na primer postavljanje spomenikov, sporno. Za nekatere pa je to lepo, sprejemljivo in kaže kulturo in razvitost kraja. Tu, na primer, če si priznamo ali ne, je naša industrijska cona in tudi sam kraj pri obiskovalcih prepoznaven po piramidi. Prizadevali bi si morali, da bi bil kraj prepoznaven še po drugih znakih kakovostnega in prijetnega življenja.

Za vodenje občine ste v tem času dobili precej pohval, hkrati pa tudi precej kritik, marsikdaj bi lahko gledali, da tudi neupravičenih. Kako gledate na to?

Moram reči, da me takšne kritike niti ne motijo. Ljudje imajo pač svoje mnenje, moti pa

me to, če nekdo želi pisati kot novinar, ne kot neki krajan, ki je slabe volje. Če kdo želi pisati kot novinar, bi moral liste stvari, ki jih piše, tudi preverjati. Če vzamemo za primer prispevke g. Seljaka. V njegovih prispevkih so pogosto trditve, ki so popolnoma »privlečene za lase«, ki nimajo nobene zveze z resničnostjo, na primer da je nekdo nekaj plačal ali da je nekdo nekaj naročil. Če kdo želi pisati kot novinar, bi moral resničnost svojih trditev tudi preverjati.

Miro Štebe

Svojo krono nosim v srcu, ne na glavi; ni pokrita z diamanti in je nevidna: pravim ji zadovoljstvo. To je krona, ki je bila kdajdem redkokdaj dana.

William Shakespeare

UGLEDNO PRIZNANJE ZA FRANCA MUŠIČA

Kot smo v prejšnji številki Odseva napovedali, je naš sokrajan, občinski svetnik in dolgoletni politični in društveni delavec v Trzinu, Franci Mušič, 11. decembra na slovesnosti v Festivalni dvorani v Ljubljani prejel ugledno priznanje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Nagradjenec, ki že vrsto desetletij aktivno deluje v obrtniški organizaciji, je bil pred tridesetimi leti eden od pobudnikov za ustanovitev skladov za izobraževanje delavcev pri obrtnikih. Denar za tovrstno izobraževanje zbirajo z odvajanjem posebnih prispevkov iz bruto plač zaposlenih, ki jih plačujejo obrtniki, s pomočjo teh skladov pa se je v treh desetletjih dodatno izobraževalo več deset tisoč delavcev pri obrtnikih. Sistem je tako dobro vpeljan, da je bil pred časom tudi predstavnik EU, ko je obiskal Slovenijo, da bi predeval o socialnem dialogu, presenečen ob ugotovitvi, da imamo v Sloveniji to že tako dobro vpeljano. Izjavil je, da je Slovenija lahko v marsi čem celo vzor za EU pri socialnem dialogu na področju izobraževanja zaposlenih. Na slovesnosti ob 30-letnici skladov so ugledni gostje, med katerimi je bil tudi minister za delo, družino in socialne zadeve Vlado Dimovski, izrekli celo vrsto pohval na račun smele in vizionarske odločitve izpred tridesetih let, saj je znanje eden najmočnejših dejavnikov, ki nam bodo pomagali enakopravno stopati ob hok razvitim v EU in svetu.

MŠ

CENTER BO POŽIVIL ŽIVLJENJE TRZINA

Slavnostno otvoritvijo Centra družbenih dejavnosti v soseski, ki ji še vedno rečemo T-3, je Trzin končno dobil svoj center. S tem so se izpolnile dolgoletne želje in ideje, da bi Trzin le dobil neko svoje središče. Res, da center še ni povsem zaživel, vendar bo, kot kažejo začetki, le poživil življenje Trzina in mu dal novo kakovost. Lahko upamo, da bo tam zaživel še več trgovin in lokalčkov in da bodo ljudje tja bolj redno zahajali izpolnjeval najrazličnejše potrebe in želje. Center družbenih dejavnosti, ki so ga poimenovali po Ivanu Hribarju, znamenitem

venskem kulturnem prazniku, pa so na pobudo planincev poimenovali po prof. Tinetu Orlu, znamenitem planinskem delavcu in dolgoletnem uredniku Planinskega vestnika. Scenarij za otvoritveno slovesnost je pripravil trzinski župan g. Anton Peršak. Udeleženci otvoritve so se zbrali najprej pred vhodom v center, skozi katerega pelje tudi vhod v večnamensko dvorano. Za red med obiskovalci sta poskrbela člana trzinske gledališke skupine Cizamo na hoduljah, običena v policajko in bobnarja. Trzinski župan je uvodoma zbranim spregovoril o pomenu Centra, kako so ga gradili, in o vseh treh pomembnih rojakih, katerih ime-

na bodo povezana s Centrom ostala v spominu tudi zanamcem. Med drugim je dejal, da naj bi bil Center novoletno darilo občine Trzinem. Sin Marjance Ručigaj, Ivko, je nato skupaj z županom prerezal slavnostni trak in tako odprl center.

Goste so najprej usmerili v večnamensko dvoranco, kjer so mladi trzinski gledališki člani gostom zaigrali skeč o režiserskem delu Marjance Ručigaj, s katerim so nastopili tudi na tekmovanju turističnih podmladkov Turizmu pomaga lastna glava. Po predstavi so šli obiskovalci v mladinski klub, kjer je mentor mladih dr. Albert Mrgole predstavil načrte in delo mladinske skupine, nato pa se je zahvalil županu za pozornost, ki jo Občina namenja mladim. Prav gotovo ni veliko občin, kjer so mladim za delo dali takšne pogoje kot naša občina. Po krajši glasbeni točki so gostje nadaljevali z ogledom knjižnice. Ta še ni bila povsem postavljena, ravnatelj knjižnice Domžale g. Marjan Gujtmán pa je zbranim pojasnil, kako bo knjižnica delovala in kakšne načrte imajo z njo. O načrtih, ki jih imajo v Trzinu, je ob ogledu sosednjih prostorov, v katerih ima zdaj prostor zdravstvena ambulanta, obiskovalcem spregovoril direktor domžalskega zdravstvenega doma dr. Janez Svojljšak. Gostje so se nato spustili v avlo, kjer so jih pričakale bogate obložene mize z lepo razstavljenimi okusnimi prigrizki in pijačami. Ko so si ogledovali panoje z razstavo o Trzinu, se je ob ograji višjega nadstropja pojavil g. Tone Pavlec, ki jebral izbrane odlomke iz spominov Ivana Hri-

Vhodna bita družbenega centra

trzinskega rojaku, ki se je najbolj izkazal kot dolgoletni župan popotresne Ljubljane, so slavnostno odprli v petek, 19. decembra 2003. Za ureditev priložnostne razstave Trzin skozi čas, v avli Centra, so bili zadolženi člani Turističnega društva in Jana Urbas, Špela Mušič in Andrej Ručigaj, ki so ob pomoči še nekaterih članov društva na več panojih predstavili zgodovino našega kraja od prazgodovine do sodobnih dni. Posebej so predstavili trzinsko družabno življenje in društveno dejavnost, razvoj samostojne občine in znamenite Trzince, ki smo se jih ob otvoritvi doma spomnili tudi tako, da smo jim posvetili posamezne dele centra. Celoten center nosi ime, kot smo že omenili, po Ivanu Hribarju, večnamenska dvoranca je posvečena spominu prizadevne pobudnice kulturnega življenja v Trzinu v povojnem času, gledališki režiserki Marjanci Ručigaj, knjižnico, ki jo bodo odprli ob slo-

Natančnost knjižnice je že na oko prijetna

barja. Odlomki so govorili predvsem o tem, kako se je Ivan Hribar spominjal svoje mladosti in življenja v Trzinu. Po vsakem prebranem odlomku se je g. Ipa-vec premaknil bližje publikli in se počasi spustil po stopnicah v avlo. Po končanem otvoritvenem programu se je začelo prijateljsko druženje in pogovori. Avla je bila skoraj premajhna. Res je prišlo precej obiskovalcev, med katerimi je bilo tudi več znanih osebnosti, bili pa so tudi župani sosednjih občin: Domžal, Mengša in Lukovica. Vsi so se strinjali, da je Trzin dobil lep center in da bo to dobrodošla pridobitev za naš kraj. V tem času je tudi Peter Kralj kot prvi preizkusil uporabnost dvigala za invalide, ki je ure-

jeno ob stopnišču iz pritličja v prvo nadstropje. Center je zdaj že druga javna zgradba v Trzinu, ki bo dostopna tudi invalidom na vozičkih.

Že takoj po novem letu je v domu začela delovati splošna zdravstvena ambulanta. Zdravnica dela ob delavnikih vsak dan po tri ure. Ob torkih, sredah in petkih dela dopoldne, ob ponedeljkih in sredah pa popoldne. Pravijo, da je obisk kar dober in da se je že precej ljudi odločilo, da bo trzinska zdravnica postala njihova osebna zdravnica. Po novem letu je začel v predvečju centra delovati tudi informacijski center. Zdaj v njem dežurajo nekateri člani Turističnega društva in društva upokojencev Trzin, Žerjavčki. Pravijo, da je obiskovalcev kar dosti in da se najbolj zanimajo, kdaj bo odprta knjižnica, kje so posamezna podjetja v coni in kje v Trzinu stanujejo ljudje, ki jih iščejo. Tisti, ki so do zdaj dežurali v informacijskem centru, menijo, da bi morali imeti še več podatkov, predvsem o podjetjih v coni, potrebovali pa bi tudi telefonsko zvezo z Občino, da bi tam dobili kakšne podatke. Sploh menijo, da bodo za šalterjem v informacijskem centru predvsem ljudje, ki dobro poznajo Trzin. Menijo, da bi bilo dobro za to usposobiti skupino ljudi, mogoče tudi študentov, ki bi lahko koristno dajali

podatke listim, ki se bodo obračali nanje. Informatorji bodo morali imeti nekakšno banko podatkov o Trzinu, zelo prav pa bo prišlo tudi osebno poznavanje naše občine. Za zdaj v informacijskem centru dežurajo predvsem takrat, ko dela ambulanta, ob petkih pa naj bi bili informatorji tam po cel dan, prav tako pa naj bi bili na svojem delovnem mestu tudi ob zadnjih sobotah v mesecu.

Tudi dvoronica Marjance Ručigaj je že prestala nekaj preizkušenj. Pokazala se je za zelo primerno za različna predavanja, pa tudi planinci, ki so jo preizkusili še pred uradnim odprtjem s svojim slavnostnim občnim zborom, so bili z njeno akustiko in velikostjo prav zadovoljni. Še vedno pa ostaja dejstvo, da Trzin potrebuje tudi večjo dvorano.

Miro Štebe

V četrtek, 26. februarja bo v dvorani Marjance Ručigaj ob 19. uri predstavila svojo pot okoli sveta z motorjem Benka Pulko
Več o multimedijski predstavitvi na strani 21.

Albert Mrgole v prostorih Mladinskega kluba županu izroča knjigo »Kam z mularjijo?«

Peter Kralj je kot prvi preizkusil uporabnost dvigala za invalide

TINE OREL JE BIL VELIK ČLOVEK

Pred odprjem nove knjižnice v Trzinu je Občinski svet in pobudo Planinskega društva Onger Trzin sklenil, da bodo knjižnico, ki bo delovala v prostorih novega družbenega centra Trzin, poimenovali po rojaku prof. Tinetu Orlu. Odločitev so pozdravili številni poznavalci njegovih del in njega samega, med drugimi tudi znani pisatelj in akademik dr. Matjaž Kmecl. Ker menimo, da precej Trzinčev ne ve, kdo pravzaprav je bil prof. Tine Orel, smo bili zelo veseli in hvaležni dr. Kmeclu, ki ga je dobro poznal, da je napisal nekaj besed o njem. Ob tem je g. Kmecl zapisal, da bi si Tine Orel zaslužil še več besed.

Tine Orel (1913 - 1985) je ob ljubljanskem županu Ivanu Hribarju bržkone najznamejši Trzinček. Še posebej cenjen je slejko prej ostal v planinski javnosti, saj je skoraj trideset let odlično urejal *Planinski vestnik*, dolga leta je bil predsednik *Planinskega društva Celje* in član najožjega vodstva PZS. Skoraj nenadomestljiv je bil kot idejni usmerjevalec slovenskega planinstva; z obvladovanjem številnih jezikov je namreč spremljal vso pomembnejšo planinsko literaturo v svetu in gojil številna znanstva, tako da je bilo po njegovi zaslugi naše planinsko občestvo »na tekočem« z vsem, kar se je bistvenega dogajalo na tem področju. Kot izjemno kulturn in jezikovno občutljiv ter skrben mož je ob tem bedel nad planinsko terminologijo in jezikom nasploh. In končno pa ne nazadnje je v svojih najlepših letih preprezel kar nekaj alpinističnih smeri vse do 6. težavnostne stopnje.

Tine Orel

Manj znano pa vendar vsaj enako zaslužno je bilo njegovo profsorsko delo, najprej predvsem na celjski gimnaziji, kjer je 15 let več kot zglede ravnateljaval, potem na ljubljanski pedagoški akademiji. S svojo duhovitostjo, prijaznostjo, razgledanostjo, spodbujalnostjo in še posebej sposobnostjo, da se je človeško znal v hipu približati mladim dijaškim dušam, je do danes ostal v prelepem spominu številnim rodovom celjskih gimnazijcev. – Kar nekaj desetletij je bil duša celjskega kulturnega življenja, zvest in poznavalski sopolnik tamkajšnjega gledališča, njegov kritični komentator, urednik vsakoletnega *Celjskega zbornika* in nekaj časa *Turističnega vestnika*. – Še manj znano je, da je v Kidričevem slavističnem seminarju tik pred drugo svetovno vojno veljal za enega najbolj nadarjenih in da je leta 1940 z objavo razprave o *Ritmu pri Prešernu* nekako napovedal kariero literarnega zgodovinarja, pa se ga potem vojni vrtinci odnesli popolnoma drugam. Lani bi dočel 90 let, če bi ostal med živimi; in tako se ne zdi nič bolj logičnega kot odločitev, da njegovemu spominu in delu, pa tudi slovesu, ki ga je s svojim delom dodal Trzinu, posveti nova trzinska knjižnica. Pred leti so trzinski planinci Tinetu Orlu in njegovim planinskim dejanjem in zaslugam že namenili posebno spominsko sobo, zdaj je imenska posvetitev knjižnice najlepša memorialna oddolžitev njegovemu neprecenljivemu kulturnemu in vzgojnemu delu.

Matjaž Kmecl

OBVESTILO

Oi večšako vse, ki želijo novi trzinski knjižnici podariti odvečne knjige, da bodo to lahko storili pri uslužbenih knjižnicah v Centru Ivana Hribarja takoj, ko bo knjižnica odprta vsem se že vnaprej zahvaljujemo

POZOR, POZOR!

Prihajata Društvo za zascito mladosti Trzin (D'ZMT) in Mladinski klub Trzin!

KAJ?

Bil je že čas, da tako ali drugače mladim v Trzinu ponudimo možnost za kvaliteto preživljanje prostega in neprostega časa. Od leta 2000 smo delovali v okviru Društva prijateljev mladine Trzin in sanjali o prostoru, ki bo namenjen samo mladinskim dejavnostim. Z otvoritvijo novih prostorov v T3 pa je postalo njuno, da se samostojno organiziramo. Tako se je na koncu preteklega leta rodilo tudi D'ZMT. To je društvo, ki si je in si bo pod svojimi okriljem na vse pretege prizadevalo pestovati vse in vsakogar, ki se bo pripravljen pridružiti našim idejam ali pa bo ustvaril nove, čisto svoje in mlade... Mladost smo pri tem definirali povsem neskladno z obstoječimi normativi. Za nas je mladost vsakršna svežina in odprtost uma. In jo lahko najdemo tako pri osnovnošolskih/kah kot pri upokojencih/kah. Torej bomo delovali v smislu zaščite tistih energij, ki nam ohranjajo občutek in zavest, da smo mladostno zagnani in življenjsko aktivni.

Za leto 2004 smo tako pripravili program dejavnosti, ki jih bomo izvajali v sklopu različnih sekcij kot so: glasbena, video oz. filmska, fotografska, računalniška, sekcija za debate in okrogle mize, sekcija za mednarodno sodelovanje z mladimi, svetovalnica za mlade in njihove starše... V mladinskem klubu bomo organizirali koncerte, ples in druge prireditve. Računamo tudi na izpeljavo počitniških delavnic, medsebojne učne in druge pomoči, ki jo mladi potrebujejo. Glede na interes in nove ideje bomo program seveda sprosti dopolnjevali!

KDO?

Smo skupina mladih iz Trzina in od drugod, ki smo se odločili, da svoje navdušenje do stvari, s katerimi se ukvarjamo, posredujemo še komu in tako aktiviramo naše okolje. Eni igramo v bendu, drugi obvladamo glasbene aparature in računalnike, eni smo slikarji, oblikovalci, fotografi in znamo še marsikaj. Imamo tudi izkušnje in nam ni vseeno za generacije mladih, ki prihajajo za nami. Skupno nam je, da se radi družimo, zabavamo in pri tem počnemo tudi kaj zanimivega in koristnega. Vsi, ki imate svoje ideje, ki ste dovolj odštekani in bi želeli kakorkoli ustvarjati, izkoristite možnost in se nam pridružite!

No, imamo tudi imena. Ustanovni člani D'ZMT so: Blaž Jugovic, Marko Kolenc, Metka Bahlen, Tilen Skalamera, Katja Oblak, Tatjana Vrhovšek, Luka Cimolini, Kristjan Habat, Maja Pelan, Anže Pance, Andrež Hojnik, Albert Mirgole in Rok Porenta. Poleg tega računamo vsaj še na 40 mladih, s katerimi smo se srečevali v preteklih letih, prav tako pa računamo, da se nam bo pridružila še ostala mladina v Trzinu. Bi radi postali naš član, vas zanimajo ugodnosti? Ne bo nas težko poiskati.

KDAJ IN KAKO?

Najdete nas zanesljivo vsako sredo od 18. ure dalje v prostorih mladinskega kluba v kletki novega Centra Ivana Hribarja na Ljubljanski 12f, ko se srečujemo na rednih sestankih mentorske skupine. Pa seveda na vsakem dogodku, ki ga najavimo. Program bomo oblikovali postopoma in računamo, da bomo sčasoma prisotni vsak dan čim več časa.

Lahko se povežete tudi v svetovni splet na www.dzmt.tk (TK so menda neki otoki!), pokličete Alberta na mobi številko 041 265 332 ali napišete e-mail na naslov albert.mrgole@guest.arnes.si.

DOGODKI?

V mesecu januarju pripravljamo dva:

- V torek, 27. 01. 2004, ob 17. uri bo predstavitev Albertove knjige "Kam z mularijo?", ki je nastala na izkušnjah dela v Trzinu in pomeni revolucionarno kajigo za področje mladinskega dela v Sloveniji. Na predstavitev bomo povabili medije, predstavnike/ce nacionalnih mladinskih organizacij in mladinske delavce/ke iz ljubljanske regije, zato računamo na veliko zanimanja in dobro debato glede načel neformalnega dela z mladimi in razvojnih idej, o katerih govori Albertova knjiga.
- V sredo, 28. 01. 2004, ob 18. uri pa vas vabimo na čajanko in pogovor na temo "Kako bomo izkoristili EU?". Metka in še kdo imajo vzpostavljene stike z veliko mladinskimi projekti po Evropi. Pogovor bo tekel o naših dosedanjih izkušnjah in načrtih za nove povezave, izmenjave, skupne projekte, o možnostih sodelovanja pri pripravi in izvajanju projektov z mladinskimi organizacijami iz tujine. Potovali bomo, veliko potovali in se družili z ljudmi po svetu...

V februarju se nam obetata dva velika spektakla! Za 14.02.2004 najvljamo otvoritev kluba s predstavitvijo vseh dejavnosti in obveznim plesom, na pustni torek pa si nameravamo privoščiti ognjeno piromansko poslastico. Seveda bomo vse dogodke ažurno objavljali na naši spletni strani in na občinskih oglašnih tablah. Ob tem bomo izvedli izobraževanje za mentorje in začeli z delom sekcij in drugih programov.

Vemo, da vas najbolj zanima klubsko dogajanje, žuri in druge zabavne prireditve. Tudi mi razmišljamo o tem, a bi vas radi prej osebno spoznali. Torej, v Trzinu se za mlade začenja nova doba (in upamo, da nas pri tem enako podpirajo tudi njihovi starši), zato pozivamo vse, ki nas boste opazili, da se predramite in se nam pridružite.

Saj ste ves čas govorili, da je posedanje po lokalih dolgočasno.

Metka

Slike zlatoporočencev

Prejšnji številki Odseva zaradi prostorske in časovne stiske niso bile objavljene nekatere fotografije. Najbolj pa obzalujemo, da nismo objavili fotografij vseh parov ob članku Zlatoporočenci. To napako tokrat popravljamo, jubilatoma in bralcem pa se za ta nesimpatični izpad opravičujemo. Opravičujemo se tudi vsem drugim zlatoporočencem, ki jih niti omenili nismo. Žal ni enotnega zbirališča podatkov, kjer bi lahko zvedeli, kateri pari v določenem obdobju praznujejo zlato, diamantno ali železno poroko. V Odsevu smo o tem pripravljene poročati, če za jubileje zvemo. V članku o jubilarjih smo tako nehote prezrli kar nekaj parov, med drugim tudi soseda glavnega in odgovornega urednika Odseva zakonca Rozalijo in Rajka Kmetica (hišno ime pri Tajčerju). Zakonca, ki družno že petdeset let premagujeta vse vzpone in padce zakonskega življenja, imata dve hčerki, tri vnuke in enega pravnuka. Tokrat naj poleg opravičila prejmeta tudi iskrene čestitke ob tako visokem jubileju. Želimo jima tudi še veliko zadovoljstva, predvsem pa zdravja na nadaljnji skupni poti.

Vemo, da so izpadli še nekateri drugi pari, za katere pa nimamo podatkov, nerodno pa je tudi, da vsem ni vedno všeč, če brez njihovega pristanka objavljamo podatke o njihovih jubilejih.

Uredništvo Odseva

Rozalija in Rajko Kmetič

Mihaela in Franc Kavčič

YSENYA, Teodor in Hinko Bladač

Marjla in Emilijan Pevce

RUSKA RULETA

ALI KAKO PREKATI MENGEŠKO CESTO

Težko je napisati nekaj novega o težavi, ki je večkrat obravnavani snovi. Pa vseeno, težava je velika in prizadeva, stalno ali občasno, vsaj tretjino občanov Trzina. Zato je bil sklep UO Odseva, da težavo okrog Mengeške ceste opišem čim bolj realno in objektivno, da bi vzpodbudil pristojne k intenzivnejšemu reševanju dolgotrajnega hopenja in zahtev in obupa prebivalcev ob Mengeški cesti. Ko sem se zadeve lotil, sem se postavil ob rob problematičnega dela ceste in opazoval promet ob različnih delih dneva. Pa se mi je utrla prispodoba.

Prevzel me je občutek, da stojim na zelo strmeh in drsnem bregu narasle dročice reke in iščem varen prehod na drugo stran. Če sem si še tako prizadeval, takega mesta nisem našel ob vsej dolžini. Tudi označen prehod za pešce mi ni bil v pomoč. Šele na koncu morda, pri gasilskem domu se mi je zdel kolikor toliko varen, zaradi bližine semaforja in zelo širokega in preglednega križišča. Prehod na drugih mestih, ki bi nam bil najbližji cilju poti, je bil zelo nevaren in tvegan, in to za normalno zdravega in mladega človeka! Varnega prehoda za otroke in starejše osebe pa ne boste našli. Tudi hoja ali vožnja s kolesom ob ali na robu cestišča je prava loterija. Predstavljajte si kolesarja, ki ga prehiti tovornjak s prikolico z vso hitrostjo (ker omejitve ne upošteva skoraj nihče), kako ga zračni vtincine za vozilom potegnje proti sredini ceste. Za tovrstnjakom pa je že drugo vozilo. Tudi to bi lahko imenovali »kratenež človekovih pravic«, v našem primeru kolesarjem.

In še: zamislite si, da velik del tega dela Trzina in tudi drugi posedujejo obdelovalne parcele na drugi strani ceste, imajo svojce, sosede in znance, dostop do šole, avtobusne postaje, trgovine, obrt, lokal... Vsi ti dnevno tvegajo, večinoma s prečkiki, zelo težak prehod preko te skoraj nepremostljive ovire.

Ob in na tej cesti se je v preteklosti zgodilo nekaj hudih nesreč, skoraj vse s smrtnim izidom. Tudi sam sem bil neposredno prisoten in prizadet vsaj pri dveh. In sedaj vzemimo za dejstvo, da se je promet v zadnjih desetih letih in morda še manj zelo močno povečal, da so se bivalne razmere prebivalcev ob tem delu ceste izjemno poslabšale, da se je v tem času priselilo tudi precej novih občanov, s cesto pa se praktično ni zgodilo nič. Ni ne pločnikov ne varnih prehodov in tudi signalizacija in razsvetljava sta skoraj še ista kot pred dvajsetimi leti. Sosednja občina Mengeš je v tem času poskrbela za svoje ljudi, čeprav udeleženci v prometu negotujejo na

stalno nepretrgani koloni skozi Mengeš, so postavili na dober kilometer dolgi cesti skozi Mengeš kar 5 (z besedo: pet) semaforjev. Torej ni izgovora, da v Trzinu ne bi mogli postaviti vsaj dveh. Pa še to. Članek ni kritiziranje dela občinske uprave ali župana, vendar se kljub temu moramo vprašati, ali so storili dovolj, saj je problem ljudi, ki živijo ob Mengeški cesti, zlasti pa ob njenem zgornjem delu, resnično velik in dnevno povzroča stresne situacije. Z anketiranci, s katerimi sem govoril o težavah ob Mengeški, sem prišel do zaključka, da podpirajo prizadevanje občinske uprave in župana. Tudi ni šlo mimo njih dejstvo, da je občina mlada in da je v tem času storila ogromno (omenjali so predvsem kabelsko, novo vodovodno omrežje, plin in dolgo pričakovano obnovo Jemčeve). Ob tem bi še omenil, da nas, ki živimo ob Jemčevi cesti, hrup, ki ga delajo delovni stroji že od lanskega avgusta, ne moti preveč, saj se zave-

damo, da so dela nujna in vodijo v izboljšanje razmer v tem delu Trzina, in se veselimo novega asfalta in cestne razsvetljave, in kar radi potrpiamo. Večina anketirancev je mnenja, da vsega tega ne bi bilo, če bi bili še vedno krajevna skupnost, saj smo bili v preteklosti deležni le malo pozornosti, gradilo pa se je le tam, kjer je imela občina kaj od tega. Tudi nam ni ušlo, da je občina uredila obstoječe pločnike tako, da je olajšala vožnjo kolesarjem in invalidom z znižanjem dela robnikov. Nekateri vedo tudi to, da se je občina imela odkupovanja zemljišč od privatnih lastnikov, da bi tako pridobila gradbeno dovoljenje za pločnike, vendar je pri tem žalostno to, da nekateri pogojujejo prodajo zemljišč z nemogočimi zahtevami, in tako se izgradnja le-teh podaljšuje, kakor se je to dogajalo tudi na Jemčevi cesti. Te občane lahko samo vprašamo: kako se boste počutili, če se zaradi tega, ker ne bo

Končno urejena Jemčeva cesta - ljudje so za boljše razmere pripravljani potrpeti tudi pogost hrup. Je povzroč v našem kraju tako?

pravočasno pločnika, zgodi nesreča?

Tudi na državo je potrebno pritisniti, da izpolni zahteve občine in občanov, sicer naj dajo jasn odgovor in ime človeka, da homo vedeli, kdo je neposredni krivec za morebitno nesrečo. Pri tem se mi zdi nesmiselno govoriti z zaporami cest in drugimi državljanskimi načini protestov, vendar je težava tako velika in pomembna, da se v skrajnem primeru tudi temu ne bi smeli odreči.

Za mnenje smo povprašali kar nekaj prebivalcev ob tej problematiki: cesti, zato pogledmo njihove ugotovitve:

Testen Andrej, Mengeška 75

Na tem prostoru ob Mengeški sem začel graditi hišo v l. 1986 in se vanjo vselil 1990-tega leta. Danes bi krepko razmislil in bi se, kljub temu da je bila parcela od staršev, verjetno odločil za drugo lokacijo. Bivalni pogoji so se v tem času tako poslabšali, da je večših bivanje prav neznosno, in smo velikokrat v stresni situaciji. Ta cesta je tako obremenjena, da se je skoraj nemogoče brez milosti nekoga, ki je že v prometu, vključiti vanj. Varno prečkati tudi ni možno, hoja ob cesti pa je silno nevarna, ker ni pločnikov. Ker mi je na tem delu za posledicami nesreče umrl brat, si ne upam pustiti otrok na cesti, in jih vsak dan vozim v šolo in če je le možno, jih grem tudi iskat.

Najbolj nujno je zgraditi pločnik vsaj po eni strani in varne semaforizirane prehode. Semafor bi morali postaviti ob cesti, ki pelje v Jable, iz več razlogov: najprej, kot sem obveščan, bodo prostori v gradu namenjeni tudi za pisarne za dve ministrstvi, s tem se bo povečal promet v tej smeri, semafor bi koristil tudi vsi, ki zavajajo v spodnji del Loke in pa tudi dobršen del Jemčeve.

Drugi semafor pa bi bil po mojem mnenju najprimernejši pri Jan-baru. Semaforji bi tudi upočasnil promet, kar sicer voznikom ne bi bilo všeč, za varnost pa je to ključnega pomena. Ta cesta bi morala biti ulica, promet pa bi morali preusmeriti na že dolgo načrtovano obvoznico mimo Mengša in Trzina na priključek štiripasovnice. Voznike bi morali preusmeriti tudi na smeri Vodice in Dob (avtocesta). To pa bi uspeli le z upočasnitvijo prometa skozi Trzin. Rekel bi še, da se občina v zadnjem času zelo tudi izboljšati stanje in menim, da je še kar uspešna.

Ciril Kosmač, Mengeška 81

Da je promet za tako naseljeno območje, kot je la del Trzina, zelo obremenjujoč

tako za okolje kot za prebivalce ob cesti, je lahko vsakomur jasno, ki samo enkrat opazuje dogajanje ob različnem času.

Za začetek Trzina je značilno, da pridrvi-vozniki z več kot 80 km na uro in morda zmanjšajo hitrost postopoma proti koncu ceste. Ob koncih pa je promet nepretrgan do Mengša ali iz Mengša do štiripasovnice. Bivanje tu je postalo nemogoče zaradi nevarnosti kot tudi zaradi hrupa in zraka. Že v času KS smo opozarjali na prometne probleme, vendar takrat ni bilo posluha, ker tedanja občina ni ne vem kako upoštevala razmere v Trzinu. Za kolikor toliko varen promet je nujno zgraditi pločnike, kjer je to možno na obeh straneh, glede semaforjev pa sem mnenja, da bi bilo boljše postaviti krožišča. Postaviti bi jih bilo najbolje pri vstopu proti Jablam in pri Jan-baru. Tudi varni prehodi za pešce so nujni, čeprav je povezava z Jemčevo, ki jo mnogi koristijo kot vzorednico, bolj slaba. Luči pa bi morali postaviti do začetka Trzina. Kot upokojenec pa bi si želel, da nam občina zagotovi prostor za dnevno bivanje in morda celo nego na domu.

Ivan Colman, Mengeška 83

Ko je bil še aktiven, je bil prometni inštruktor, zato je bilo njegovo mnenje bolj strokovno in zahteve odločnejše.

Pločniki na Mengeški so nujni, vendar ne visoki, predlagam celo, da bi bili v nivoju s cesto. Istočasno je izgradnja pločnikov bi morali misliti tudi na kolesarsko stezo. Promet je pa tako nemogoč, da si mnogi sploh ne upajo na cesti, kaj šele, da bi jo prečkali! Začne se že zelo zgodaj, ko je ura 4-5, nastaja hrup, ki te prebudi. Na našem koncu so hitrosti zelo velike in to predvsem zjutraj, ob koncih pa je promet zelo gost in je nepretrgana kolona, takrat se tudi čuti močan smrad izpušnih plinov.

Z novim zakonom o prometni varnosti bo omogočeno, da občina sama odloča o prometni ureditvi skozi naselje. Priporočam, da naša občina namesti ob cesti vsaj en fotaradar za merjenje hitrosti, ki posilka kršitelja. S kaznimi bi v treh mesecih nadomestila vložek v to napravo. Znaki so neučinkoviti, posebno če niso svetlobno podprti. Bolj nagibam k semaforizaciji, ker semafor redko kdo prevozi, krožišča pa so učinkovita le, če so dovolj zaprti. Kje naj se postavi, je vprašanje prometnih strokovnjakov, mislim

pa, da sta dva čisto dovolj in da je to, kar je v Mengšu, nenormalno in sila neumno. Obvoznica mimo Mengša in Trzina je nujnost, ki se ji občini ne bosta mogli dolgo izogibati. Tudi razsvetljava bi morala biti do konca Trzina in na začetku vsaj ena izrazito vidna opozorilna tabla glede hitrosti.

Petra Hrovat, Mengeška 78

Na prvo mesto bi postavila izgradnjo obvoznice mimo naselja, saj bo le tako dolgoročno rešen problem Mengeške, cesta pa bi se spremenila v ulico z vsemi ustreznimi omejitvami. Sama se srečujem večkrat na dan z nemogočimi razmerami; najprej zjutraj, ko peljem brata Matiča v šolo in potem še večkrat preko dneva. Vključevanje v promet je zelo mukotrpno, saj včasih čakaš tudi po deset minut, da se te kdo usmili in te spusti na cesto. Na tem koncu so hitrosti zelo velike, in je vsaka nepazljivost lahko usodna. Matič je ob tem pripomnil: »Vozniki tu ful kurijo in drviijo, kot bi postavljali hitrostne rekorde«. Cesta tako deli Trzin na tem koncu na dva ločena dela, saj ni varnih prehodov preko ceste.

Pločniki so nujnost, tudi semaforji ali krožišča, vsaj pri Jan-baru, pri cesti za Jable in pri občini. Na nekaterih mestih bi morali ceste razširiti z obvoznim pasom, da bi bilo zavijanje v levo nemoteno in bi lahko tisti, ki zavijajo, varno čakali na prosti levi pas. Slišala sem, da nekateri lastniki parcel ob Mengeški pogojujejo prodajo dela zemljišča z nemogočimi zahtevami. Kako le morejo, zakaj ne pomislijo na otroke in na svojo starost?

Skratka: promet na Mengeški je nemogoč in bo v kratkem prava katastrofa, če to ni že sedaj!

Janez Orel, podjetnik, lastnik L a Femma

Gospod Orel je bil kratek in jedrat: pločniki so nujnost, kot tudi pasovi za zavijanje v levo. Na preveliko hitrost bi morali opozarjati z zelo vidnimi svetlobnimi znaki. Semaforji in krožišča naj se namestijo tam, kjer je to smotno, nujno pa je potrebno zagotoviti nekaj varnih prehodov za pešce. Dolgoročno gledano je edina rešitev obvoznica mimo Mengša in Trzina. Pogoji bivanja so se močno poslabšali za ves ta del Trzina, ne samo strogo ob Mengeški.

Peter Knez, Mengeška 68

G Knez se zelo huduje na promet, saj mu razmere grenijo življenje vsak dan pose-

bej. Ker je že starejši, mu prehod preko ceste pomeni veliko oviro, moti ga tudi velik hrup že od ranega jutra pa pozno v noč. Ker je promet v konicah močno upočasnjen, je smrad večših nezgod, predvsem poleti. Najhuje je zjutraj med 5. in 9. uro, potem pa popoldan, ko se migranti vračajo.

Pravi tudi, da je bila ta cesta zgrajena že davno, in sicer kot vaška cesta, ki naj bi povezovala Mengeš s Trzinom. Od takrat, ko je bila še makadamska, se ni skoraj nič spremenila, morda je le nekoliko širša in asfalturna, torej je taka, kot je bila pred 40-timi leti, po njej pa se žilva promet iz Tuhinjske doline, Kamnika, Komende, Zaloga, Brnika in na letališče, tako da je kolona mnogokrat nepretrgana. Promet se je v tem času poltisočertil in še narašča, spremitni strokovnjaki pa nič! Sprašuje se, kam gre denar od cestnin, saj je bilo pred 40-timi leti le nekaj vozil v Trzinu, danes pa pri vsaki hiši stoji vsaj en avto, največkrat pa kar dva ali več.

Edina prava rešitev je obvoznica, s semaforji bi samo upočasnili promet ali ga celo ustavili, kar bi bilo za prebivalce ob Mengeški nesprejemljivo. Pločniki in varni prehodi preko ceste so zakon. Občina bi morala storiti vse, da se čimprej pristopi k izgradnji obvoznice.

In zaključek

Če povzamem le najpomembnejše:

1. pločniki so obvezni
2. izgradnja varnih prehodov za pešce
3. protihitrostna opozorila
4. pasovi za zavijanje v levo
5. semaforji ali krožišča, kjer je to smotno
6. obvoznica, obvoznica, obvoznica....

To so mnenja anketirancev, ki pa predstavlajo večinsko mnenje za ta del Trzina. Upamo lahko le, da bodo občinske strukture želje in opozorila vzele za resne in ukrepale tako pri sebi, kot pri državnih organih in intenzivno delovale vse do takrat, ko bodo težave teh občanov rešene. In to ni jadtikovanje, kot v pesmi Don't cry Argentina.

Tone Ipavec

V mladosti se zgledujemo po odraslih, da bi postali modri. V zre in letih pa se zgledujemo po otrocih, da bi bili srečni

Peter Rosegger

PRIPRAVE OBČANOV NA ZEMELJSKI PLIN V TRZINU - I

Lani je Petrol kljub zavlačevanju zaradi težav v menegškem občinskem vodstvu v Trzinu pripeljal zemeljski plin. Glavni vod je speljan od plinske postaje pri Leku v Mengšu skozi Loko do Trzina, kjer so zemeljski plin že priključili na plinovodno omrežje v naselju Mlake, glavni plinski vod pa je napeljan tudi že v industrijsko cono. Posamezni naročniki bodo zemeljski plin predvidoma lahko koristili že spomladi. Po pooblastilu distributerja zemeljskega plina Petrola in v soglasju z občino so predstavniki iTZinženiring-a s sodelavci že v letu 2002 vodili svetovalno energetsko pisarno, pregledovali obstoječe plinske instalacije v stanovanjskih in poslovnih objektih, tržili ter načrtovali priključke zemeljskega plina v stanovanjskih in poslovnih objektih v Trzinu.

Ker želijo, da bi bili občani pripravljani na koriščenje plina pri iTZinženiring-u, zainteresiranim občanom pomagajo z nasveti glede plinifikacije objektov. Obiskali so več kot 800 strank na območju trzinске občine, v energetski pisarni pa jih je obiskalo nad 200 občanov.

Pomemben korak za zmanjšanje onesnaževanja ozračja v Trzinu so že storili s predelavo kotlarne na premog v plinsko kotlarno v osnovni šoli. Občina je pristuhnila njihovim predlogom za prenovo kotlarne, zalo v osnovni šoli že obratuje kotlarja z najsoodobnejšimi plinskimi kotli, ki minimalno onesnažujejo našo okolico ob optimalnih stroških obratovanja.

V iTZinženiring-u ocenjujejo, da dobro poznajo želje, problematiko in možnosti občanov ter nenačuden tudi idejne rešitve skoraj za vsak objekt v Trzinu.

Občanom želimo tudi v naprej svetovati, kako ukrepati, da bo prehod na zemeljski plin v naši občini enostaven, učinkovit, predvsem pa da bodo stroški naložbe in porabe energije za obratovanje ogrevalnih naprav čim manjši.

NAPOTKI OBČANOM

IZBOR PLINSKE OPREME, NAPRAV ter IZVAJALCEV

- **KAKOVOST**
Bo zagotovljena z izborom na tržišču uveljavljenih proizvajalcev kakovostne opreme.
- **ODLOČILNEGA POMEMBA** pri izbiri plinske opreme je dobro organiziran servis s sedežem v bližnji okolici.
- **STROŠKI**
Nabavni stroški se manjšajo z večjimi količinami nabavljene opreme in naprav. Stroški storitev bodo manjši v primeru optimalnega števila izvajalcev. Izvajalci bodo pri večjem poslu cenejši. Zaradi lažjega nadzora izvedbe bo kakovost storitev večja.

TIPIZACIJA OPREME in NAPRAV

Gre za razvrščanje naprav in opreme z upoštevanjem želja zainteresiranih občanov in pogojev v njihovih objektih. Na tržišču je več proizvajalcev različnih tipov plinskih grelnikov-peči, akumulacijskih sprelnikov sanitarne vode in drugih ogrevalnih naprav. Zaradi vse večjih temperatur poleti bo potrebno pri iskanju celovitih rešitev hišne energetike predvideti tudi vgradnjo klimatskih naprav v stanovanjske in poslovne objekte. Na izbiro opreme in naprav vplivajo tudi pogoji za vgradnjo (obstoječi radiatorji, dimovodni sistemi, prostori-kurilnice itd... v zasebnih objektih), katerih ni smiselno spreminjati in menjavati zaradi velikih stroškov.

KAKŠNI NAJ BODO CILJI OBČANOV PRI PLINIFIKACIJI OBJEKTOV?

Dostopnost plinifikacije objektov večji populaciji občanov zaradi manjših stroškov investiranja * Čistejše ozračje v Trzinu zaradi zmanjšanja uporabe trdih goriv * Manjši- optimalni stroški porabljene energije za ogrevanje zaradi boljših izkoristkov sodobnih plinskih naprav

KAKO BODO OBČANI SAMI LAHKO VPLIVALI NA STROŠKE INVESTIRANJA V PLINIFIKACIJO?

Na osnovi dobrega odziva občanov lahko upoštevamo želje in njihove možnosti v največji meri, kar vodi k:

- manjšim-optimalnim stroškom investiranja občanov v plinifikaciji njihovih objektov,
- vgradnjo kvalitetnejših naprav in opreme,
- manjšim- optimalnim stroškom storitev in servisov opreme in naprav, kvalitetnejšim storitvam in servisiranju vgrajene opreme in naprav.

KAKO NAMERAVAMO OBVEŠČATI OBČANE ?

V ČI ANKIH NASLEDNIH ŠTEVILOK ODSEVOV

PREDVIDENA VSEBINA NASLEDNIH ČLANKOV:

- Načini plinifikacije objektov
- Vrste plinskih naprav
- Ankete (z njimi bomo ugotavljali želje in odločitve občanov)
- Povprečne cene različnih proizvajalcev opreme in naprav ter stroški plinifikacije v njihovih objektih
- V primeru interesa občanov bodo v Trzinu organizirani informativni dnevi z razstavljenimi kvalitetno opremo različnih proizvajalcev.

iTZinženiring

DARJA MIHALIČ: V Trzinu mi je zelo všeč

Tisti, ki živimo v Trzinu že vrsto let, poznamo nas kraj kot svoj zep, in nekaterih prednosti in pomanjkljivosti, ki jih prinaša življenje v Trzinu, skorajda ne opazimo več. Kako pa je, ko se v Trzin priselili iz Ljubljane, natančneje iz Črnuč? Kako te kot prišleka sprejmejo sokrajanji in kako se vključiš v popolnoma novo družbo? Kako se spopadajo otroci z zgodnjim vstajanjem in pravljanjem na Kam – busu? In zakaj sploh izbrati Trzin za mesto svojega prebivališča? O tem in še čem smo povprašali Darjo Mihalič, sicer novnarico TV Slovenija, našo novo sokrajkano.

Kako vas je pot zanesla v Trzin?

Pred dvema letoma sva se z mlajšo hčerko podali na kolesarski potep iz Črnuč sva se skozi črnuško gmajno pripeljali do Trzina, potem sva se malo vozili po naselju in sva ugotavljali, kako je tu prijetno in lepo, kako čedne so hišice in kako bi bilo lepo, če bi tu živeli. Vendar so bila to takrat zgolj sanjarjenja, želje, nič resnega. Potem pa se življenje tako hitro zavrti in obrne, da smo pred enim letom resno začeli iskati hišo. Želeli smo tako, ki bi bila že narejena, ki bi bila dovolj velika za našo družino in ki bi bila prostorna ... Moja velika želja je bila tudi ta, da bi se do hiše lahko pripeljala z avtom, saj bi tako lahko vse vrečke iz Mercatorja lepo prinesla noter. Ja, pa še eno željo sem imela, in sicer da bi lahko iz dneвне sobe stopila na vrt in hiša, v kateri sedaj živimo, ima vse, kar smo si želeli, tako smo jo kupili in zdaj že približno štiri mesece živimo v Trzinu.

Ste v teh štirih mesecih razskali Trzin in njegove lepote?

Seveda, odkrivamo lepote gozda. Ugotovili smo, da obstaja celo bajer, ki bi ga bilo treba po mojem mnenju dolgoročno zaščiti. Tega, da je v Trzinu bajer, prej res nisem vedela. Zanimivo se mi zdi tudi to, da je gozd na trzinski strani nekoliko temnejši kot tisti na črnuški strani. Mogoče pa Sračjo dolino samo nekoliko bolje poznam, pa se mi zaradi tega zdi svetlejša. Je pa zanimivo, da sem prej, ko smo živeli v Črnučah, imela do gozda 8 minut in sem bila vsako popoldne na sprehodu, zdaj pa, ko imam do gozda minutko, pa ne grem niti enkrat na teden. Verjetno zato, ker je še veliko za postoriti v hiši, poteti smo bili pa itak kar naprej na vrtu. Prijubijeni trzinski izletniški točki Dobeno in Rašico seveda tudi že dobro poznam še od prej, ko smo s črnuške strani hodili gor.

Trzina samega pa še ne poznamo dovolj dobro. Smo še nekoliko neorientirani.

Nekega večera, ko sva se z Andrejem sprehajala po ulicah, sva se izgubila. Saj veš, kako je ... Hodiš, se pogovarjaš, pa ne opazuješ, kod hodiš, in potem se kar naenkrat vprašaš, kje si.

Kaj pa stiki s Trzinci?

Zaenkrat še nimamo kaj dosti stikov s Trzinci. Toda tisti, ki smo jih doslej imeli, so bili vsi zelo zelo prijetni. Ljudje tu so zelo prijazni. Naš sosed, ki je pred kratkim prišel iz potovanja po

Rusiji, je, na primer, zjutraj pozvonil in nam prinesel steklenico vina, zato ker pravnjavlamo streho. Resnično zelo prijazni ljudje živijo tu. Preseliti se namreč ni lahko. Ljudje imajo že neki svoj ritem, ki ga prišleki zmoli, in se potem malce distancirajo od njega.

V Črnučah smo imeli zelo dobre sosedске odnose, tako da mi je bilo kar malce hudo, ko smo se odselili. S sosedi smo se lahko vedno o vsem pomenili, nikoli ni bilo zamer in sporov. Te stvari so bolj pomembne kot stanovanje ali hiša, in upamo, da nam bo tudi v Trzinu tako lepo. Drugače pa so me tudi že spoznali s trzinsko folkloro, tako da že precej vem o trzinskih »skercah«, običajih, o trzinskem orehovcu in podobno.

Vas v Trzinu kaj moti?

Ja, nekaj me pa res. Zelo se bojim psov in ko sem hodila v črnuški gozd, s tem nisem imela problemov, saj so vsi lastniki imeli pse privezane. Tu pa je večina psov kar spuščeni oziroma jih lastniki spustijo z vrvice, še preden pridejo do gozda. Ne bi nič rekla, če bi to bili majhni psički, ampak to so ogromni psi, ki se potem tudi v gozdu prosto sprehajajo. Ko hodiš po trim stezi, pridejo do tebe in skačejo po tebi ... Čeprav potem lastniki pravi, da ti pes ne bo nič

naredil, si mislim, da za nekoga, ki se boji psov, je pes že dovolj naredil, ko je stekel proti njemu. Tega v Črnučah nisem bila navajena, in je bil zame pravi šok. Spuščene pse sem videla samo v Bolgariji in Romuniji.

Ker ste novinarka, me seveda zanima, kako ocenjujete trzinski Odsev ...

Mislim, da je zelo pomembno, da ima kraj, kot je Trzin, svoj časopis, kajti zdi se mi, da je časopis neka stvar, ki drži kraj skupaj ... Jaz kot prišleka preberem Odsev od začetka do konca, saj se na ta način lahko spoznam s krajem, z ljudmi ter z dogajanjem. Zelo dober se mi zdi Napovednik na koncu. Za oceno o tem, kaj v Odsevu manjka ali pa kaj bi še lahko dodali, pa bi si morala vzeti malce več časa in se bolj poglabiti v članke.

Kako pa se v Trzinu znajdeteta vaša otroka (Darja ima 2 hčeri, starejša, Saša, ima 18 let, mlajša, Sara, pa 14)?

Nekako se jima zdi, da sta precej odrezani od Ljubljane ... V šolo hodita v mesto in prej sta vedno šli na trolej, zdaj pa se vozita s Kam-busom ali vlakom. Kam-bus se - to sem sama preverila - ne drži voznega reda. Skoda, da povezave z Ljubljano niso boljše in je človek prisiljen, da se v mesto vozi z avtom. Ob prometnih konicah je na Kam-busu neverjetna gneča. Poleg tega imata hčerki kar daleč do postaje in sta nesrečni, ker jima pot do šole vzame veliko časa, saj morata potem še vse skupaj kombinirati s trolej ... Pa tudi drugače imata obe vse prijateljice v Ljubljani. Sašo pridejo punce tudi že iskati z avtom ali pa pridejo s kolesi, rollerji, včasih ju pa tudi z avtom kam zapeljemo ...

Nam lahko poveste še par besed o vašem delu?

Sem novinarka na TV Slovenija. Več kot deset let sem delala v zunanjepolitičnem uredništvu, takrat sem tudi veliko potovala po svetu, potem pa sem se morala zaradi zdravstvenih razlogov umiriti in sem začela pripravljati oddajo Volja najde pot. To je oddaja za ljudi s posebnimi potrebami, kjer sem spoznavala potrebe drugačnih ljudi in hkrati ugotavljala, da bomo pravza-

prav kmalu vsi »drugačni«. Vsi tisti, ki ne bodo lepi, mladi, suhi, uspešni in podobno, bodo drugačni ... Mislim, da bi se morali kot družba zavedati tega dejstva in se mu prilagajati na vseh ravneh.

Po dveh letih sem spremenila področje dela in začela pripravljati oddaje o gradovih.

Kako to, da ste začeli delati oddaje ravno o gradovih? Vas zanima zgodovina? So vas potisnili v to? Ste sami vodja tega projekta?

Zdelo se mi je, da bi bila tema o gradovih in način predstavitve zanimiva za širši krog občinstva, funkcija javne televizije pa je, da obravnava tudi takšne stvari. Drugače pa se mi zdi izredno zanimivo spoznavati gradove in njihovo zgodovino. Na primer na Brdu pri Kranju sem bila prej velikokrat po službeni dolžnosti, pa žudovite notranje opreme sploh nisem opazila, saj sem bila vedno bolj osredotočena na druge stvari, na primer na pogovore, ki so se tam odvijali. Ko zdaj iščem material za predstavitev gradov, spoznavam ogromno novih ljudi, ki so strokovnjaki z različnih področij in izredno veliko vedo, pa nimajo dovolj možnosti, da bi o tem spregovorili po televiziji. Ko pripravljam prispevke o gradovih na neki način tudi potujem ... Potujem v zgodovino.

Kako se odločite, o katerem gradu boste naredili oddajo?

Gradove v teh oddajah skušamo predstaviti na drugačen, nov način. Serija oddaj

se imenuje: Kako živijo slovenski gradovi in tako torej predstavljamo tiste gradove, ki živijo. To pomeni, da imajo oziroma opravljajo neko funkcijo in da niso ruševine. Gradove se lahko oživi na različne načine, kajti ni dovolj to, da je neki grad obnovljen, potem pa ga pustiš in lahko spet propade, pomembno je, da grad živi naprej.

Na leto naredimo po tri oddaje, ki so na sporedu v decembru. Tako smo lani pripravili oddaje o gradovih Podsreda, Brdo pri Kranju in o gradu Mima na Dolenjskem. Vsak grad smo drugače predstavili. Podsreda je romanski grad, strokovno obnovljen, je središče Kozjanskega parka, grad v Mirni na Dolenjskem sam, s svojim denarjem, obnavlja profesor Marin, tretji grad, grad Brdo pri Kranju pa smo predstavili kot protokolarni objekt slovenske vlade, katerega zgodovina je tudi izjemno zanimiva. Letos smo posneli Predjamski grad zaradi številnih legend in viteškega turnirja, Strmol, ki pritegne zaradi izjemne notranje opreme in zanimive zgodovine njegovega zadnjega lastnika, ter škočjeloški grad, pri katerem smo se osredotočili na renesančne plese in glasbo. Gradove sicer izbiramo glede na regijo, v kateri se nahajajo (Mirna je na Dolenjskem, Podsreda na Štajerskem, Brdo na Gorenjskem), glede na zgodovinsko obdobje nastanka in glede na funkcijo, ki jo grad danes opravlja.

Glede na to, da ste preštudirali veliko literature o gradovih, jih tudi veliko obiskali, me zanima, kateri grad bi vam priporočili za ogled?

Joj, to pa zelo težko rečem ... Kajti od vsakega posameznika je odvisno, kaj ga zanima in kaj mu je všeč ... Vsak grad ima namreč nekaj, kar ga dela posebnega. Brdo, Snežnik in Strmol imajo izjemno notranjo opremo, nekateri gradovi imajo zanimive muzeje in podobno. Meni je denimo zelo všeč grad Tuštanj pri Moravčah, ki se mi zaradi svoje majhnosti zdi zelo intimen

Mateja Erčulj

Drugo božično obdarovanje ŠKD otrokom

BOŽIČEK IZPOLNJUJE SANJE

Čeprav letos za božič ni bilo veliko snega, pa je na domove pridnih otrok Božiček vseeno lahko prišel. Kako je prišel k vam, naj ostane skrivnost, mi pa vam bomo zaupali, kako je s pomočjo članov Študentskega kluba Domžale in sponzorjev prišel do socialno ogroženih otrok iz Domžal, Moravč, Blagovice, Doba, Mengša in Trzina.

Izpred Študentskega kluba Domžale so se v kombi Študentskega servisa natovarjali Rudolf ter Božiček s spremstvom, to je medvedkom in dvema lisicakama. Na sončen božični dan so se vsi polni energije s polnim kombijem daril - igrač, slaščic, drugih dobrot in košim polnim dobre volje, skratka božično razpoloženi, odpravili do desetih družin - skupno 20 otrok.

Otroci so bili ob prihodu Božička polni pričakovanj, z iskricami veselja v drobčenih očkah. Veselja je bilo kot že dolgo ne in nasmešni ni manjkal na nobenem obrazu. Božiček in njegovo spremstvo so v vsaki družini skupaj s starši in otroki zapeli pesmico in se slikali za spomin. Božiček, Rudolf, medvedek in lisčki so se pozno zvečer izčrpani po celodnevni akciji vrnili domov, a v njihovih srcih je bil tisti prijetni občutek zadovoljstva ob dobro opravljenem poslanstvu.

Ideja, da bi se Božiček osebno nglasil tudi pri otrocih iz socialno ogroženih družin, je nastala v Študentskem klubu Domžale. ŠKD je namreč mnenja, da je treba nekaj narediti tudi za najmlajše, ki bodo nekoč naši nasledniki. Največje zadovoljstvo in najlepši trenutki pa so zagotovo tisti, da kljub temu, da v nekaterih družinah ni toliko materialnih dobrin, so njihove notranje dobrine in vrednote toliko bolj iskrene in zato toliko več vredne.

Če bi se božičnemu obdarovanju prihodnje leto odzvalo še več sponzorjev, bi bilo obdarovanih otrok lahko še veliko več. Fantje in dekleta se zahvaljujejo Centru za socialno delo, ki je posređoval podatke in tako tem družinam omogočil žudovit božič.

In kdo je pomagal napolniti Božičku vrečo?

Študentski klub Domžale, Alter ego d.o.o., Grafika 2000 d.o.o., e-Študentski servis, Gostinsko podjetje Trojane, Mobil tel d.d., Lek d.d., Mladinska knjiga d.d., Srček d.o.o., Pletilstvo Pislak, IBBA d.o.o., Papirnica Ideja, Šola & prosti čas, Ložar Brane s.p., Slaščičarna Lenček, Lenček Mihael s.p.

Posebna zahvala gre tudi Osmiru, Admirju in Majji, ki so v ta namen malo drugače preživeli božični dan.

Mateja Kegrel

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem članom Društva upokojencev Žerjavčki Trzin za pozornost in prisrčen čestitke ob mojem 80. rojstnem dnevu. Prijetno ste me presenetili in mi polepšali tuj bč.

Milka Učakar

PS. Vr. Slavljenci za visoki življenjski jubilej čestitamo tudi člani uredništva Odseva in ji želimo še veliko zdravja in zadovoljstva, predvsem pa še veliko prijetnih let.

Uredništvo Odseva

30 LET ŽUPNIJE TRZIN

štev: 1929

v Ljubljani, dne 29. dec. 1972

Ustanovna listina župnije Trzin

Jožef Pogačnik,

po božji milosti in apostolskega sedeža oblasti
nadškof ljubljanski

Takole se je glasilo leta 1972: Župnijski urad v Mengšu je z vlogami z dne 19. april 1972 št. 127 in z dne 20. april 1972 št. 129 ter z dne 15. oktober 1973 št. 305 zaprosil nadškofijski ordinariat v Ljubljani, da bi v Trzinu ustanovili samostojno župnijo. Njegovo vlogo je podprl tudi dekanjski urad dekanije Domžale-Moravče z vlogo dne 20. april 1972 št. 71. Ugodno mnenje za ustanovitev župnije je dal tudi voditelj pastoračno sociološkega sveta.

Na koncu je sledil odgovor: Ta odlok stopi v veljavo na praznik Marije, hojze matere, dne 1. januarja 1974.

Tako smo prvega januarja letos praznovali 30. obletnico ustanovitve trzinske župnije.

Če pogledamo župnijo danes, lahko vidimo, da raste, tako kot raste vas Trzin, ki bo kmalu postal mesto.

Že več kot deset let župnijo vodi župnik Pavle Krt, ki opravlja večino del, če ne skoraj vsa. Dostikrat mu na pomoč priskoči gospod Bogdan Dolenc, ki mu pomaga pri maševanju ter vodenju sestankov Župnijskega pastoralnega sveta (ŽPS). Prav tako ima trzinski župnik pomoč pri vodenju ter izobraževanju mladih. Tretji in četrti razred poučuje Vito Brumen, sama pa letos poučujem oba prva razreda osemletke in devetletke. Našemu prijaznemu župniku

priskočimo na pomoč tudi kot animatorji pri birmanskih skupinah. Poleg tega velikokrat na pomoč priskočijo tudi verniki: pri krašenju cerkve, pri pripravi cerkvenih praznikov... Že kar nekaj časa pa ima župnija tudi svoj list - List sv. Florjana. Tako so verniki obveščeni o prihajajočih praznikih in drugih zanimivostih v župniji. Kot sem že omenila, ima naša župnija tudi pastoralni svet, člani pa so starejši in mlajši verniki. Namen obstoja ŽPS pa je, da rešuje težave, ki nastajajo, in da se pogovori o pomoči v župniji. V župniji Trzin delujejo še druge skupine: otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, mešani pevski zbor in nekatere bolj v zatišju molitvene skupine.

Če kot mlada teologinja pogledam na delovanje župnije, bi ji dala oceno tri. Pa ne zaradi slabega vodenja župnije, temveč zaradi faranov. Cerkev je občestvo, skupnost ljudi in ne religija individualnosti. Naloga kristjana je, da se povezuje in gradi skupnost, ne pa da se odmika in molči v samotji. Pri polnočnici smo videli, da se obisk vernikov v cerkvi zmanjšuje. ŽALOST! Iz dneva v dan se število verojuočih zmanjšuje. Po birni vsi mladi poniknejo, staršev pa že prej ni na spregled. Le kaj se dogaja z ljudmi? Vera naj bi kristjana napolnjevala z življenjem in ljubeznijo, pa jo očitno nihče neče. V naši župniji je velik problem, ker ni dovolj mladih. Nikjer ni nikogar, ki bi bil žejen vere ali bi želel ponuditi pomoč. Z mladimi bi župnija Trzin žaživela!! Tako pa počasi in čisto skrivaj izgublja življenje in moč. Veliko nas je, ki ji pomagamo živeti, vendar še premalo.

Še nekaj statistike iz župnijskih knjig protokola leta:

- 27 krstov
- 6 porok
- 13 pogrebov

V naslednjem tednu se začnejo priprave na birmo, ki bo 25. aprila. Birmanci bodo letno sedmi razredi in jih bo kar dvaindeset. Razdeljeni bodo v tri birmanske skupine, kjer bodo izpopolnjevali svoje znanje svetega pisma, molitev ter raznih vprašanih, ki zadevajo današnji čas in mlade.

V mesecu januarju pa se je začel tudi dopolnilni pouk za prvoobhajance. Obhajilo bo v najlepšem pomladnem mesecu, 15. maja.

Urša Mandeljc

ZAHVALA

Podarimo očem nasmeh

Spoustovani,

v imeu Lions klub-a Domžale in Rotary club-a Domžale se zahvaljujemo vsem donatorjem, nastopajočim in obiskovalcem dnobrodreluoga simfoničnega koncerta, ki so verjeli v zgodbo z naslovom **PODARIMO OČEM NASMEH** 15. oktobra 2003. Domžale.

Z vašo pomočjo smo kupili medicinsko aparaturo za mišlo-logografijo (vrednosti 1.150.000,00 €). Medicinsko aparaturo smo podarili KLINIČNEMU ODDELKU ZA OTROŠKO KIRURGIJO IN INTENZIVNO TERAPIJO LJUBLJANA.

Bostjan Pavlič, vodja projekta

ORGANIZATORJA: Lions club Domžale in Rotary club Domžale
DONATORJI:

SREDNJA GLASBENA IN BALETNA SOLA LJUBLJANA, dirigent: prof. Tomaž Habe, opemni solisti: Irena Bazar, Mateja Amez Volčanšek, Mirjam Kalin, Jerneja Podbevšek, AMICUS d.o.o. Domžale, Simps d.o.o. Trzin, RADIO HIT Domžale, BALON d.o.o. Centri talnih oblog Trzin, PRO-DEM d.o.o. svetovanje, marketing VELE, trgovska družba d.d., PROTECHNIKA d.o.o. Domžale - lista digitalnega tiska, 700 OBISOVALCEV, ki so z nakupom vstopnik prispevali denarnu sredstvu, LEO CLUB Domžale, Kosarkaški klub Domžale, HERLE M&V d.o.o. TRZIN, VARNOST MENČES d.d., TOSAMA d.d. Domžale, OSMINKA & co., d.o.o. Radonjice, Vesna Bukovec - oblikovanje, E5 elektroinstalacije - Milan Skočaj s.p., SIPS A Miro Flerin s.p., Cvečičarna BONSAI - Idrinja, Video sekcija MAVRICA, LESTRA d.o.o., Inter marketing d.o.o. Ljubljana, Gasilsko društvo Domžale, Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, Požarni center Količeve, VEMIZ neveda, Milja Završnik, EMERAN REVA - Kozana, Danij Perič - DADO, Matjaž Juvans.p.

E-shop
ELEKTRONIKA

Testanova 69, 1234 Menger
Tel.: 723-02-70, fax 723-02-75
GSM 070/684-178
e-mail: elshop@si.net
<http://www.elshop-ep.si>

**AVTOMATSKA VRATA
Z DALJINSKIM ODPIRANJEM**
SERVIS PRODAJA IN MONTAŽA

Crawford

garažna in industrijska vrata, nakladalne ploščadi

VESELO SLOVO »ŽERJAVČKOV« OD STAREGA LETA

Bližal se je konec leta 2003, zato smo se »Žerjavčki« ponovno zbrali v šoli, da se poslovimo od leta, v katerem smo preživeli toliko lepih in radostnih trenutkov in si zaželim, da bi bilo novo leto še lepše in plodnejše pri našem delu.

Minulo leto je bilo v našem društvu leto različnih dejavnosti, kot so izleti po Sloveniji, skupinski obiski kulturnih prireditev, četrikovih pohodov po okolici Trzinu in tudi izven našega kraja.

Pevski zbor Društva upokoencev »Žerjavčki« je sodeloval na različnih prireditvah v Trzinu in dokazal, da z vztrajnostjo tudi v jesenskih letih naših članov lahko posegamo v kulturno življenje našega kraja.

Da pa bi zabavo ob koncu leta popestrili, so naši člani na začetku odigrali kratek skeč, katerega je pripravil in zrežiral Tone Ipavec, odigrala pa sta ga naša člana Olga Stopar in Ivko Ručigaj, z domiselnimi zvočniki vložki pa je nastop popestril naš neutrudni Franci Zupan.

Nadaljevali smo ob dobri jedjači, veselem rajanju. V vsesplošnem zadovoljstvu smo se v večernih urah začeli razhajati z mislimi, da nam je bilo lepo, in z željo, da naslednje leto ne bi bilo slabše.

Franc Pavlič

OPRAVIČILO BRALCEM IN ŽERJAVČKOM

Poštovanim bralcem in članom Društva upokoencev Žerjavčki Trzin se opravičujemo za ponavljajočo se napako pri napovedniku rednih tedenskih srečanj članov društva upokoencev. Ne bomo se zagovarjali na odsevarskega škrata, nkratno napačno navajanje mesta zbiranja je res neodpustljiva površnost, a se je v hitenju, ki se vedno znova dogaja v zadnjih dneh pred izidom našega časopisa, zgodilo. Odslej bomo redno objavljali, da se »žerjavčki« srečujete v prostorih stare osnovne šole na Mengeški cesti in ne v lokalu Doza. Aktivni člani društva to sicer vedo, vendar ostalim, ki bi se radi priključili vašemu dejavnemu društvu, te informacije res ne smemo skrivati.

Opravičujemo se tudi za izpad fotografij pri prispevku o martinovanju in zadnjih objavnostih društva upokoencev v preteklem letu. Slike so izpadle spet zaradi stiske s časopisom in po nerodnosti. Verjetno je marsikomu padel v oči pripis k neobnavljani sliki. Ampak očitno se to dogaja tudi v boljših družinah – pardon časopisih. Zrlaj slike, ki so izpadle, objavljamo, da napako popravimo in se vsaj na videz poskusimo približati boljšim časopisom.

Glavni in odgovorni urednik: Miro Štebe

POGLED IZ ZAODRJA

Pozdravljeni, ljubitelji kulture!
Ko sem se pred leti še seznanjal z lepotami nasprotnega spola, sem v navdušenju izjavil, da če res obstaja reinkarnacija, si želim v naslednjem življenju biti ženske hlačke. Vedno bi bil lepo na toplem in na mehkem, pozimi, ko pa bi pritisnil mraz, bi se lahko samo še bolj zavlekel med tople ritnice (če je komu ob tem stavku prišlo na misel, da propagiram lezjenje nekemu nekam, kot način življenja, to najodločneje zavračam!). Čeprav bi se človek tudi že v tem življenju dostikrat najraje kam zavlekel, skril ali umaknil pred vsakdanjimi težavami, zakopal glavo v pesek ali pa vsaj nadaljeval prijetno novoletno lenarjenje in prenajedanje, ga obveznosti in lastna hotenja prej ali slej izbežajo na plano.

Po napornem decembru pa smo si KUDovci nekaj premora vsekar zaslužili. Za nami je bilo miklavževanje v Trzinu in v nekaterih trgovinah podjetja Vele. Otroška skupina pod vodstvom Urške Mandelje je s predstavo *Pepelka* gostovala v Šentjakobu ob Savi, odrasla pa malo dlje, pri slovenskih družtvih v Sarajevu in Tuzli. Tik pred božičem smo s sklepno produkcijo tudi zaključili cirkuško-gledališki seminar, ki se ga je udeleževalo precej najmlajših in tudi starejših Trzincev. Sodelovali smo pri otvoritvi Centra družbenih dejavnosti Ivana Hribajca, pripravili proslavo ob dnevu samostojnosti ter soorganizirali dva koncerta, pri izvedbi in njihovih prireditvah pa smo predvsem tehnično pomagali TD, DPM in Občini Trzin.

Vendar se po novem letu nismo utegnili prav dolgo zadovoljno trepljati po ramenih. Treba je bilo namreč izkoristiti obdobje manjše zasedenosti dvorane. Že spomladi prejšnjega leta smo slikopleskarsko obnovili dvorano, oder in kulisarnico. Ker pa nič ne kaže, da bi v bližnji prihodnosti prišlo do popolne obnove kulturnega doma, smo obnovili še tla v dvorani. V bližini prednjega vhoda, kjer so v betonskih tleh zijale široke razpoke, so izvajalci en del tal izkopali in ponovno zalili ter nato celotno dvorano na novo prebarvali.

Prvi so tako polepšano in po svežem pleskanju dišečo dvorano 17. januarja krstili igralci kulturnega društva Šentjakob, kot izmenjava za gostovanje naše *Pepelke* v decembru. Pred približno sedemdesetimi gledalci so odigrali iskrivo komedijo zmešnjav »Niti lat ne more pošteno krasti«, katere avtor je italijanski komediograf Dario Fo. Premiero pod vodstvom režiserja Romana Novelija so imeli že v maju prejšnjega leta, to pa je bila šesta ponovitev te predstave, prvič izven domačega kraja. Gostobesna predstava, kot se za italijanskega avtorja seveda spodobi, nas je v hitrem tempu stalno presenečala z vedno novimi in novimi preobrti in nasmejala z duhovitimi domislicami. Morda smo pogrešali samo malo bolj sodoben režijski pristop. Pri korektnemu igralskemu ansamblu KD Šentjakob pa se nekoliko opazi, da je sestavljen iz »starih mačkov« in novih igralskih upov. Pri »starih mačkah« je še posebej izstopala mlada Petra Likovič, ampak ne samo zato, ker je naša sokrajanka. Na odru se je znala preleviti v pravo zapeljivko, ki je s svojim prepričljivim prehajanjem v različna čustvena stanja spravljala v obup svojega nesojenega ljubimca, nas pa zabavala s svojo nestanovitnostjo.

Novo leto je seveda tudi čas za načrtovanje, sprejemanje dobrih sklepov in obljub, kaj vse da bomo spremenili in realizirali v naslednjem letu.

V tej sezoni se nam tako obetajo kar tri premiere. Otroška skupina pod vodstvom Urške Mandelje, ki načrtuje bolj spektakelno izvedbo klasične pravljice *Trnuljčica*, nas bi znala zopet presenetiti s krajem izvedbe.

Ulična sekcija bo z delom začela že kar naslednji teden. Tako kot vedno, bo šlo za avtorski projekt, ki se bo po nekaj začetnih idejah, pod vodstvom Ravila Sultanova, dokončno izoblikoval šele na vajah.

Počasi se oblikuje tudi odrasla odrska skupina, kateri pa manjka predvsem gonilno kolo, režiser. Ta pa bi se znal materializirati v osebi našega sokrajana, diplomiranega dramskega igralca Silvija Božiča.

Seveda je za vsako kvaliteto rast potrebno tudi izobraževanje. Za tehnično izobraževanje bodo najprej poskrbeli opremljevalci nove dvorane Marjanca Ručigajev. Poleg avdio/video opreme so poskrbeli še za tečaj, ki bo bodoče tehnike seznanil z načinom uporabe le-te. Ker pa smo tudi v KUD-u v lanskem letu nabavili še nekaj dodatne avdiotehnike, bomo organizirali tudi interni tehnični tečaj, da bo večje število članov znalo upravljati vsaj z osnovnimi funkcijami razpoložljive opreme.

Na področju dramske umetnosti se po mojih izkušnjah ljubiteljski igralec največ nauči od svojega režiserja in skozi lastno igralsko prakso. Poleg tega se bodo nekateri naši člani prav gotovo zopet udeležili polletne gledališke šole pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti, ravno tako pa bomo nadaljevali z gledališko-cirkuškim seminarjem.

Nadaljuje se tudi sodelovanje s Študentskim klubom Domžale. Na veselje mladine in na malo manjše veselje KUDovskih sosedov si tudi letos lahko obetamo nekaj koncertov v okviru že kar tradicionalne Kište.

Nadaljevali bomo z gostovanjem drugih ljubiteljskih teatrov v naši dvorani, za jesen pa že načrtujemo tudi redni, mesečni otroški program.

Skratka, zopet se nam obeta pestro kulturno leto. Vabimo vas, da si svoj vsakdan čim večkrat popestrite z obiskom kakšne kulturne prireditve! Ravno tako pa vse člane in simpatizerje društva vabimo na redni občni zbor, ki bo v petek, 30.01.04, v dvorani KUD-a Franca Kotarja ob 19. uri.

Andrej Zupanc

KUD FRANCA KOTARJA TRZIN

Kulturno-umetniško društvo Franca Kotarja Trzin vabi vse občanke in občane Trzina na ogled gledališke predstave

Ta veseli dan ali Cefizelj se ženi,

v izvedbi Društva kulturnih dejavnosti Vagant Kranj Oder mladih, Primskovo, ki bo

**v soboto, 28. februarja 2004, ob
20.00 v dvorani KUD-a**

Prodaja vstopnic bo potekala uro pred predstavo v predprostoru dvorane.

Vljudno vabljeni!

NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI

V soboto zvečer, 17. januarja, smo v trzinski dvorani KUD-a Franca Kotarja Trzin gostili gledališko skupino iz Šentjakoba ob Savi. Kot ste že v prejšnji številki Odseva brali, smo tokrat naredili izmenjavo: mi k njim v goste z otroško predstavo *Pepekka*, oni k nam s predstavo za odrasle, *Daria Foja - Niti tat ne more pošteno krasti*.

Nepričakovano je bila dvorana skoraj polna. Predstavo si je ogledalo čez šestdeset gledalcev. Kljub še kar visoki vstopnini (1000 sit) so ljudje kar prihajali ter polnili dvorano. Prišli pa so gledalci tudi od drugod, tudi po zaslugi radijske oddaje Šoder (radio Hit), ki je pripravil nagradno igro in podelil šest vstopnic. V predstavi je sodelovalo presenetljivo veliko ljudi. Glavni nastopajoči so bili: Tone Vrečar, Petra Likovič (Trzinka), Matej

Dobravec ter Erika Gričar, Mojca Baus, Martin Kopač in Martin Dobravec. Predstavo so odigrali pod taktirko režiserja gospoda Romana Novellija. Pri predstavi pa so sodelovali še: šepetalka Živa Možina, za ton in luč je skrbel Miha Miklavčič, priteske pa je urejala Špela Uranič. Ob koncu predstave pa se je kar trlo scenjskih delavcev, ki so pospravljali kulise in rekvizite: Tone Vrečar, Andrej Vrečar, Martin Dobravec, Martin Kopač, Mojca Baus, Špela Malenšek, Miha Miklavčič, Boštjan Medvešek in Janez Medvešek.

Sprva so se igralci zdeli malo zadržani, prav tako tudi gledalci, nato pa se je smeh začel razlegati vse bolj spontano in vzdušje na odru je postalo sproščeno. Bilo je lepo, veselo in zabavno. Tisti, ki so predstavo zamudili in večer preživel doma ob dolgočasnem televizijskem programu, so zamudili zabaven večer! Naj pa napovem že v naprej in razveselim tiste, ki radi pridete v domačo dvorano in si ogledate amaterska gledališča: že ob koncu naslednjega meseca (februarja) sledi nova predstava. Gostovali pa naj bi Kranjčani.

Lepo vabljeni!!!

Urša

PLANINSKO DRUŠTVO ONGER TRZIN PONOVNO ROJSTVO ONGRČKOV, SPLETNE STRANI KMAJU, FORUM ŽE AKTIVEN

PD Onger Trzin vas vabi

v četrtek, 26. februarja

ob 19. uri v dvorano Marjance Ručigaj na

multimedijško predstavitev

Po Zemlji okoli Sonca

Svoje 2000 dni dolgo potovanje z motorjem na katerem je prepotovala 75 dežel in prevozila več kot 180.000 kilometrov nam bo predstavila Slovenka leta 2003

BENKA PULKO

Vstopnice po enotni ceni 1.000 SIT (za člane PD Onger Trzin, osnovnošolce, dijake in študente 800 SIT) bodo na voljo dve uri pred začetkom v predverju dvorane.

Več o predavanju pa boste lahko zasledili na spletni strani PD Onger Trzin ter v naslednji številki Odseva

Kot smo že poročali, je stedi lanskega decembra po skoraj štirih letih molka ugledala luč sveta nova številka *Ongrčkov*. Glasilo so dobili vsi člani društva pred obnim zborom, nekaj števil, ki smo jih pustili po trzinskih trgovinah pa je bilo kaj hitro razgrabljenih.

Kot smo že poročali, so v zaključni fazi tudi spletne strani društva. »Beta« verzijo strani lahko ogledate na strani <http://onger.org/menu.php> - končna verzija bo prenesena na drug naslov!

V »polnem zagonu« pa je že »forum« planinskega društva. Na naslovu <http://onger.org/forum/> ste dobrodošli vsi, ki vas zanima planinstvo (v vseh pojavnih oblikah)

Nov urnik dela vseh planinskih skupin si lahko ogledate na »Vročni strani«.

ČLANARINA PD ONGER TRZIN za leto 2004
(zaenkrat jo lahko poravnate v napirnici Čarčka)

A člani	(člani z največ pravicami in ugodnostmi)	13.000 SIT
R člani	(vročnana tudi naročnina na Planinski vestnik)	3.800 SIT
B1 člani	(člani nad 18 let starosti)	2.200 SIT
S, Š člani	(srednješolci, študenti do 26. leta)	2.300 SIT
P, O člani	(predšolski in osnovnošolski otroci)	1.000 SIT

Urša Košir: »Cepljena sem z virusom gora«

Urša - nasmejana, zgovorna in simpatična študentka geografije že od malih nog stopiclja po slovenskih (pa tudi tujih) vršcih in gorah. Od malih nog je tudi aktivna članica trzinskega planinskega društva, v preteklosti zgolj kot pohodnica, danes pa kot vodnica pripravnica, tajnica planinskega društva in članica odbora mladinskega odseka. V duhu »radovednost je lepa čednost« smo želeli izvedeti kaj več. In ...

Kdaj in kako si se odločila, da se pridružiš planincem?

Če me spomin ne vara, se je vse začelo v drugem razredu osnovne šole. Takrat se je planinski krožek ravno oblikoval, in je bil med nami, otroki to velik »boom«. Res, planinstvo je bilo zelo popularno. Na krožek sva tako prišli s prijateljico Petro in sva potem na njem tudi ostali. Sicer se prvo leto še nisva odločili za taborjenje, ker sva bili še premladi, ampak potem sva pa kar redno obiskovali vse tábore.

Pri meni je najbrž v veliki meri na odločitev za planinstvo vplivalo tudi to, da sem večino vikendov in počitnic preživela v Mojstrani, na vikendu starih staršev. Takrat sem veliko časa preživela na kolesu, da sem se pripeljala do vznožja kakega hriba, potem sem šla pa gor, na vrh. Najraje in največkrat sem šla na Grandišče ter do slapa Peričnika.

In tako sem bila cepljena z virusom gora. (smeh)

Potem pa si vztrajala še v srednji šoli, ko dosti mladih zapusti planinske vrste ...

Ja, na srednjo šolo sem hodila v Kamnik, kjer se nisem vključevala v veliko krožkov, predvsem zaradi tega, ker sem z vožnjo do Kamnika izgubila preveč časa. Tako sem potem ostala kar tu, v Trzinu, ker mi je bilo bližje in ker sem takrat tudi že bila vključena v odbor mladinskega odseka. Takrat sem tudi veliko prostega časa prebila med različnimi pravilniki in papirji, pa tudi v hribe smo šli večkrat

In kakšna je tvoja naloga v odboru MO?

Moja naloga je, da dajem nove ideje, da sodelujem v razpravah vodstva, da skupaj kužemo nove načrte ... Ker pa sem tudi tajnica društva, moram pisati zapisnike sej, občnih zborov ipd. Preštudirati moram različne pravilnike, razpise ... Za moj okus je čisto preveč birokratskega dela, vendar tudi to je treba narediti.

Trenutno si vodnica pripravnica. Kaj vse pa je potrebno narediti, da lahko postaneš vodnik oziroma vodnica?

V bistvu moraš biti v društvu ves čas dokaj aktiven, potrebno je imeti izkušnje z vodenjem, hoditi moraš na izlete ... Meni so na primer kar na nekaj izletih rekli: »No, Urša, sedaj pa ti hodi spredaj,« in sem se na ta način marsikaj naučila ter pridobila izkušnje. Naučila sem se na primer tega, da je treba hkrati gledati tako na pot kot na celotno skupino in da moraš biti in oboje zelo

pozoren. No, potem te društvo predlaga za vodniški tečaj. Sicer je prej potrebno narediti še sprejemne izpite, ki so kar težki. Rešuješ namreč test, podoben planinski šoli, pa še vozle moraš znati, in po navadi ta sprejemni izpit naredi zgolj tretjina vseh prijavljenih. Po izpitu greš na desetdnevni tečaj v Bavšico, ki je kondicijsko kar zahteven, se pa na njem tudi vidi, ali imaš ambicije za kakšno višjo kategorijo (na primer za zahtevne poti) ali ne. No, nazadnje moraš še izpeljati določeno število izletov, potem te pa registrirajo. Vodnica pripravnica sem pa zato, ker še nimam izpeljanih vseh izletov. V bistvu moram voditi še enega, ki pa ga bom pripravila, ko bo konec koledarske zime, ker sem pripravnica za A kategorijo (kategorija za lahke in manj zahtevne poti op.).

Dobiš potem kakšno potrdilo?

Ja, to je tak listek kot za vozniški izpit, samo da je drugačne barve. Potem se pa hecamo, da smo planinski vozniki (smeh)

Se ti zdi, da je veliko neregistriranih vodnikov, ki vodijo izlete v gore?

V našem društvu ni nikogar. Je pa po mojem mnenju tudi v Sloveniji tega vse manj, ker ima vodnik veliko odgovornost. Če se kdo poškoduje, je kriv vodnik, in poškodovanec ga lahko tudi toži.

Rada vodiš izlete?

O ja, to pa. Najbolj zanimivo se mi zdi, ko gremo na izlet z osnovnošolci, ki vedno kaj pogruntajo ali pa kaj ušpičijo in se potem skupaj nasmejimo. So ušpičili tudi že kaj bolj resnega, ampak na srečo ni bilo hujših problemov. Po navadi pridemo vodniki z izleta vedno bolj utrujeni kot otroci ... Jaz, na primer, dan po izletu vedno spim 12 ur.

Tudi izleti z malo starejšimi se mi zdijo zanimivi, saj jim lahko povem kakšno zanimivost in glede na to, da študiram geografijo, lahko razložim tudi kaj o terenu. Veliko pa mi pomeni to, da ti udeleženci pokažejo, da se imajo na izletu lepo in da v dolino pridejo zadovoljni.

Mlajši otroci so po navadi zelo živahni. Kako jih krotiš?

Kadar imamo izlet za mlajše otroke, gre zraven vedno več vodnikov. Peljemo jih na manj nevarne in manj zahtevne poti. Mlajšim kar naenkrat zmanjka volje in motivacije za pot, tako da imamo več postankov. V bistvu jih skušamo na vrh spraviti z igro. Različne igre poiščemo v knjigah, se posvetujemo z vzgojitelji ali

Urša na mladinskem planinskem taboru v Kranju (1993)

Na plezalni poti na Gradiska Turn

drugimi vodniki, veliko iger pa se naučimo tudi na seminarju Družabnost v gorah.

Kaj te pri trzinskih planincih najbolj veseli?

Veseli me, da je v krožku kar nekaj otrok in da so pripravljeni hoditi na izlete. Všeč mi je tudi to, da je skupina dljakov zelo aktivna, da hodijo na srečanja in izlete. V naše vrste pa bi si želela tudi kakšnega študenta, tako da bi nas bilo več različnih generacij. Všeč mi je tudi to, da hodimo tako na hribe v naši bližnji okolici (Rašica, Šmarna gora) kot tudi na hribe, ki so mogoče manj poznani in ne tako obljudeni.

Kaj pa problemi?

Trenutno se mi zdi največji problem to, da smo tisti, ki smo aktivni v UO MO, aktivni tudi v Planinskem društvu, kar

vzame precej časa za sedenje pri papirjih, potem ti pa zmanjka časa za hojo v hribe. No, še dobro, da pride tudi obdobje, ko začnemo bolj hoditi v gore in je precej bolj prijetno. Bilo pa bi krasno, če bi med nas prišel tudi kakšen nov član z novimi idejami in novo energijo.

Glede na to, da je ista skupina ljudi glavna tako pri mladinskem odseku kot pri celotnem društvu, ste prav gotov že slišali očitke, da ste zaključena družba in da nikogar ne spustite zraven. Kako odgovarjate na te očitke? Ja, to o zaključeni družbi smo se tudi mi že spraševali. Po eni strani tega problema pri sebi sploh ne čutimo, ker smo že več kot deset let skupaj, imamo tudi svoje »fore«, in se najverjetneje tisti, ki pride na novo k nam, resnično počuti prestrašenega in zaposavljenega, pa mi tega sploh ne vidimo... Smo že ugotavljali, kako bi to spremenili in smo prišli do zaključka, da bi ljudi bilo nekako potrebno prepričati, da bi hodili na izlete in v društveno hišico, da bi se družili in se na tak način spoznavali. Potem bi se lahko vsak, ki se želi na novo pridružiti, prepričal o tem, ali smo v redu družba ali ne, in bi potem ostal ali pa ne. Ta problem bi lahko rešili tudi preko spletnih strani, ki jih sedaj na novo postavljamo. Na njih bodo različni forumi, kjer bodo ljudje lahko povedali, kaj menijo o našem društvu, kam bi šli na izlete in podobno.

Včasih je bilo v planinskem društvu več.

Na vodniškem tečaju v Bavšlet

Društvo namiznega tenisa prijatelji / Spisovca 2003

delujočih sekcij, ki pa so sedaj kar neka-ko zamrle. Kako to?

To je res. Nekateri vodniki niso več aktivni. Pozivom, da bi prišli nazaj med nas, se niso odzvali. Sklicali smo najmanj tri sestanke, poslali vabila na dom, vendar se nihče ni oglasil, kar me je kar presenetilo. Zdad nas je šest oziroma sedem aktivnih vodnikov.

Kakšna pa se ti zdi prihodnost trzinskega planinstva?

Glede na to, da je v Trzinu veliko krožkov, se mi zdi, da se kar veliko otrok odloča za planinstvo, še posebej, če oštevmamo to, da živimo v predmestju Ljubljane in ne pod vzhodjem kakšnih Alp. Starejših ljudi, ki bi hodili z nami na izlete, pa ni veliko. No, morda pa še bodo, tako da za planinstvo ne vidim črne prihodnosti.

Veliko je pa seveda odvisno tudi od tega, kako bomo znali predstaviti planinstvo in če bomo znali privabiti ljudi.

Imaš še kakšno sporočilo za bralce Odseva?

Če bi bil kdorkoli rad v naši družbi, če bi rad šel na izlet ali pa ga karkoli v zvezi s planinstvom zanima, naj nas pokliče ali pa se z nami poveže preko spletnih strani. Še to bi rekla, da naj Trzinci čim več hodijo v hribe in naj si izbirajo cilje, za katere so telesno ustrezno pripravljene, ne pa tistih, ki imajo ime (na primer Triglav), saj bodo le tako lahko uživali v naravi. Upam, da se homo čim večkrat srečali na kakšnem vrhu.

Mateja Erčulj

Vredov »Trzinskih zornikov«: iz Romunije: sadnja skupine je bila Urša

STRELSKO DRUŠTVO TRZIN

8. Prehodna skirca Borisa Paternosta

Če smo vas v prejšnji številki Odseva vabili na že tradicionalno strelsko tekmovanje za Prehodno skirco Borisa Paternosta, se lahko tokrat pohvalimo z odlično organizacijo tekmovanja. Osmo zaporedno tekmovanje, ki se je v leti razvilo v mednarodno tekmovanje na najvišjem nivoju, je potekalo 10. in 11. januarja 2004 v telovadnici Osnovne šole Trzin. Ob zaključku 50. obletnice društva se je tekmovanja v dveh dneh udeležilo kar 181 strelcev iz 38 društev, od tega 30 strelcev iz sosednje Hrvaške in strelcev iz Madžarske.

Montažno strelišče društva je bilo prvič v Sloveniji v celoti opremljeno z elektronskimi tarčami, ki smo si jih izposodili iz Strelske zveze Zagreba, prvič pa je bilo moč strelsko tekmovanje spremljati v živo tudi preko interneta. Zelo nevhvaležno je hvaliti samega sebe, vendar smo v nekaj dneh po zaključku tekmovanja prejeli toliko pohval, da smo lahko ponosno tudi na to. Strelci SD DUB Malinska, katere smo gostili pri Narobetu, so zapuščali Trzin z veliko čustvi. Presenečeni nad organizacijo tekmovanja so bili strelci SK Končar Zagreb, SK Sopot, SK Zrinjevac, SK Lokomotiva in SK Papirničar iz Rijeke ter pištolaš iz SK Osijek. Tekmovanje si je ogledal tudi Pero Stolnic, predstav-

nik Strelske zveze Zagreba, vse pohvale za internetni prenos pa smo prejeli iz Čakovca od Zvonimirja Turka, ki je na Hrvaškem pomagal pri promociji tekmovanja. Tekmovanje so si ogledali predstavniki Mednarodnega tekmovanja iz Ruš, ki bodo najboljši strelce gostili teden kasneje. Prvič v zgodovini tekmovanja sta o rezultatih poročali medijski hiši Delo in Večer, za internetni prenos pa nas je pohvalil tudi Siol. Večina strelcev je prvič okusila streljanje na elektronske tarče, vendar so se zelo dobro znašli in dosegli zelo dobre rezultate. Prvi dan je v disciplini s pištolo slavil Cvetko Ljubič z rezultatom 675,7 (576) pred Boštjanom Simoničem 660,3 (563), na tretje mesto pa se je uvrstil Simon Bučan z rezultatom 656,6 (560). Ekipno je zmagala ekipa SD Kidričeve s 1692 krogi pred ekipo SD D. Poželen

1664 krogov in SD Coal z enakim rezultatom. V disciplini s puško je ponovno slavil Rajmond Debevec z rezultatom 696,8 krogov (592) pred Robijem Markojo 691,8 (591) ter Damjanom Kandare 690 (587). Ekipno je z novim rekordom tekmovanja slavila SD Olimpija z rezultatom 1761 krogov pred SD Štefan Kovač 1757 ter SD A. Hohkraut 1751 krogov.

Izmed trzinskih strelcev sta s tekmovanjem kljub utrujenosti zelo dobro opravila Božo Habjan (582) in Jernej Adlešič (581) v disciplini s puško, v konkurenci 28 ekip pa je prva trzinska ekipa dosegla 8. mesto. V disciplini s pištolo smo dosegli 5. mesto, med posamezniki pa so se kar trije razvrstili od 23. do 25. mesta (Dušan Habat, Andreja Blažič in Matjaž

s pištolo so se tekmovanja udeležili prav vsi reprezentanti Slovenije: Boštjan Simonič, Peter Tkalec, Cvetko Ljubič, v zadnjem času ponovno vse boljši Simon Bučan, izmed hrvaških strelcev v disciplini s pištolo pa je streljal Blaž Beljan iz Osijeka.

In za konec še nekaj pohval. Strelsko društvo Trzin se zahvaljuje vsem strelcem, spremljevalcem in gledalcem, ki so obiskali Trzin ali celo sodelovali na tekmovanju. Zahvaljujemo se Osnovni šoli Trzin, s katero smo kljub obnovi oziroma poteku del

na prizidku telovadnice uspeli doseči dogovor o sicer delni zaustavitvi del. Zahvaljujemo se Strelski zvezi Zagreba za sodelovanje pri organizaciji tekmovanja oziroma za zelo ugodno izposojajo elektronskih tarč.

Posledično temu se zahvaljujemo Romanu Špirelji za enkratno vodenje elektronskih tarč in za pomoč in trud pri izpeljavi internetnega prenosa. Zahvaljujemo se medij-skemu sponzorju SiOL, za prvi strelski internetni prenos v Sloveniji v upanju, da bomo sodelovali tudi v prihodnje. Posledično se zahvaljujemo komentatorju prenosa Alešu Varogi, strokovnima pomočnikoma Lojzetu Mikoliču in Peru Stojniču, podjetju Vemiz Media za režijo ter strokovnim sodelavcem iz SiOLa. Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so reklamirali na prireditvi, vsem, ki so prispevali praktične nagrade, ter vsem, ki so kakorkoli prijateljsko podprli naše društvo. Ker je prostor omejen, bomo imena donatorjev objavili v prihodnji številki Odseva. Zahvaljujemo se gostilni Narobe za gostitev naših prijateljev strelcev iz DUB Malinska na Krku, s katerimi sodelujemo že tretje leto. Zahvaljujem se našemu županu g. Antonu Peršaku, ki se je edini od svetnikov odzval povabilu in podelil priznanja najbolj-

šim v disciplini s puško in kombinacijo. Zahvaljujemo se avtoprevozniku Branetu iz Mengša za ugodno ceno prevozov elektronskih tarč na relaciji Zagreb-Trzin-Ruše-Zagreb. Posebej pa se zahvaljujem vsem trzinskim strelcem, ki so pomagali pri izvedbi tekmovanja, saj smo tokrat resnično nastopali kot eden in zgledno skupaj izpeljali eno najboljših tekmovanj v Sloveniji.

Lep strelski pozdrav
Damijan Klopčič

Bratovž). V tako močni konkurenci strelcev niti ne moremo pričakovati več, saj so se tekmovanja udeležili Rajmond Debevec, eden najuspešnejših slovenskih športnikov in olimpijski prvak, Natalija Prednik, udeleženka olimpijskih iger; Robi Merkoja, svetovni prvak in rekorder s samostrelom, dolgoletni reprezentant Damjan Kandare, reprezentantke Zdenka Stelnik, Maja Zibert in Renata Vršič Orazem ter vsi preostali slovenski udeleženci zadnjega evropskega prvenstva. Izmed hrvaških strelcev sta nastopila dobitnica medalje z zadnjega evropskega prvenstva Sanja Sinanović in Dejan Vignjevič, nekdanji svetovni mladinski prvak, odlično pa je s tekmovanjem opravil eden najbolj perspektivnih hrvaških strelcev Adriano Pavletič, ki je v preteklem letu dopolnil 13 let in se z rezultatom 580 krogov uvrstil na 30. mesto v družbi najboljših. V disciplini

JANUARSKA KISTA NUDE, LINK, EGIDA

Tudi prva letošnja Kista se bo dogajala v **Kulturnem domu Franca Kotarja v Trzinu**, in sicer 31. januarja od 21. ure naprej in bo v znamenju pop-rock dimenzij. Po decembrskih metalcih, božičnem drevescu in »kuhanču« bomo tokrat zaplavali v malo manj distorzirane vode.

Tokratni gostje večera so **NUDE**, **LINK** in **EGIDA**. Nude so pop-rock skupina, ki se že nekaj let giblje v samem vrhu slovenske glasbene scene. Zasedba je že več let nespremenjena, avtorska glasba skupine pa sveža in raznolika. Druga gostja večera je skupina **Link**, ustanovljena septembra 2003. Ime skupine odraža povezanost med člani skupine, in je poslušalcu takoj jasno, da na odru diha jo kot eden. Igrajo avtorsko pop-rock glasbo, ki jo ustvarja izkušen glasbenik. Več o njih si lahko preberete na straneh www.studentski-klub.com. Torej, v soboto zvečer, 31. januarja, vas čaka obilo zabave v KUD-u Franca Kotarja v Trzinu, v društvu Studentskega kluba Domžale in gostov večera: **NUDE**, **LINK** in **EGIDA**.

Mateja Kegrel

Novice iz ŠD Trzin

Športno društvo si je zadalo nalogo, da poveča svoj program in razširi svojo dejavnost z igrami z žogo. Zato obveščamo vse, da pripravljamo za naše člane in vse ostale Trzince, voljne rekreacije, odbojko in jogo, če bo za posamezno dejavnost dovolj prijav. Poleg tega vas obveščamo, da že poteka aerobika TNZ in rekreacija za ženske. Aerobika TNZ poteka ob torkih in četrtkih ob 19.00 v telovadnici OŠ Trzin, vodi pa jo vadiateljica Medvešek Andreja, pri kateri dobite vse informacije, pri njej pa se tudi prijavite. (tel: 041 748 333 Andreja). Rekreacijo za ženske vodi Smrekar Liličana, in sicer vsako sredo ob 20.00.

KAJ JE TNZ?

TNZ je kratica za trebuh, noge in zadnjico. Gre torej za vadbo, pri kateri je največ pozornosti namenjene prav omenjenim delom telesa, "kritičnim točkam" večine žensk. Ura se začne s preprosto koreografijo aerobnih in krepih gibalnih struktur, s katero se ogrejemo. Po uvodnem delu pa sledi kompleks vaj za krepitev mišic trebuha, nog in zadnjice. Na tej uri lahko pričakujete veliko počepov, izpadnih knrakov, trebušnjakov ipd.

Nogomet!

Nogometna sekcija se že pospešeno pripravlja na malonogometni turnir. Vse ljubitelja okroglega usnja, zlasti tiste z nogometnim znanjem, zato vabimo, da se v soboto, 14.02.2004, udeležijo turnirja, ki ga v režiji nogometne sekcije organizira Športno društvo. Turnir se bo odvijal ves dan v šolski telovadnici OŠ Trzin. Tekmovanje bo potekalo po sistemu 4+1, torej vratar plus štiri igralci v polju. Predvidoma se bo igralo v širih skupinah, iz katerih se najboljši uvrsti v nadaljnje tekmovalje. Dečki, fantje in moški, zakaj ne bi na valentinovo dekletem in ženam pokazali kakšnega evrogola? Zagotovimo vas bo doma pričakal strasten poljub.

Pohiute s prijaviteli, saj je število ekip omejeno na 12. Prijavnina na ekipo, ki ponavadi šteje osem igralcev, znaša 8.000,00 SIT. Nagradni denarni sklad znaša 50.000,00 SIT in se bo razdelil med prva tri mesta, poskrbeli pa smo tudi za praktične nagrade. Prijavite se lahko po telefonu predsedniku nogometne sekcije Dušanu Strmčniku (tel: 041/882-948).

Sponzorji turnirja v malem nogometu so:

Repek Bar Habat Vendo

Košarka!

Kmalu po tem, ko boste prejeli izvod Odseva, bomo začeli nastopati v košarkaški zimski ligi Ljubljana. Tekme bodo ob nedeljskih dopoldnevih v dvorani ŠRC Ježica. Za vse, ki bi si jih želeli ogledati in spodbuditi svoje prijatelje Trzince, pa prilagamo spored tekem. Prve tekme igramo v nedeljo, 25.01.2004. Kot vedno so tudi tokrat cilji visoki. Hočemo medaljo, pa naj bo zlata ali bronasta. Zdjaj pa nas že zanima, kje je trzinska pregovorna bojovitost in navijaška vrnema. No, navijači, pridite na tekme in jo pokazite. Razpored zimske lige v košarki prve tekme rednega dela:

Ned 25.01.2004	9.15 ENDER	: ŠD TRZIN
Ned 25.01.2004	11.30 ŠD TRZIN	: TROTLISI
Ned 01.02.2004	12.45 ŠD TRZIN	: DOMINATORJI
Ned 01.02.2004	13.30 KAMNIK	: ŠD TRZIN
Ned 08.02.2004	14.15 BAEARLY LEGAL	: ŠD TRZIN

Predsednik ŠD Trzin
Erčulj Matjaž

TRADICIJA USPEHOV SE NADALJUJE

Tradicija uspehov trzinskih motociklistov, ki je že dolga, se nadaljuje z uspehi dirkaške družine Habat-Kozolet. Nadarjeni fantje, vsi po vrsti ljubitelji hitre vožnje po asfaltnih stezah, so tudi letos krojili vrh v razredih minimoto, skuter in supermoto.

Letos je bilo osem dirk za državno prvenstvo s po dvema v osem voznjama v teh treh omenjenih razredih, in sicer kar trikrat v Ljubljani, dvakrat v Murski Soboti ter po enkrat v Luciji, IC Jarše in Pulji.

Najmlajšemu članu, 13-letnemu Silvestru Habatu, sicer lanskoletnemu državnemu prvaku v razredu minimoto junior, so na AMZS izpolnili prošnjo, da je lahko vozil že med seniorji, kljub temu da je starostna omejitev štirinajst let. S tem je Silvester vozil v veliko močnejši konkurenci in je hkrati veliko bolj napredoval, kot bi med juniorji, kjer so bili le trije tekmovalci. Med starejšimi tekmovalci se je odlično odrezal, saj se je vso sezono zagrizeno boril s kasnejšimi državnim prvkom Matjažem Lebanom iz Kopra. Silvester je dosegel celo sedem zmag, a je imel proti koncu sezone nekaj smole tudi s padci, zato je moral priznati premoč starejšemu in bolj izkušenemu Lebanu in osvojil naslov viceprvaka.

V razredu skuter 50 je bil Luka Kozole vso sezono razred zase in je zmagal večino dirk, ki so štele za državno prvenstvo. Pred zadnjo dirko si je privozil že takšno točkovno prednost, da je že slavil naslov državnega prvaka, zato se je na zadnji dirki preizkusil v razredu skuter 70 v Murski Soboti, kjer je kljub dvema padcema na dirki dosegel šesto oziroma sedmo mesto. Uroš Habat, ki je to leto zaradi pomanjkanja motivacije na žalost v sredi sezoni zaključil kariero, je letos odpeljal štiri dirke v razredu skuter 70 ter dvakrat zasedel tretje mesto, četrti in peto mesto in na koncu dosegel sedmo mesto.

Marjan Habat se je letos prvič preizkusil v prestižnem razredu supermoto, kjer si je nabiral predvsem izkušnje. Od sezone ni veliko pričakoval, vendar se je vseeno zelo dobro odrezal na posameznih dirkah in na koncu zasedel petnajsto mesto po odpeljanih le štirih dirkah. Marjan se je udeležil tudi dirke za Evropsko prvenstvo v supermotu v Zagrebu, kjer se je na veliko presenečenje na treningu uvrstil na enajsto mesto od osemindvajsetih tekmovalcev, vendar pa je takoj po startu na žalost padel ter si zlomil roko in tako končal letošnjo sezono.

Miran Kokalj

JOŽE KAJFEŽ: Lahko smo ponosni na opremljenost in usposobljenost naših gasilcev

Ta pogovor bi moral biti objavljen že v decembrski številki Odseva, saj smo v uredništvu menili, da je končno čas za nekoliko bolj osebno predstavitev predsednika trzinskih gasilcev Jožeta Kajfeža. Spominim se, kako smo pred novim letom na občini govorili o tem, kako bi pripravili silvestrovanje, pa smo kar vsi skoraj nagonsko pogledali k Jožetu. Ta se je nasmešnil in rekel: »Pa ne mislite, da bi spel jaz začel?« »Ne, ne! Samo vi, gasilci, bi najbolje poskrbeli za ognjemet! In, Jože, a ne poznate t en ansambel, ki bi bil primeren? Tudi če kaj vi, gasilci, prepeljete, ne bo preveč obremenjujoče za vas!« Tako smo počasi nabirali zadoščljive, Jože pa je skomignil z rameni in rekel: »Že vidim, da bo vse po starem!« In res je v Trzinu že skoraj »po starem«, da so praktično pri večini večjih prireditelj prisotni gasilci in še zlasti njihov predsednik Jože. Tudi to, če poznaš veliko ljudi in imaš organizacijske sposobnosti, ni vedno dobro, še zlasti, če teško rečeš ne. Jože pa je že po naravi tak, da se vedno odzove, če sliši besedico na pomoč, kar je tudi gasilski pozdrav. Skratka Jože je gasilec nekako že po značaju in prav lahko bi mu rekli, da je trzinski gasilec Samo. Mogoče smo celo krivični in bi se Samo lahko še kaj naučil pri Jožetu.

Jože izhaja iz tako rekoč gasilske družine. Gasilca sta namreč tudi njegove oče Tone in brat Marko, slednji je celo poklicni gasilec. Lani, na dan samostojnosti, je Jože praznoval svoj 30. rojstni dan. V Trzinu se je s svojo družino še majhen preselil leta '77 z Viča. V osnovno šolo je hodil najprej v staro šolo v Trzinu, nato se je v višje razrede vozil v Mengeš, ko pa so v Trzinu zgradili novo šolo, je v njej zaključil osnovnošolsko šolanje. Po osnovni šoli se je vključil za lesarskega tehnika, tako da zdaj deluje kot vodja delavnice v podjetju Lip Radoml.

Že leta 1984 se je priključil gasilcem kot članu gasilcev. V njegovi generaciji je bilo mnogo zavzetih mladih gasilcev, ki še zdaj tvorijo udarno jedro trzinskih gasilcev. Gasilci so jih naučili osnovnih spretnosti in začeli so hoditi na gasilska tekmovanja. Vse zlasti so bili dobra ekipa kot mladinci. Leta 1993 so Jožeta izbrali za predstavnika mladih gasilcev v upravnem odboru društva in od tedaj naprej je ves čas v vod-

stvu PGD Trzin. Kmalu je opravil izpit za gasilca, nato pa je nadaljeval šolanje in postal nižji gasilski častnik, kasneje pa je pridobil tudi čin častnika. Opravil je še več vzporednih izobraževanj, med drugim izpit za strojnika, tečaj za nosilca dihalnega aparata, za tehnično reševanje, tečaj za mentorja mladih gasilcev in še druge vrste izpopolnjevanj. Ob tem je leta 1998 še prevzel naloge predsednika trzinskega gasilskega društva. Ob delu v službi mu tako gasilstvo skoraj zapolni življenje. O še kakšnih dejavnosti v prostem času ali hobijih skoraj ne more govoriti, zato se mi je ob vprašanju po tem samo nasmešnil. »Že zdaj mi časa primanjkuje. Če se hočeš eni stvari temeljito posvetiti, potem za druge skoraj ni časa. Saj so nekateri, ki imajo po deset hobijev, samo nikjer ne morejo biti potem res kakovostni. Zdjaj mi služba vzame po več kot osem ur časa, potem pa še delo v gasilskem društvu. V zadnjem času nam je država nalagala takšne naloge, da je bilo kar naporno. Praktično smo vse delovanje morali prenesti na računalnike. Zdjaj pa skušamo izoblikovati delovni program društva do leta 2009 in s tem je res veliko dela. Prava papirna vojna. Že nekajkrat sem dejal, da smo se iz gasilcev operativcev, listih, ki so bili močje akcije, prelevili v birokrate.«

Zdjaj je tudi v gasilstvu vse polno predpisov o tem, kakšno opremo morajo imeti, kakšno izobrazbo, kako morajo voditi društvo in podobno. Vseeno pa je za Jožeta še vedno prva naloga in poslanstvo pomoč slednjem: pri požarih, poplavih, potresih in pri raznorodnih drugih nesrečah. »Zaradi pomoči so ljudem v sliki smo bili ustanovljeni, seveda pa naša vpetost v življenje kraja za seboj potegne tudi pomoč pri različnih praznovah in drugih prireditvah v domačem kraju. To je nekakšno nujno zlo, če bi tako rekli, za gasilce, kajti naši člani so člani najrazličnejših društev in ustanov v občini, po drugi strani pa smo mi tudi tako opremljeni in organizirani, da pogosto najhitreje in najlažje posredujemo. Imamo znanje, izkušnje, primerno opremo in zato nas tudi ves čas kličejo na pomoč tudi pri takih stvareh.«

V času Jožetovega vodenja gasilskega društva je precej napredovalo strokovno znanje članov društva. »To je zame že ves čas mo-

jega predsednikovanja res eno od vodil, ki se jih držim. Kličejo nas na pomoč ob najrazličnejših nesrečah in če želimo učinkovito posredovati, moramo biti za to usposobljeni. Zdjaj različne vrste reševanja zahtevajo zelo različno znanje in prav je, da lo obvladajo tudi drugi člani, ne le predsednik ali pa kdo od drugih vodilnih mož v društvu. »Zdjaj je raven strokovne izobrazbe trzinskih gasilcev za različne načine reševanja na zavditljivo visoki ravni, in lahko mirno stopijo ob bok tudi vsem drugim gasilcem iz društev daleč naokoli. Med drugim imajo zdaj v svojih vrstah 8 članov, ki so si pridobili znanje nosilcev gasilnih aparatov, 8 jih je usposobljenih za tehnično reševanje, štiri se so izurili za reševanje v primeru nevarnih snovi, 8 jih je usposobljenih za uporabo radijskih zvez, ob tem pa imajo tudi člane, ki so opravili tečaj za mentorja za delo z mladimi, tečaj za sodnike, še posebej pa so ponosni, da so njihovi člani kot prvi v Sloveniji opravili tečaj za gašenje notranjih požarov. Ob vsem tem tehničnem znanju pa so pazili tudi na organizacijsko izobraževanje. Grilj Andrej je tako v zadnjem obdobju opravil izpite za višjega gasilskega častnika, štiri se so postali častniki, napredovali pa so tudi nižji častniki in izprašani gasilci.

Za gasilce pa je poleg znanja izjemno pomembna tudi oprema. Ko je Jože prevzel vodenje društva, je bila oprema v skladu s tedanjimi možnostmi sicer dobra, vendar pa je že zaostajala za sodobnimi zahtevami. Ob denarni pomoči občine je gasilcem uspelo popolnoma opremiti z najodobnejšo opremo udarno enoto. »Dobili smo vse, od škornjev, podkap, ogrinjal, rokavic do čelad in vsega drugega, kar sodi k celovitosti opreme sodobnih gasilcev. Zdjaj pa pričakujemo, da bomo dobili še 7 zaščitnih oblačil in da bodo ustrezno opremljeni tudi drugi naši člani, ki sodelujejo v akcijah. Dobili smo tudi 5 dihalnih aparatov in sploh lahko rečemo, da smo po zaslugi občine res dobro opremljeni. Seveda smo še posebej ponosni na naš novi avtomobil. S tem smo se že izkazali in glede na to, kako nam je pomagal pri posameznih intervencijah, lahko mirno rečem, da je že upravičel svoj nakup in ceno, ki smo jo zanj plačali.«

Lani so imeli kar 40 reševalnih akcij, kar govori tudi o tem, kako so usposobljeni za najrazličnejša reševalna posredovanja. V zadnjem času so izpopolnili tudi sistem obveščanja. Zdjaj pogosto kličejo može v

akcijo preko pozivnikov po posebnem sistemu (tihga alarmiranja, tako da ne vznemirjajo prebivalce, kar je bilo včasih še zlasti neprijetno ponoči. Med vse pomembnejše pridobitve v času Jožetovega predsednikovanja društvu je treba omeniti tudi računalniško opremo. Kot smo že omenili, vse več dela in povezav tudi pri gasilskih poteka preko spletnih strani in računalnikov.

Ko sem ga vprašal, kaj so v zadnjem času naredili za posodabljanje njihovega doma, je Jože dejal, da je bilo pomembna pridobitev centralno ogrevanje, izdal pa mi je, da si želijo tudi nov gasilski dom: »O novem domu res razmišljamo, vendar je to za zdaj še precej v oblikih. Dejstvo je, da bi novi dom z bolj racionalno postavitev prostorov res potrebovali. V sedanjem nam zmanjkuje prostora, vse več imamo težav pri hranjenju opreme pa tudi druge težave so. Imamo že ugotovljen nekaj primernih lokacij, vendar je za zdaj še prezgodaj, da bi govorili o tem bolj konkretno.«

Nisva mogla tudi mimo nekaterih akcij, ki so pritegnile precej pozornosti javnosti. V zadnjem času so v občini izvedli več gasilskih vaj, najbolj odmevna pa je bila tista, ki so jo predani izvedli na območju novega centra Trzina oziroma v T-3. To je bila ena največjih gasilskih vaj v zadnjem obdobju v Sloveniji in po splošni oceni je bila zelo uspešna. Ko pridejo v stisk z gasilci iz drugih društev, jim ti še vedno izrečejo kakšno pohvalo na račun tiste vaje. Sicer pa so lani imeli kar nekaj manjših vaj. Še zlasti zanimiva je bila tista pred koncem leta, ko so »gasilci« požar v Peritektu. Vaja je bila nenapovedana in po sistemu medsebojnega obveščanja se je v rekordno kratkem času na prizorišče vaje pripeljal več gasilcev, kot pa so pričakovali. Vsi so namreč mislili, da gre za pravi požar in so šele v coni presenečeno ugotavljali, da gre za vajo. Zbralo se je več kot sto gasilcev, ki so bili v dvomih, ali naj alarmirajo tudi poklicno enoto. Vaja je pokazala, da se lahko res zelo hitro zberejo. Seveda pa je delo gasilcev lahko tudi bolj veselo, na primer pri raznih družabnih prireditvah, čeprav so tudi tam bolj zadovoljni za organizacijske dolžnosti kot pa za zabavo. Gasilci še zlasti dobro sodelujejo pri akcijah turističnega in kulturnega društva, pomagajo pa tudi drugim. »Saj drugače tudi ne more biti. Po celi Sloveniji so gasilci zelo vrasčeni v življenje svojih krajev. Ponekod, to je veljalo tudi za nekdanji Trzin, je v gasilsko društvo vključen vsaj en moški član družine. Gasilstvo je kar nekako vraščeno v slovensko kulturo.« Gasilci imajo svoj agregat, imajo žar, imajo avtomobile za prevoze in ljudi, ki lahko kaj naredijo. Zato ni čudno, da jim pogosto prosijo za pomoč. »V letu so kar tri obdobja, ko se vse zgine nad naše glave. Se zlasti težavno je v času ob praznovanju občinskega praznika. Takrat včasih res ne veš, kje se te drži glava in kako boš prenesel

vse skupaj.« Vendar gasilci, če morejo, radi priskočijo na pomoč. Za to so deležni pohval, neredko pa tudi kritik. »V Trzinu je opravljanja kar veliko. Včasih se ti vse kar obrne, še zlasti, ker so najbolj glasni tisti, ki dajo najmanj od sebe. Nekateri so res neznanjsko pametni in polni kritike, da bi se pa sami česa lotili, to pa ne. Žal se je s tem tre-

ba prijazni, čeprav včasih res ni lahko.« Za konec sem Jožeta še povprašal, kaj si želi v novem letu, pa mi je samo odvrnil: »Zdaj si me pa našel! Sploh še nisem imel časa o tem razmišljati, in niti ne vem, kaj bi dal na prvo mesto.«

Miro Štebe

VESELO IN HRUPNO V NOVO LETO

Čeprav vremenska napoved ni bila preveč ugodna, so se na Občini vseeno odločili, da tudi začetek leta 2004 obeležijo s silvestrovanjem na prostem in z ognjemtom. V priprave so se zelo zagnano vključili gasilci in predstavniki Turističnega društva. Tudi tokrat je bilo skupno čakanje na prestop v novo leto na ploščadi za občinsko stavbo, ognjemtom pa so sprožili, kot je že običaj, s prostora pred osnovno šolo. Za zabavni program je poskrbel ansambel Sicer, ki je že kar stari znanec Trzinčev ob silvestrovanjih, v dvorani kulturnega doma pa je za žejne in premržene obiskovalce urno skrbela Lili Jemec. Najbolj so šli v promet vroči čajčki in kuhano vino, čeprav je treba priznati, da je tistega večera kar vse gladko teklo po grlih.

Kot je že običaj, je največ ljudi začelo prihajati na prireditveni prostor po 23 uri, kljub temu da je vesela glasba in tudi družba vabila na prizorišče že precej prej. Večina Trzinčev se je pred obiskom prostora za občino očitno zabavala in gostila doma ali pri prijateljih. Nebo nad Trzinom so parali bliski neštetih raket, čeprav je treba priznati, da je bilo letos nadležnega pokanja petard manj kot druga leta, so pa nekateri vsake toliko časa poskrbeli za prave, zelo močne detonacije. Človek bi mislil, da kar rušilne eksplozije. Kako so to preživljali majhni otroci in hišni ljubljenci, tistih, ki so z vselej prizigali vžigalne vrvice, ni skrbelo.

Za občinsko stavbo se je zbiralo vse več ljudi iz vseh koncev Trzina, nekaj pa je bilo tudi gostov. Župan g. Peršak je v krajšem prižnostnem govoru vsem zaželel uspešno in zdravo novo leto, potem pa se je začelo odštevanje in nato objemanje, stiski rok, neštele želja in pokanje zamaškov šampanjca. Rakete so osvetljevale nebo in če naj bi pokanje in rakete odganjale zle duhove, so si ti na začetku tega leta verjeto res zavlekli v najbolje oddaljene kotičke sveta. V Trzinu jim prav gotovo ne bi bilo všeč, bilo pa je dosti veselja, nazdravljanja in silvestrskih poljubov. Nekateri so se neumorno vrteli ob zvoki ansambla, vsi pa smo nestrpno čakali začetek uradnega ognjemta. Najavilo ga je več prazničnih zmešanih ognjemtomov in kot kaže, so si tudi tokrat izdelovalci in trgovci pirotehniko meli roke. Treba pa je priznati, da je bil letošnji občinski ognjemtom, kljub rahli oblačnosti, ki za take stvari ni primerna, zelo lep in bogat. Gasilci pa so povedali, da na koncu niso sprožili še ene baterije, saj je bilo prasketanja raket in pisanih lučk več kot dovolj. Ljudje so se po ognjemtu začeli počasi razhajati, najbolj vztrajni pa so ob glasbi in v prijetni družbi vztrajali do zgodnjih jutranjih ur novega leta.

M.Š.

Živahno življenje na ribniku

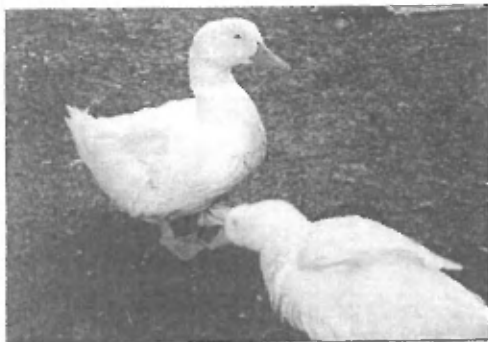
Kot sem napovedala že v prejšnji številki, bodo tokrat prišle na vrsto bolj pernate živali. Kokoši ali ptice? Pravzaprav zelo blizu, le da te živali raje prebivajo na vodi. Verjetno ste že uganili, da bo beseda danes tekla o racah. Ime, na katerega se najhitreje pomisli, ko iščeš informacije o teh živalih v našem kraju, je gospod Blaž Premk. Doma je sicer na zgornjem Dobenu, njegova družina pa se ukvarja s kmečkim turizmom. Bržkone se je z njihovo domačo kulinarico ponudbo seznanil že prenekateri Trzinec, zato natančen opis, kje se domačija nahaja, najbrž ni potreben. Prav tako verjetno marsikateri pohodnik ni prezrl številne živalske družine, ki si s Premkovimi deli dom in okolico. Če bi želeli na oko oceniti, koliko je vseh živali, bi imeeli kar precej problemov. Zato naj vam jih raje kar jaz predstavim. Največ pozornosti zagotovo pritegne šest prelepih pavov, ki ponosno razkazujejo svoje modro, zlato in zeleno perje. O teh prelepih živalih, ki ponoči rade spijo visoko na drevesih ali na strehi hiše, bi se vsekakor splačalo napisati več, vendar naj to raje počaka na kakšno drugo številko Odseva. Tokrat so namreč na vrsti race. Vendar naj, preden se lotim njihovega opisa, naštejemo še ostale živali. Poleg že omenjenih pavov je tu doma tudi trideset kokošk, tako imenovanih pegatk (manjše, bolj debele in predvsem glasne kokoši, ki se zaradi predirlijivega glasu in temperamenta izvrstno znajdejo v vlogi čuvajev), štiri konji, dve kozi, v hiši pa jim delajo družbo hišni zajec, vodne želve rdečevratke in zlate ribice. Ne smem pozabiti tudi na bernardinca in pa na neverjetno število mačk. Teh imajo namreč kar trideset. Ni kaj, res številčna družina. Čeprav to še zdaleč ni vse. Pravzaprav bi lahko rekla, da se naštevajo tu šele začne.

Predem pa začnem z glavnimi junaki tega članka, bi se preselila na drug prostor. Ne smemo pozabiti, da se tema te rubrike tiče živali v Trzinu, mi pa smo se sedaj nahajali v mengeški občini, kamor najljubši izletniški kraj Trzinec Dobeno pač spada. In zakaj sem začela pisati o živalih gospoda Blaža, če pa se zdaj že selim v Trzin? Odgovor na to ve marsikdo, ki se je kdaj koli sprehajal po poti, ki se vije ob vznožju Ongra in pelje od trzinske cerkve proti Jablam. Nekje na sredi poti je pod cesto mogoče opaziti prekrasen ribnik, ki ga je zaradi svojih lepih in lenobnih račjih stanovalec prav težko zgrešiti. Poleg tega pa je ribnik že sam po sebi lep, prvič zato, ker daleč naokoli ni nobenega drugega, vsaj ne tako gosto naseljenega, in nas, ko se nam odpre pogled nanj, vedno preseneti, drugič pa zato, ker s svojim čarobnim videzom daje vtis, kot da bi šlo za neki povsem drug kraj. In če je človek, ki se sprehaja tod mimo malo zasanjan, mu bo srečanje z mirno zeleno vodo in krasnimi plavajočimi bitji na njej lahko pustilo prav življenjski vtis. Ribnik, o katerem govorim, je prav tako velika strast

in ljubezen gospoda Blaža, ki je postal njegov lastnik pred približno dvema letoma. Sicer je nastal kakih petintrideset let nazaj iz rečne struge. Race so bile tu že od vsega začetka, vendar samo ene vrste, in sicer domače race, navadne mlakarice. S prihodom gospoda Blaža pa so ribnik poselile tudi druge sorte. Danes je tam okoli trideset rac in dve labodji goski, šestnajst rac in gosi pa ima na še enem umetnem ribniku, na domu, ki je namenjen predvsem temu, da na njem pasejo pogled navdušeni obiskovalci. Kar na tem ribniku zbuja pozornost, so sorte, ki sicer prihajajo iz bolj eksotičnih krajev in pri nas nikakor niso pogoste. Tako je tukaj deset vrst rac. Moj pogled sta najprej pritegnela dve prelepi, malo večji črni raci, ki sta se na soncu zeleno lesketali. Bili sta od vseh najbolj krotki in se v nasprotju z ostalimi nista bali moje bližine, ko sem se potikala okoli ribnika s fotoaparatom. Ta vrsta izhaja iz Japonske, pripadnice te sorte pa se imenujejo neme race, kar pa, mimogrede, ne pomeni, da ne dajejo glasu od sebe. Naslednja vrsta so tako imenovane mandarinke. Te race so izredne lepote. Perje je rjavo progasto in košatega videza. Vrsta prihaja iz vzhodne Azije. Na tem ribniku jih domuje šest, dva para in dva samčka. To, po čemer jih hitro prepoznamo, pa je tudi nenavadno oglašanje, povsem drugačno od običajnega »kuek«. Dve povsem beli raci, za kateri se mi je najprej zdelo, da sta goski, saj sta bili precej večji od ostalih, se imenujeta pekinški raci. Ta vrsta je najbolj poznana kulinaricnim navdušencem, saj te race veliko gojijo predvsem za prehrano. Hitro namreč pridobijo na teži, in navadno tehtajo okoli pet kil. Podobne, vendar z razliko od pekinške race precej manjše, so nemške prilikave račke, tudi povsem bele barve. Ljudem najbolj znane pa so navadne mlakarice, imenovane tudi velike divje race. Sorta, iz katere smo vzgojili

domačo raco. Imajo zeleno glavo in zgornji del vratu, ki je z belo črto ločen od kostanjevo rjavega oprsja. V repu imajo belo pero. Samičke so manjše in manj pisane, pretežno svetlo rjave, s temno rjavimi lisami. O videzu smaragdne rase, vrste, ki jo na ribniku zastopa en par, govori že samo ime. Njeno perje je na prvi pogled črno. Ko pa ga obsijejo sončni žarki, kakor drag kamen spremeni svojo barvo in postane smaragdno zeleno obarvano. Ta vrsta je pri nas že kar precej razširjena. Karolinke se od ostalih ločijo po daljši deladasto oblikovani čopki, ki se zaključijo z dvema nazaj obrnjenima peresoma. Najbolj tihe, mirne in pridne so rase, ki pripadajo vrsti, imenovani kolbanke. Taki sta tukaj dve. Najbolj očitna lastnost, po kateri se ju spozna, je žametno rjavo obarvana glava. Naslednja vrsta, ki ima svojega predstavnika na omenjenem ribniku, je rdečekrilna rasa. Na prvi pogled se zdi, da jo ime ne opiše prav dobro. Njena najbolj očitna lastnost, ki jo loči od ostalih vrst, pa se pokaže šele, ko razpre krila. Takrat peruti kot v škrlat odlete zažarjivo v močni rdeči barvi. Najbolj redka sorta tu pa je tako imenovani zvonec. Te rase so črno- bele barve, živijo pa v severnih morjih in se zato prehranjujejo pretežno z ribami. Ravno zaradi tega načina prehranjevanja jih pri nas bolj malo gojijo. Tukaj tej problemov ni, saj v ribniku živi tudi veliko postrvi, krapov in klenov. Predvsem krape se da hitro zapaziti, saj so veliki tudi preko pol metra. Krapi so za gojenje, v primerjavi z drugimi vrstami, dokaj nezahtevni, hitro se udomačijo in na splošno združujejo mnogo lastnosti, ki si jih želijo ribogojci. Zato velikokrat veljajo za skoraj pravo domačo žival. Tudi na tem ribniku sence, ki se vijejo pod gladino, pričajo o tem, da je precej živahno tudi pod vodo. Poleg mladih ribakov, ki so velikokrat hrana omenjene rdečekrilne rase, se račja družina hrani še s svežo solato, tremi vrstami žita, ki ga imajo v napajalnikih, ter suhim kruhom, na jedilniku pa se največkrat znajde tudi, za rase na prvi pogled nenavadna hrana – mažji briketi. Ti so primerni predvsem zato, ker vsebujejo ribje meso in plavajo na vodni gladini. Sicer so račke zelo dobri plavalci tudi pod vodo. Na tak način včasih iščejo hrano ali pa se kar tako, za zabavo, rade potapljujejo. Hrane jim tu res nikoli ne manjka, zato velikokrat pridejo na obisk tudi divje rase, ki vedo, da se da tu vedno dobro najesti. To je tudi razlog, da se domače rase nikoli ne pridružijo svojim divjim vrstnicam in raje ostanejo doma, kjer se vedno najde kaj za pod kljun. Rase se tudi sicer hitro klimatizirajo, zato ostajajo na enem kraju, čeprav so po naravi selivke. Razlog, da je Blaž vzel v svojo skrb tako številčno družino, se skriva v neizmerni ljubezni, ki jo goji do teh živali. Pravzaprav še nisem srečala človeka, ki bi s takim veseljem skrbel za tako veliko živali in ob tem nikoli potožil, kako veliko časa mu vzamejo. K ribniku se zapelje prav vsak dan in delo z racami mu pomeni veliko veselje. One mu to zvesto vračajo in so sedaj postale že tako domače, da se oglasijo, že ko zaslišijo njegov avto. Sicer pa po njegovih besedah gojenje rac ne prinaša nikakršnega zaslužka, čeprav se vsako leto zvali veliko mladih rackov. Nekaj se jih po-

da, druge pa si izmenjajo med sabo z ostalimi rejci (med njimi najbolj izstopa gospod Brane Ložar iz Domžal, ki ima v svoji lasti kar šeststo živali: od tega sto dvajset različnih vrst). Včasih jih kupi tudi v tujini, na sejnih, kjer cene za par nihajo od 10 000 do 70 000 tolarjev za bolj redke primerke.

V prihodnosti ima lastnik z ribnikom še velike načrte. Rad bi ga uredil, namesto mulja, zaradi katerega je voda motna, bi nasul večje kamne (t.i. mačje glave), ga poglobil, uredil okolico in zasadil močvirne rastline. Tudi račjo družino ima v prihodnosti namen povečati, saj bo potem, ko bo ribnik urejen, dokupil še deset novih vrst, med njimi tudi gage, to so rase potapljavke, ter labode, povečalo pa se bo tudi število rib, saj bo ribnik obogaten s kar petimi različnimi vrstami krapov. Torej bo na tem koncu v prihodnosti še bolj pestro.

Besedilo in fotografije: Jana Urbas

Če mlinar ne govori o moki, govori o vrečah.

Ruakl

1. Cistilno-vzdrževalni servis

- generalna čiščenja po adaptacijah
- strojno globinsko čiščenje ratnih oblog,
- oblaženjena pohištva, nožarnosti vozil...

2. Senčila

- fanelne zavesne, nožanje in zunanje izolacije,
- plise in rulo zavesne, tende in markize...

3. Montiramo termoreflektivne in protivlomne folije

- sungard
- glassgard
- SDI distribution

4. Slikopleskarstvo

- barvanje stenovanj, fasad, oken, vrtnih ograj...

clean beat

**'RTV
'SERVIS**

GORENC s.p., Liparjeva 16, 1234 Mengeš, GSM: 041 644 - 121

Popravila: - TV sprejemnikov,
- PC monitorjev,
- audio naprav.

Tudi na domu!

Montaža klasičnih in SAT anten ter avtoakustike

Mirjam Štih

Maroko in Mavretanija

Maroko:

Kot blisk z jasnega

Celo leto sem čisto potihno, v sebi, gojila željo o nekem malce večjem potovanju, ki naj bi trajalo najmanj mesec dni in bi me poneslo nekam daleč, tja preko evropskih meja. No, ne morem ravno trditi, da sem ta veliki projekt pretirano skrivala pred zunanjim svetom, kajti kar nekaj ljudi bi lahko potrdilo, da sem o svojih načrtih neprestano glasno trobila okrog in okrog. Vendar vam lahko odkrito povem, da je šlo pri vsem skupaj resnično bolj za želje kot pa za resen plan. Kajti v smeri ureditve tega potovanja nisem storila nič, s prstom nisem mignila (no, z izjemo takrat, ko sem doma, objeta v dolgočasen vsakdanjik, z vso strastjo vrtela globus in z zaprtimi očmi in s stegenjnim kazalcem skušala ugotoviti, kam mi je še usojeno iti na tem širnem svetu), samo sanjala sem in čakala. Čakala in čakala, misleč, bo že prišlo samo od sebe, ko ho čas. In je res prišlo.

Avгust je mineval. Z bratom sva ravno igrala badminton na dvojišču pred hišo, ko je nenadoma zavznil moj telefon. Bil je Rafif, šefce, s katerim sem se lansko leto potepala po Turčiji in Iranu.

»Zdravo, Mirjam, kolikor vem, si ti letos govorila o nekem potovanju. No, poslušaj, moj prijatelj Metod ima prav tako jaz potovalni kombi in vsake toliko časa zbere eno manjšo skupino ljudi in že drvijo nekam v neznano! V glavnem, tip gre v oktobru za en mesec v Maroko in še v Mavretanijo in ima eno mesto prosto.... Tukaj imaš njegov telefon....« In sem se navdušila. Taka koza pa spet nisem, da bi metala v koš na pladnju prinesene ponudbe. Še tisti trenutek sem poklicala Metoda in mu povedala, da sem zraven. On pa je rekel, da kličem ravno ob pravem času, kajti s potovalno grupo se dobi natanko čez eno uro v Ljubljani. Da uredijo vse okoli vizumov, je še rekel, in da naj zato ne pozabim s seboj prinesiti potnega lista. In to je bilo to. Odločila sem se v pičlih petih minutah, pobasala potni list, na hitro omenila mami, da bom v bližnji prihodnosti odpotovala, ter odhitela na sestanek.

Odhod

Sporočili so mi, da bo odhod 18. 10. 03, ob nedoločeni uri, pred Intersparom na Viču. Ba! In že se je name zgrnila cela gora problemov, od tistih manjših pa do malo večjih. Kako se ne ve točno, kdaj? A je to sploh resno? Ura je vendar pomembna, če edini možni voznik, v osebi moje mami, namerava natanko tisti dan že ob zgodnejši jutranji uri kidniti na neko kositanjevo veselico. In kako se sploh pride do Viča? In kje je tam sploh Spar? Doma nam ni bilo nikoli jasno... Nakar se je mami spomnila, da je edma svetla zvezda v tej situaciji sestrič na Nuša, ker ona pa že ve!

Problem transporta mene osebno in moje prijateljice smo torej rešili, kombija, s katerim bi naša ekipa osmih ljudi odrinila Afriko naproti, pa tudi ni bilo težko najti na tistem ogromnem parkirišču, kjer smo se zbrali. Kdo, lepo vas prosim, bi namreč spregledal velik predelan vojaški tovornjak, za sprednjim steklom okrašen s piastčnim cvetjem, katerega v arabskem svetu zelo cenijo, če ne že obubojuje?

Skozi Evropo Afriki naproti

Preden smo se prebili do afriškega kontinenta, je kar trajalo. Kombi ni letalo, in ne more preskočiti področij, ki takrat niso ravno v interesu. Ampak saj ravno to je tisto pravo! Popotništvo, kiateštvo, iskanje avantur, spartje v šotorih v naravi, na divjih mestih, dolga vožnja in vmesna ustavljanja, raziskovanje... Nenehno biti na poti, nenehno nekje drugje, spoznavati razlike med državami, med kulturami, med ljudmi... Ampak kljub vsej lepoti, ki seva iz naštetega, moram priznati, da sem takrat Evropo kar malo prezirala. Po pravici povedano, šla mi je na živce! Želela sem si Afrike...

Pot nas je torej ponesla iz Slovenije, preko Italije, Francije in Španije do drugega kontinenta. Skozi Italijo in Francijo smo drveli brez nepotrebnih postankov. Ustavili smo se le za opravljanje t.i. nujnih bioloških potreb, za kakšno kavo in pa seveda za spanje. Zadnje je bilo še posebej razburljivo početje. Metod (naš šef; voznik in kuhar v eni osebi) je namreč celo pot slovel po tem, da je vedno našel izbrano mesto za prenočevanje. Prvo noč, v naši sosednji državi, je bil to neki vinograd. Tam smo si v velikem mrazu, pa tudi iz neba je nekaj malega kapljalo, postavili šotore. Jaz naj bi to noč spala skupaj s Tatjano v njenem šotoru. Toda pri postavljanju le tega je prišlo do katastrofe. Ona ga namreč še nikoli ni postavljala, bil pa je neki poseben šotor, tako da smo se (še posebej moški) vsi mučili okoli njega. In če bi še tako podrobno opisovala oblike, ki so pri postavljanju nastajale, ne bi imeli prave predstave. Ampak kdor ne vrže puške v korožo, mu enkrat vendarle uspe. No, vsaj za silo. To pa za tisto noč še ni bilo vse. Na dan je prišla tudi resnica o kvaliteti moje taborniške opreme, ki sem si jo pred odhodom na hitro izposodila od različnih vetrov. Prvič, namesto armafleksov sem imela veliko modro naphiljivo blazino, ki je v svoji končni obliki podobna jogiju. Seveda nisem imela tlačilke, tako da sem jo morala naphiljiti sama. Pihala sem, pihala, pihala, vrtelo se mi je v glavi...., pihala, počivala, pa spet pihala... in na koncu naphala. Blazino sem nato stlačila v šotor, še sama smuknila vanj in zlezla, ojoj, v svojo čisto tanko in prav nič tople spalno vrečo. O tem, kako me je zeblo, pa raje ne bi pisala. Naj samo omenim, da sem zaspala šele proti jutru. Zbudila sem se na skoraj čisto prazni blazini (no,

Predelan vojaški kombi s katerim smo potevali. Večkrat smo se vozili kar na strehi in uživali v pokrajini.

pa saj me je brat opozoril, da je čisto možno, da blazina pušča), s premrlimi udi in si zabičala, da je bila to moja prva in zadnja noč na tem potovanju v Šotoru! Od sedaj naprej bnm raje koristila edino ležišče znotraj kombija – leseno desko, pritrjeno na steno. Za tolažbo smo na tistem posestvu nabrali (beri: narabutali) celo skledo kakijev in kivjev in krenili novim pripetljajem naproti. Čez Francijo smo jo mahnilo hitro (naj omenim, da nam je tudi ta dežela nudila obilo vitaminov v obliki limon in pomaranč), Španija pa se je vlekla kot čreva. Neprestano smo se morali ustavljati. V naši popotniški ekipi smo imeli namreč dve puncji, Dušo in Ano, ki sta bili naravnost zaljubljeni v vse, kar je bilo povezanega z Apeninskim polotokom: v pokrajino, v mesta, v jezik in seveda v moške predstavnike tega področja, v »latino loverje« ali kako se jim že reče. Tako smo se ustavili v Barceloni, Vallenciji, v Malagi; še posebej je omembe vredna predvsem Vallencija. V tem mestu ima Duša svojega dragega, kajti že kar nekajkrat se je potikala po Španiji, pri tem pa človek seveda naleti tudi na kakšno romanco. In seveda smo ji vsi privoščili, da ga je po dolgem času zopet obiskala. No, iz zornega kota potovanja pa mi to ni niti najmanj godilo, želela sem si Afrike. Kot primer moje nestrpnosti lahko na tem mestu vrinem svoje razmišljanje zadnji dan v Evropi, ki sem si ga zabeležila v popotniški dnevnik: »Že peti dan na poti in še vedno v tej Evropi. Čisto sem že nestrpna in bi rada čimprej stopila na afriška tla, v drugo kulturo. Po drugi strani pa si govorim, kako sem zadržta in mislim le na cilj. Kaj pa tisto mimo katerega pot beži? Kaj tisto ni vredno mojih pogledov? Sem res postala tako vzvišena nad nekaterimi stvarmi? Ne vem več, kaj je prav in kaj ni.«

Čez Gibraltar v Maroko

Trajekt (Cievtva – Algeiras) nas je v slabi trideset ure pripeljal na afriško stran! O hvala, hvala! Kajti kaj je lahko dolgočasnejšega od dolgotrajne vožnje na trajektu? No ja, saj bi se našlo..., ampak vseeno. Skratka zelo hitro smo prispeli na drugo stran in s tem do maroške meje. Cariniki so nas zelo prijazno sprejeli, kar ni čudno ob Dušini in Anini posebni taktiki omehčevanja uradnih oseb, ki se je izkazala za koristno tudi kasneje na poti. No, pa tudi brez tega bi z

lahkoto zvoziili, ker avtomobila, kot je bil naš, človek pač ne vidi vsak dan. Povrhu pa je bil, vsaj tako menim, blazno priljubljenega značaja, saj je nadvse godil ne samo uradnim osebam, ampak tudi ostalim smrtnikom. Če se vrnem k carini, so nas cariniki povprašali tudi o tem, ali imamo kaj alkohola. Maroko je namreč muslimanska država in muslimani ne pijejo alkohola, ga ne prodajajo (razen v kakšni boljšji restavraciji, kjer pa so cene tudi primerno navite), pa tudi čez mejo ga je prepovedano nositi. Pa smo bili zelo vljudni in smo delno priznali, da en whisky pa res imamo. Cariniku so se usta potegnila v nasmeh in je rekel: »A samo enega ali kaj?« Če pa bi možak izvedel za našo kar precejšnjo zalogo alkoholnih pijač, se verjetno ne bi prav nič hahljal, ampak bi nam dal eno močno brco v riti! Čeprav je potrebno priznati, da je bila takrat naša zaloga že dokaj okrnjena. Temu je seveda krivo mizlo in deževno vreme, ki smo ga bili deležni na poti skozi Evropo. In kdo bi v takih razmeram lahko zameril ubogim premrženim popotnikom kakšen požirek vina ali kakšno šilce žganja, pa naj bo to orehovc, limon'ce, borovničke, češnjice ali pa kar čist šnops. Prva postojanka v tej deželi je bila občestna gostilnica, kjer smo si privoščili pravi maroški zeleni čaj z meto. Tam smo sedeli, počasi srkali napitek in opazovali muslimanski svet, v katerega smo vstopili in ki se je začel počasi razkrivati pred našimi očmi. Pokrajina se je spremenila in nas v gostoljubju obdala s prečudovitimi griči, ki od daleč izgledajo kot slikarjeva paleta, po ulicah je videti vozove, ki jih vlečejo drobni konjički ali oslički, življenjski ritem se je upočasnil, ljudje nam mahajo. Moški so oblečeni v oblačila, podobna meniškim kutam, ženske so ogrnjene v pisana klasično muslimanska blaga. Le nekaj nas moti – svinjarija. Vsepopoved same smeti. Vendar me to ni kaj pretirano skrbelo, saj je zanimajenost okolice na robnih področjih (okoli meja) kratko malo značilnost vseh »tretjerazrednih držav«. Je pa to zelo motilo in nadvse razočaralo sopotnika Petra. Možakar namreč prihaja, saj tako nam je pravil, iz idilčne vasice Ambrus na Dolenskem, kjer imajo okolico urejeno kot se šika in kjer, tega nikakor ne smem izpustiti, po gričkih nad vasjo v vinogradih uspeva samorodnica, nadvse cenjena med vaščani. In če upoštevamo ravnokar našeta dejstva, ga človek lahko začne že kar razumeti. Skratka Peter, imenovan tudi Živc, je bil zgrožen do konca, in se je zaklel, da v Afriko nikoli več! No, naj namignem, da je tekom

potovanja kar krepko spremenil mnenje in je celo vžljubil t.i. črno celino.

Če sedaj na kratko preidem k uradnim dejstvom, lahko povem, da se severni predel Afrike, v katerem smo se nahajali, uradno imenuje Kraljevina Maroko in šteje okoli 29 milijonov ljudi, izmed katerih je 55% Arabcev, 44% Berberov in 0,7% tujecev. Od tega je kar 98% Muslimanov. Uradni jezik je arabski, ki so mu pridani različni berberski dialekti, kot tudi francoščina. Drugače pa je ta deželata geografsko izredno razgibana, saj vsebuje tako visoko Atlasško gorovje, kot tudi ravnice, nižine in sveda morje

Fes in nekaj besed o maroških tržnicah

Po ogledu nekaj manjših mest in vasi smo krenili v Fes, in sicer v stari del mesta, imenovan medina. In še preden smo sploh uspeli priti do starega jedra, že se nam je ob kombiju priključil zelo nadležen Arabec na motorju. Razlog pa je bil ta, da si je človek, po njegovi vztrajnosti in tečnoji sodeč, zares iz dna njegovega preračunljivega srca želel postati naš osebni vodič po mestu. Toda šef Metod, ki ga v muslimanskih delih sveta zaradi svojega poraščenega videza imenujejo kar Ali Baba, je bil prav tako trmast, in ni popustil njegovim muham. Ne, bomo že sami zmogli, je bilo njegovo geslo! Kasneje, ko smo že parkirali naše prevozno sredstvo in se malce razgledali naokoli, pa smo ugotovili, da morda res ne bi bilo neumno v službo vzeti kakšnega zagnanega vodnika. Kajti medino mesta Fes sestavljajo ozke in zelo doolge uličice, ki skupaj tvorijo neke vrste labirint. Vzdušje pa je tako, kot da bi se znašel nekaj stoletij v času nazaj. Povsod je okrasje, recimo keramične ploščice, poslikane s čudovitimi arabskimi ornamentmi, mojstrsko izrezljana lesena vrata stanovanjskih hiš, ljudje v pisanih oblačilih z zanimivimi obrazy — slednje velja še posebej za stare ljudi. Najbolj od vsega pa me je pritegnila živilska tržnica, pa to ne samo v tem mestu, ampak na splošno. Tržnica kot mistični prostor, kjer je še čutili tisto pristožno življenje, kjer vlada neki red trgovanja in hkrati splošni kaos, prostor srečanj, mešanja ljudi, paleta barv in vonjav. Prostor, kjer lahko človek poklepepa, preden kupi sadje, zelenjavo, olive, pisane začimbe ali sladke, oje, prisladke slaščice za omilitev grenkobe življenja. Prostor, kjer je čutili pretakanje energije. Pravo nasprotje takšnim tržnicam pa je bil sejem (dogajal se je zunaj mesta, na podeželju), kjer so domačini v glavnem prodajali in kupovali domače živali. Potekal je na ogromnem prostoru, ki mu zaradi velike gneče ni bilo moč določiti obsega. Ljudje so bili dobesečno stisnjeni drug ob drugega in ob bok različnim živalim. Nekdo je prodajal konja in kupcem kazal njegove močne zobe, nekdo ovce, drugi koze, kokoši, zvezane za noge, spet nekdo

kamele... Kupci se med množico ljudi za seboj vlekli uboge prestrašene živali, jih basali na kamione, na vozove... Vladal je cel direndaj, vpitje, topotanje, ticanje, drgnjenje ljudi drug ob drugega... Toda dolgčas nam ni bilo.

Marakeš in splošna nakupovalna mrzlica

Marakeš je za razliko od Fesa veliko bolj turistično mesto, prava turistična meka. Razlikujeta pa se tudi, kar se tiče arhitekturne zgradbe mesta, še posebej starega jedra. Za razliko od Fesa za Marakeš niso značilne ozke, v labirint spleteno uličice, temveč trg velikih razsežnosti, katerega obdaja tržnica in neznanski kompleks trgovinic. Ponaša se z neverjetno pisanoštno in vrvežem, kar velja še posebej za trg, na katerem se kar tre različnih zabavljajcev, muzikantov, napovedovalk usode, možakov z zoprnimi opicami ter sluzastimi kačami in še mnogo drugih, ki v vsej svoji podjelnosti tekajo za mimoidočimi turisti, jih cukajo za rokave in vsiljujejo svoje ponudbe. Turisti se morajo, po njihovi logiki, po vsej nujnosti slikati s kakšno izmed eksotičnih živali, si pustiti na roko s kano naslikati vzorce, da o nujnosti vedeževanja sploh ne govorim. Ja, še posebej stara vedeževalka, podobna čarovnici, je človeka s svojim prodornim kričanjem res znaia prepričati, da brez tega pač ne gre. In mi je prerokovala... Vsebinsa naj ostane skrivnost.

Moram reči, da je tako mene kot tudi moje sopotnike celotno dogajanje tako močno pritegnilo, da smo se tudi mi odločili izvesti ulično zabavljajško točko. Zakaj ne bi tudi mi kaj malega zaslužili in se ob tem še neznansko zabavali? Pa še reakcija gledalcev nas je zanimala. En, dva, tri in že smo zavzeli središčno točko dogajanja. Peter se je postavil na glavo in stegnil noge nekam tja proti oblakom, tri puncice pa smo okoli njega v krogu začele poplesavati in pri tem močno migati z buki, kar naj bi predstavljalo orientalski ples. Eden izmed fanotov pa je v rokah držal kljubok, namenjen kakšnemu skromnemu prispevku. No, s prispevki ni bilo nič, smo bili pa zato deležni največjega števila gledalcev, ki so se kar tri okoli nas in so pokali od smeha. Na nas pa je vse skupaj delovalo katarzično.

Se bolj zabavno od polučnih vragolij je bilo nakupovanje, ki predstavlja že kar obred. Saj poleg tega, da trgovcu kupcu nekaj prodaj, vsebuje tudi klepet, pogajanje za ceno oz. barantanje, pitje čaja... Gre za cel proces, ki zahteva kar nekaj časa pa tudi živcev. Vse skupaj pa poteka nekako tako: Turist oz. turistka, v mojem primeru torej turistka, z nekaj denarja v žepu pohaja med trgovinčami, ki stojijo tesno druga ob drugi. V mislih ima sicer nakup določene stvari, ki jih potrebuje ali jih namerava podariti sorodnikom in prijateljem, toda prav gotovo ne toliko, kolikor jih na koncu res nakupi. Trgovci so res umetniki svojega poklica, kupca mimogrede prepričajo o nujnosti stvari, ki je v resnici ni slučajno ne potrebuje. Taktika pa je sledeča. Najprej te z besedami, da je gledanje zastoj povabi v svojo poslovno enoto. Češ, ti samo glej, nič ti ni treba kupiti. Nato ti ponudi sedež, po možnosti čaj in te začne spraševati, od kod si, kako in s kom si prišel sem, kako ti je tukaj všeč, kakšni se ti zdijo ljudje... To, da nimaš časa na pretek, jih prav nič ne zanima, važno je, da ga imajo oni zadosti. Potem jih začne zanimati, če ti je slučajno, ampak res slučajno, všeč kakšen predmet, ki ga posedujejo. In potem se prične. Trgovec ti začne ponujati zelo prijazno ceno, samo zate. In ker se ti zdi kjuh vsemu še vedno predrago, ceno znižaš. Trgovcu se zdi prenizka, zato ponudi novo ceno, niž-

Prizor iz živilskega sejma.

jo od njegove predhodne. In zopet si na vrsti ti, ki še vedno trdiš, da je cena previsoka, kajti ne prihajaš iz Amerike, ampak iz neke revnejše države, in si po vrhu vsega še Student! Pa se trgovec malo zmečha, a samo zaradi tega, ker si zelo lepa ter prijazna punca in je Slovenija res bolj revna dežela, toda še vedno ne pristane na tvojo ceno. Potem te vpraša za tvojo zadnjo ponudbo... in proces se nadaljuje. Pri tem pa nikoli ne veš, kdaj si dobro kupčeval in kdaj te je prodajalec mojstrsko prinesel naokoli.

Pokrajina in klatenje naokoli

Poleg Fesa in Marakesha smo si ogledali tudi druga maroška mesta, nekatera na poti v Mavretanijo, druga nazaj grede. Vendar sedaj ne mislim na dolgo in široko razpredati o tem. Lahko samo povem, da je večina teh mest zelo lepo urejenih, tako glede čistoče, kot tudi glede arhitekturne skladnosti. Še posebej novejša mesta so znana po svoji skladnosti ulic in zgradb. Gradijo jih namreč po ustaljenem vzorcu, ki naj bi bil najprimernejši in najenostavnejši za življenje, in sicer tako, da sredi mesta, ki ga tvori z zidom ograjen prostor, postavijo mošejo, okoli katere se razprostira glavni trg, ulice pa so lepo pravokotno razporejene glede na središče. Nikakor pa se novodobna mesta ne morejo meriti z medinami starih mest. Te imajo namreč dušo, neko posebno privlačnost. Zanimivo in še kako lepo pa zna biti tudi maroško podeželje. To je še posebej močno občutiti takrat, ko se več ur skupaj voziš po prašnih cestah in ti glavna zabava postane gledanje skozi avtomobilsko okno. Takrat se ti zdi, kot da bi imel pred seboj odprto ogromno, pisano slikanico, porisano z naravnost fantastičnimi ilustracijami. Kajti pokrajina te dežele je res slikovita in tako raznolika. Najprej gričevnata, nato ravninska s kakšnim gričem za popostritev, zelena, kasneje vedno bolj suha, le tu pa tam kak borovec, sprva rjavkasta, čez nekaj časa rdeča in polna bodičastih kaktusov. A vse to počasi izginja. Prihajamo na področje peska. Zahodna Sahara in prehajanje iz popuščave v puščavo. Pesek, pesek, sipine, najprej redke, neizržite, nato vedno bolj pogoste in navdušujoče. Bolj prodiramo proti jugu, manj je področje objudeno. Le tu pa tam smo naleteli na vrsto zanemarnjenih stavb ob cesti, kjer je bilo mogoče videti kakšno trgovnico ali lokalček, drugače pa smo, še posebej, ker smo se veliko vozili ob morju, tu pa tam naleteli na prebivališča ribičev, pri katerih smo kupovali ribe, naš vsakdanjik na jedilniku.

Ribiči

Če dobro premislim, smo se razen s trgovci še največ srečavali z ribiči. Kajti kol sem že omenila, smo predvsem zaradi zavzetosti našega Ali Babe neprestano posegali po morski hrani. Pa naj je šlo za ribe vseh vrst, za školjke, lignje ali pa kar za hobotnice. Tako da sem bila celo jaz, ki sem pred potovanjem izmed morskih sadežev jedla le ribe, postala že skoraj ljubitelj tudi ostalih morskih dobrot. No, nekaterim pa je na koncu potovanja ob omembi rib postalo že kar slabo. Skratka, skoraj nikoli nismo namenoma načrtovali obiska pri ribičih, ampak nas je pot k njim zanesla čisto spontano. Petljali smo se ob obali in če je kdo zagledal ribiče ali pa samo njihove naselbine, je to glasno sporočil šefu Metodu, ki je takoj zavil s ceste. Ponavadi je šlo za bolj odročna področja, oddaljena od mest in vasi, kjer so imeli moški, ki so se ukvarjali z ribolovom, postavljen vsak svoj hivač. Vedno jih je nekaj živelo skupaj, na istem teritoriju. Vse, kar so premogli, je bilo nekaj pomnikljive opreme za lovljenje rib in vsak svoj skromni šotorček, narejen iz vseh mogočih materialov. Človek si komaj lahko predstavlja življenje v takšni skrpani luknji, še posebej ob mizem, vetrovnetem ali deževnem vremenu. Toda oni so zadovoljni, vsaj tako so nam govorili. Večina jih tam živi več let, nekateri celo življenje. Vse, kar počnejo, je to, da lovijo ribe. Drugačega jim ni treba. Le vsake toliko časa pride nekdo iz mesta, od njih kupi ribe ali jim v zameno za le-te pripelje osnovna živila za preživetje, kot je npr. kruh.

Doživite posebne vrste pa je bilo, ko smo nekoga dne iz ceste zagledali ogromno ribiško naselje, sestavljeno iz velikega števila kolib. Kamorkoli si pogledal, povsod same bajte, zbite predvsem iz pločevine, ki pa so bile kombinirane še z marsikaterim drugim materialom, kar so pač našli. Toda nikjer žive duše, le majhni mucki so se nam z žalostnimi glasovi ovijali okoli nosa. Kar naenkrat pa sta iz za vogala pokazala dva moška,

sigurno ribiča, ki sta nas popeljala do obale, kjer je stala koliba, ki se je močno razlikovala od ostalih. V njej je bilo življenje, pozitivna energija. Pa tudi vizualno je bila nekaj posebnega, in to ne samo v primerjavi z zanemarnjenimi ribiški kolibami, ampak od kolib oz. hiš nasploh. Stala je na vzpetini tik ob morju in sezidana je bila iz kamena. Ne skupaj zbita, ampak sezidana. Pa to še ni bilo vse. V kamen je imela vgrajene zelene steklenice z različni dnom. Bila je edinstvena umetnina. Tako da sem takoj pomislila, da je človek, ki živi v njej, nekaj posebnega, da mora biti umetnik, boem. Kmalu smo ga spoznali. Bil je majhne rasti, suh, s srednje dolgimi sivimi lasmi in dobrodušnega, igrivega nasmeha. Takoj nas je povabil k sebi na čaj. Njegovo stanovanje ni bilo veliko. Vse, kar je premoglo, je bil skromen predprostor ter dva majhna prostora. Sezuli smo si obuvalo, ki je pri Muslimanih navada, ter vstopili v prostor, ki je poleg spalnega služil tudi za dnevni prostor. Na tleh je bila razgrnjena preproga, ob zidu skromno ležišče, v kotu na leh kuhalnik ter lonec s hrano in nad vrati polička, kjer je imel zloženih nekaj pločevink s hrano. Toda tudi tukaj je bilo takoj opaziti pečate njegovih kreativnih rok. Stene so bile poslikane z otninami barvam, poleg pa so visele fotografije in slike, izrezane iz časopisov. Nekdo je bil slikar. Posedli smo in skuhali nam je čaj. Nato nam je ponudil ribji brodet, ki mu je ostal od prejšnjega večera (bil je namreč ramadan, zato on ni jedel) ter slaščice. Bil je zelo prijazen in neprestano se je smehal. Povedal je, da v tej vasi živi 28 moških, ki lovijo ribe, in nobena ženska. Tisti, ki so poročeni, namreč odhajajo domov. On pa da je tukaj ribič že dvajset let, prej pa je živel v Esvirji. Tam so se v 60. letih shajali hipiji. Star je šestindeset let. Lepega obraza in velikih oči. Svoja leta je bil gotovo lepote. Na prvi pogled se mu je videlo, da je bil hipi in da po sreču le še vedno ostaja. Na rokovi je imel tetovirano srce. Pravi boem, ki me je čisto prevzel. Ko smo odhajali, mu je Metod hotel nekaj maloga plačati za njegovo gostoljubje, toda možak se je dobro zavedal svojega osebnega dostojanstva, ki mu je veliko pomenilo, in ni hotel vzeti ponujenega. Rekel je, da denar vzame samo pod enim pogojem, da nam v zameno nalovi rib. Privolili smo in že je smuknil v potapljaško obleko, vzel naphinjeno gumo od tovmojaka z zakrpanim dnom, si nataknil plavuti in odšel na lov. Lovil je kake pol ure, jaz pa sem se med tem kratkočasila z nabiranjem školjk. Nalovil je veliko rib in med njimi tudi škampe. Obraz mu je sijal od zadovoljstva. Toda takoj zatem je prišla nesreča. Prišel je neki moški, po vsej verjetnosti nekakšen inšpektor, ki je našega ribiča na vso moč nahrulil, češ

da kaj se gre, ko pa vendar ni sezona za lovljenje rakov! Zmetati jih je moral nazaj. Mi, no vsaj jaz, pa smo se počutili naravnost grozno, da smo krivi za neljubi dogodek. Ko smo odhajali proti našemu prevoznemu sredstvu, smo malce premlevali in sklenili, da si možakar prav gotovo zasluži liter vina. Kajti že prej je spraveval, če ga kaj imamo, pa smo zaradi naše okrnjene zaloge molčali. Med ženskami sem bila jaz edina za to akcijo, no, pa tudi na sploh sem najbolj med nami vsemi navijala, da se hipiju dodeli vinca. In tako sta mu nazadnje sopotnika Živc in Primož odnesla zasluženo. Menda je bil lako vesel, da so mu iz tistih veliki oči skorajda pritekale solze.

Ramadan

Naj omenim še dejstvo, da smo se po Maroku in tudi kasneje po Mavretaniji potikali ravno v času ramadana, zaradi česar smo bili kar nekajkrat prikrajšani za gostoljubnost domačinov, saj nas tako niso vabili k sebi na pokušino njihovih kulinarčnih specialitet. Pa tudi mi se nismo smeli ravno nastavljati s hrano, pijačo ter cigareti kar tako ljudem pod nos, ampak smo bili velikokrat prisiljeni poiskati kakšne skrivne kottičke, kjer smo potem obiskovali. Če smo se nahajali v muslimanskih deželah, moramo torej spoštovati njihove običaje. Ramadan je namreč čas duhovnosti, posta, očišče-

vanja, solidarnosti in oproščanja in traja enkrat na leto po en mesec. Za Muslimane je to najveličastnejši izmed vseh mesecev, saj se takrat spominjajo povratka Muslimanov v Meko, kar se je zgodilo osmo leto po Hidžri. V tem času ljudje še posebej veliko molijo ter berejo koran, najbolj opazen pa je post, ki traja od sončnega vzhoda do sončnega zahoda. Prepovedano je jesti, piti, kaditi in spolno občevati. Povedati je treba, da post ni obvezen za otroke, duševno bolne, nosečnice, popotnike in ženske, ki imajo menstruacijo. Za zadnje tri velja, da lahko post odložijo na kasneje.

Mi smo ramadan najbolj občutili proti večeru, ko je sonce začelo zahajati in so si ljudje kot mravlje hitro lotevali priprave večerje. Takrat jih ni zanimalo prav nič drugega kot samo hrana. Za primer lahko povem, da smo se nekega večera ravno ob času, ko je sonce zašlo, pripeljali na bencinsko črpalko in hoteli natankati olje. Toda tamkajšnji delavci niso imeli niti trenutka časa za nas, so ravno jedli. Tudi na drugi črpalki ni bilo drugače, trgovina pa je bila prav lako zaprta, saj so si trgovci pridno polnili svoje želoččke. No, večjih težav pa tudi nismo imeli.

O Maroku bi vam zagotovo lahko povedala še marsikaj, toda naše potovanje se je nadaljevalo in nas gnalo naprej proti jugu, v Mavretanijo. O tem, kaj smo doživeli tam, pa boste izvedeli naslednjič.

SELJAK NA TAPETI

O pisanju našega urednika fotografije Jožeta Seljaka sem vedno slišal zelo deljena mnenja. Večkrat mi je kdo rekel, zakaj pustim, da piše za župana tako žaljive in nepreverjene neumnosti, drugi pa so prikimavali in trepljali Jožeta po ramenih, češ da je še edini, ki si upa kaj reči in opozoriti na nepravilnosti v naši občini. Po izidu zadnje lanske številke pa se je utrgal kar pravi plaz kritik. Še zlasti s strani predstavnikov občinskega vodstva sem bil deležen diskretnih pa tudi kar odprtih in ostrih opozoril, da sem odgovorni urednik Odseva in da odgovarjam tudi za Seljakovo žaljivo pisanje in da je skrajni čas, da se Jože ukvarja le še s fotografijo, pisanje pa naj prepusti drugim. Ob tem moram posebej zapisati, da se nad Jožetovimi »bođicami« ni osebno pritoževal župan. Po več takšnih opozorilih sem še enkrat prebral, kaj je pisal Jože v zadnji številki, nato pa sem se posvetoval s posameznimi člani uredništva. Moram reči, da smo o Jožetovem pisanju na uredniških sestankih že velikokrat razpravljali in tudi sam sem mu že večkrat dejal, da župan ne more biti za vse kriv, da naj po-
 aze tudi na druge krivce za nepravilnosti in sploh, da naj bolj preverja posamezne izjave. Moram reči, da je Jože trmast možak in mu je vedno odgovarjal, da je zanj pravilno izobešanje zastav-
 vljenjsko resna stvar in da je župan kot najvišji voljeni organ v
 a i občini posredno, pogosto pa tudi neposredno, odgovoren za nepravilnosti v občini.

Na neki način sem mu moral prikimati, čeprav sam povsem mirno spim, četudi vem, da je občinska ali pa tudi državna zastava po nerodnosti narobe obešena. Življenja, vsaj na tem področ-
 eju)ujem lako resno in zunanji prikazom domoljubja, pa še marsikomu drugemu, ne verjame na prvo besedo. Kar se tiče napadov na po rangu najvišjega funkcionarja, pa smo temu priče na v akem l oraku. Kadarkoli na primer zjutraj pogledam Dnevnik, se mi oči najprej ustavijo na karikaturi Franca Jurija, ki se na duhovit ali manj duhovit način, upravičeno ali neupravičeno, šali o predsednika države. Ja pa saj ubogi Dnovšek res ne more biti
 rni za vse neumnosti v naši ljubi občini! Tudi v Mladini in

drugih časopisih so najvišji funkcionarji stalno na tapeti. Saj poznate tisto: »Strele udarjajo te v najvišje vrhove!« To je pravzaprav združeno z oblastjo, njena senčna plat, in dobri politiki se morajo enostavno sprizginiti s tem, da so javne osebe in zato pod drobnogledom javnosti. Pričakovati morajo, če so krivi ali ne, da se bo nezadovoljstvo tistih, ki svoj bes nad svojimi neuspehi v vsakdanjem življenju pač neke »izlijejo«, naj bo to v gostilniških ali drugih »strokovnih« debatah, zlivaj po njih. Vem, da so v Trzinu ljudje, ki podobno kot Jože za prav vse te go-
 be trzinskega življenja krivijo župana in se niti ne potrudijo, da bi kaj bolje raziskali, zakaj stvari stojijo tako, kot stojijo, in ne tako, kot si želijo oni. Še najbolj kritični so tisti, ki dajo zelo malo od sebe. Tisti, ki praktično nikoli ne poskusijo stvari vzeti v svoje roke. »Ja, zakaj bi pa mi to počeli? Mi imamo svoje delo! Za to so z našim denarjem plačani drugi!« To drži, ampak ko se pri uresničevanju nalog začneš spopadati s paragrafi, takšno in drugačno birokracijo, stališči tega, stališči drugega, z zamudami izvajalcev in ne vem s kakšnimi ovirami še, potem se stvari začno kazati drugače. Tisti, ki so kaj takega že skusili, šele lahko razumemo, kako hitro pride do zamud, zapletov in težav. Saj bi vsak želel, da bi tisto, za kar se dogovorimo, hitro in učinkovito izpeljali, da ne bi bilo napak in da bi vedno izbrali najboljšo možnost. Ampak ljudje, saj nismo bogovi! Le ti ne delajo napak in verjetno stodontno upstejo, učinkovito in sploh hitreje, kot si lahko zamislimo.

Precej imam stika z župani sosednjih občini. Lahko rečem, da so večinoma kar v redu ljudje. Ima pa vsak svoj stih delovanja in razmišljanja. Prepričan sem, da smo Trzinci z našim lahko kar zadovoljni. Tisti, ki ga kritizirajo za šankom, ob kavici ali kar na cesti, verjetno ne vedo, kolikokrat g. Peršak dela popoldne, zvečer, in da kljub temu, da ni profesionalni župan, naredi za občino dosti-
 krat precej več kot nekateri drugi župani. Ponekod imajo župani okrog sebe precej več profesionalnih sodelavcev, ki vodijo cele oddelke zaposlenih. Ti župane samo seznanijo s tem, kar so naredili, župan pa le bdi nad njihovim delom, podpisuje različne do-

kumente, v javnosti predstavlja občino, a zelo veliko dela, ki ga pa naš župan opravi sam, naredijo njegovi podrejeni. Saj je res, večje občine imajo več problemov, več ljudi, vendar je tam vse precej bolj neosebno, uradno, in je nekatere poteze lažje vleči. V Trzinu pa je to drugače, saj se skoraj vsi med seboj poznamo. Prav zaradi tega so očrtki, da naš župan premalo naredi za občino, brez osnove. Ima pa svoj stil dela in ta prav vsem verjetno ni všeč, prav tako pa je tudi vrstni red razreševanja posameznih problemov po okusih različnih ljudi prav gotovo različen. V ožjem krogu prijateljev in znancev se že da hitro dogovoriti, kaj je najpomembnejše, če pa se ta krog razpravljajcev razširi, pa se hitro zgodi, da vsi na to ne gledajo enako.

Ampak da se vrnemo k Jožetovemu pisanju. Mnogočini medij, kam sodi tudi Odsev, bi morali biti že po definiciji opozicija oblasti. Javnost morajo seznanjati s tem, kaj počne oblast, jo opozarjati na napake in pravzaprav igrati čuvajta javnih interesov. To je bilo v povojni Jugoslaviji sicer nekako popačeno in tudi zdaj, ko beremo časopise, poslušamo radio ali gledamo televizijo, lahko vidimo, da je ta odnos zamegljen. Žal je imenovanje urednikov in financiranje posameznih medijev še vedno preveč v rokah politike. Tudi za Odsev sem že velikokrat slišal, da smo županovo trobilo. Lahko se razdrem, pa mi nekateri ne bodo verjeli, da ni tako.

Zame je Odsev predvsem ogledalo trzinske družbe, ogledalo, v katerem naj bi odevalo življenje našega kraja, razmišljanja naših ljudi. Slika in ogledalu pa ni vedno vsem všeč. Ljudje smo pač laki, da imamo o sebi rajši nekoliko boljše podobo, kot je v resnici. Najraje vidimo, da nas drugi hvalijo, trepljajo po ramenih in se nam dobrikajo. Sicer nas je večina uradno proti prilizovanju, ampak vsak rad sliši pohvalo. Seveda v življenju ni vse idealno in vredno pohvale. Če je kaj narobe, je treba na to tudi opozoriti. Naloga časopisov je, da iščejo napake, razkrinkavajo nepravilnosti in odslkavajo tudi manj prijetne podobe sodobnega življenja. Jože ima odprte oči, veliko se giblje med ljudmi in tudi sokrajani ga večkrat opozarjajo na nepravilnosti in pomanjkljivosti.

Še preden je v redakcijo Odseva prišel on, smo se, kot je običaj v novinarskih kolektivih, pogovarjali o napakah in drugih neprijetnih zadevah v občini, na katere bi morali opozoriti. Kot urednik sem večkrat predlagal tistemu, ki je bil zadolžen za fotografijo, da je poslal moteče stvari in smo to potem tudi objavili. To se dogaja tudi v večini podobnih časopisov, kot je naš. Zdaj, ko imamo Jožeta, pa ta največkrat sam išče takšne spodsrljaje, bodice in nepravilnosti. K svojim fotografijam sam tudi piše komentarje, ki so nemalokrat cinični, dlakopepski in do neke mere ironični. Ima pač svoj stil. Včasih je bilo njegovo pisanje tako blizu žaljivosti.

Večkrat sem tehtal, ali je že preko meje še sprejemljivega. Menim, da čez mejo ni šel nikoli, včasih pa sem tudi sam kaj omilil ali izpustil, vem pa, da je bilo njegovo kritiziranje nemalokrat pravzaprav tisto, kar si mislijo tudi številni ljudje v Trzinu. Nekako je odeval občutenja navadnih, žal o nekaterih stvareh ne povsem celovito obveščeni prebivalci Trzina. Pokazal je nemalo napak in resničnih nepravilnosti, zraven pa je zbadal.

Njegov način zbadanja se je v zadnjem času popravil, je bolj humorčen, včasih se pošali tudi na svoj račun. Vem pa, da potrpljenje tistih, ki so tarča njegovega posmeha, ni neskončno. Vrč, ki dolgo hodi po vodo, se razbije. Prepričan pa sem, da si je večina bralcev Odseva o Jožetovem pisanju že ustvarila svoje mnenje. Vem, da se zdaj iz njegove skrbi za zastave marsikdo že norčuje in se jim zdi zabavno, da je med nami človek, ki ob praznikih in raznih prireditvah redno prevevta zastave, ali so prav obrnjene, in da za napake potem krivi župana, za katerega je prav vsem ljudem jasno, da mu ni treba razobešati zastav in da napake niso njegova krivda.

O tem sem se pogovarjal z županom. Spet se je izkazalo, da je prekanjen politik in se zaveda, da bo, dokler bo župan, tarča takih in drugačnih kritik. Dejal mi je, da ga pravzaprav nič ne moti, če ljudje kažejo na različne pomanjkljivosti in napake. Meni pa, da

takšno pisanje ne sme biti žaljivo, če pa piše član našega uredništva, pa bi moralo biti kritiziranje tudi bolj preverjeno. Pravi, da bi Jože, preden kaj pokritizira, na Občini lahko preveril, kako je s kakšno stvarjo, to pa bi moral narediti tudi jaz, preden kaj objavim. Predvsem pa meni, da Jožetovega Hyde parka ne bi smeli objavljati čisto v ospredju našega časopisa, med resnimi temami, saj bi bralci vse lahko vzeli za čisto zlato. S temi županovimi stališči se strinjam. Poslej bomo Jožetove bodice in kritike objavljali bolj ob koncu Odseva. Hyde park ne bo več samo Jožetov. Dobro bi bilo, če bi vanj pisali svoje kritične poglede tudi drugi občani, seveda pa bi morali biti vsi članki, ki bodo tam objavljeni, podpisani.

Ime Hyde park smo si izposodili pri Londončanih, saj v Hyde parku lahko govori vsakdo o čemerkoli, če so ga drugi pripravljene poslušati. Lahko kritizirajo celo kraljico. To je nekakšen ventil nezadovoljstva, in je lahko tudi koristen. V vodstvu Občine lahko vidijo, da volivci nadzirajo njihovo delo in napake, ki se dogajajo v občini, hkrati pa je za vodilne lahko tudi dobra povratna informacija o razmišljanjih in doživljanju trzinske realnosti med običajnimi ljudmi.

Z županom in drugimi občinskimi veljaki pa se ne strinjam, da Jožetovega pisanja ne bi smeli honorirati. Čeprav ne gre za naročene članke, imajo ti članki svojo funkcijo – ne le blatenje, če temu rečemo tako. Jože se vseeno trudi, da bi po svoje prispeval k lepše urejenemu okolju in življenju v Trzinu. Za svoje pisanje, pa čeprav je za koga mogoče neprimerno, se je moral potruditi, moral je slikati in ker je hkrati član uredništva, trdim, da bi mu morali tudi to pisanje plačevati. Če zapiše v nebo vpijoče nečestnosti, pa je na Občini vseeno nekaj pišočin ljudi, ki bi mu lahko odgovorili in tako tudi drugim Trzinčanom pojasnili, kako stvari stojijo.

Urednik Odseva
Miro Štebe

Brucevanje v Domžalah ŠPORTNO, ZANIMIVO, ZABAVNO!

Tokratno Brucevanje v Domžalah je privabilo množico študentov in tudi dijakov željnih zabave, ki so le-to tudi dočakali. Študentska kluba Domžale in Kamnik, organizatorja enajstega Brucevanja, sta ponovno pripravila pester program, ki je prinesel za vsakogar nekaj. Tako veliko število obiskovalcev je presenetilo tudi organizatorje, saj zaradi tega niso mogli izvesti eno izmed načrtovanih igrice, so bile pa druge zato toliko bolj zabavne.

Ogrevanje z DJ Magicom je popestrila tudi polna dvoirana balonov, ki so jih sledil uporabljali za uvod, nekateri kot žugo, drugi kot sredstvo za pokanje... Ko je balonov zmanjkalo, pa so klubovci že pripravljali nadaljevanje.

Simpatična voditeljja Riki in Ruško, ki ju sicer lahko poslušate vsak ponedeljek v oddaji Šodri na Radiu Hit, ki sta ta večer povezovala program, sta imela za študente pripravljene zabavne igrice, najprej pa sta napovedala govor predsednice domžalskega študentskega kluba Tine Močnik, ki je vsem zbranim zaželela veliko zabave in užitka. Še nekaj glasbe z DJ Magicom in sledili so trenutki, ki so nekatere šokirali, večino pa razveselili. Prišli so namreč Klubovci, pripravljeni na zabavo z brezplačnimi slammerji, za njimi pa - trobentači!

Po nastopu lokalne skupine Skat - predskupine velikega finala večera, pa je sledil krst brucev. Strogi rabelji, je imel tudi to leto težko delo, saj je bilo brucev kar nekaj, a njegovo delo je bilo na koncu vendarle uspešno - bruci so z velikim veseljem za njim ponavljali študentski zakonik... Če se ga bodo držali, je pa to že druga pesem!

In za konec še veliki finale - nastop rock skupine Big Foot Mama in zabava je trajala dolgo v noč... Naslednji dan pa na predavanju?

HYDE PARK

HYDE PARK

Glavin in odgovorni urednik Odseva, prosil bi te, če Jožetov Hyde park preimenuješ v Trzinški Hyde park, da bi Trzinci imeli tudi več volje napisati kakšno pikro ali dobro o županu, Trzinu, župniku ali pa tudi o svetnikih ... Tako pa se mi zdi: vsi mi ustno delijo velika priznanja, na občinski upravi pa razpravljajo o mojih honorarjih. Kako jih ukiniti, namreč.

Pa še nečesa se bojim! Da bodo ti naši darčarji ugotovili, da imam sredi Londona veliko parcelo Hyde park in mi bodo poslali mastno položnico za davek. Saj veste, darčarji so nenasitni in že otrokom pošiljajo premoženjska stanja v vrtec, od poslancev naše vrle države pa ne morejo dobiti – če se malo pošalim – niti številke čevljev, ki jih nosijo. Naši poslanci ne spoštujejo zakonov o premoženjskem stanju. Naj živi Trzinški Hyde park!

Jože Seljak

NAREZEK,
ZASTAVA

HYDE PARK

Kar je res, je res! In to se zdi, ko je demokracija, lahko tudi napiše. Ob tem tudi ni strahu, da bi te zaprli. Občinski ljudje, od najvišjega do najnižjega, so nam pripravili res enkratno otvoritev Družbenega doma Ivana Hribarja. Narezek v smeri urinane kazalca, kozarci za belo vino, kozarci za rdeče vino prave oblike. Temperatura belega vina okrog 12 stopinj C, za rdečega sobna temperatura. Res vse po zakonu kulinarike in če napišem: na zelo visokem državnem nivoju.

Če je zastava občine Trzin izobešana skupaj z zastavo R Slovenije, veljajo za način izobešanja določbe zakona, ki ureja podobo in uporabo grba in zastave RS. Če je zastava R Slovenije izobešana poleg kakšne druge zastave, mora biti, gledano od spredaj, vselej na levi strani ... (Občinski odlok št. ... Zakon o zastavi

IV. Kazenske določbe, 19. člen, 1. alineja 3/2000: Z denarno kaznijo najmanj 100.000,00 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik v zvezi, ki uporablja grb ali zastavo v nasprotju s tem odlokom).

Preddverje družbenega doma pa je s tamkajšnjima zastavama kazalo drugačno podobo.

Ker so to resne stvari, bom z nekaj humorja napisal o vrstnem

redu. Ko si na Občini prvega delijo plačo, dobijo: 500.000, 400.000, 300.000 tolarjev. Ali ne bi jokali, če bi te številke postavili narobe, saj bi dobili: 000.005, 000.004 in 000.003 tolarje. Kdo pravi, da ni pomemben vrstni red, pa naj gre za zastave ali pa za tolarje!

PS: Dobil sem ponudbo za šefa protokola v EU, a ne bom sprejel, saj imam še tu v Trzinu preveč dela z zastavami.

Jože Seljak

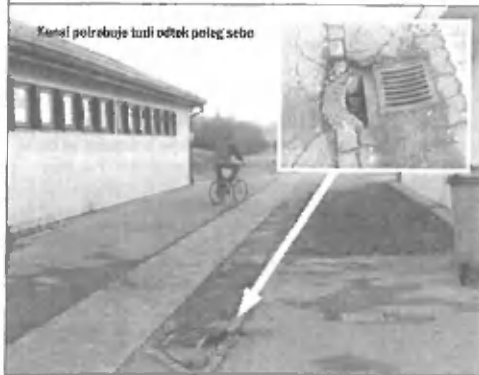
KANAL

HYDE PARK

Bilo je v času novoletne evforije. Ko sem šel nekega dne proti večeru med trzinško banko in Merkatortjem domov, sem skoraj padel. Naslednji dan sem si to mesto ogledal pri belem dnevu. Kanal in velika luknja! Idejno mesto za dosego enomesečne odsotnosti z dela. Ko sem si tisto praznino ogledoval, mi je eden od mimoidočih Trzincev povedal, da ta past tam obstaja že nekaj mesecev. Spet sem po stari navadi iskal krivca za to, pa sem pomislil: »No, Mengeška 9 ni, ker je predaleč od kanala. Že vem! Mostiščarji! Ti naj bi bili nekoč naseljeni v Mlakah. Voda je odtekla, svet pa se pogreza in nam vsem povzroča probleme.«

Jože Seljak

SIGNALIZACIJA 2

HYDE PARK

Dve številki nazaj sem pisal in s fotografijami tudi dokumentiral v Mlakah delno neuporabno novo označitev ulic z usmerjevalnimi tabliami. Če sem takrat napisal, da so zelo neuporabne, sedaj lahko napišem, da so celo žaljive. Žaljive za pisatelje, učitelje in tudi borce. Tabla z oznako Ulica Kamniškega bataljona, napisana kot kaže pridujoča fotografija, meša tudi naše otroke, ki se dopoldan v šoli učijo tako, ko pa gredo iz šole domov, pa vidijo, da se piše drugače. Po mojem bi borci Kamniškega bataljona izprašili hlače tudi listemu, ki je postavil to tablo, saj so se oni borili za Slovenijo in tudi slovenščino. Kdo je kriv?

Seveda, Adam Bohorič, ki je napisal prvo slovensko slovnico

Slovenščina - cvek za postavljeno tablo

in mi neumni davkopllačevalci, ki plačujemo taka slaba dela ali izdelke.

Jože Seljak

P. S. urednika: V izogib slabi volji davkopllačevalcev naj pove- mo, da naša občina postavite in izdelave teh usmerjevalnih tabel ne plačuje. Za reklamne table z oznakami trzinskih pod- jelij skrbi podjetje, ki je za to od Občine pridobilo koncesijo in za to plačuje, usmerjevalne table z imeni ulic pa je to podjetje postavilo, sicer v dogovoru z Občino, zastoj.

LETO INVALIDOV HYDE PARK

Združeni narodi so leto 2003 razglasili za leto invalidov in Trzin je to res lepo obeležil. Dva meseca pred koncem leta so pred občino narisali parkirno mesto za invalide, sklicali so ob- močno okroglo mizo o invalidih, nekatere ostre robove pločni- kov so spremenili v klančine. ... Da bi tudi na oko naredili še lepši vtis, so pred prazniki prav na sredino parkirnega prostora, določenega za invalide, postavili še novoleino jelko. Res lepo! Invalidi so verjetno ganjeni. Jelka stoji lepo pokončno še danes (15. januarja leta 2004) sredi njihovega parkirišča. Res lepa skrb in odnos do teh državljanov Slovenije! Nerodno je le, da od 15. decembra tam ne morejo parkirati.

Jože Seljak

Reorganiziran za občinsko jelko.

Gozdarji ZGS KE Domžale

OBVESTILO

Zdravnica dr. Rižnar Bregar, s koncesijo v Mengšu, obveščam paciente, da ambulanta ordinira po naslednjem umiku:

Table with 2 columns: Day (Pon., Tor., Sred., Čet., Pet.) and Time (13.00 - 19.00, 9.00 - 14.00, 13.00 - 19.00, 9.00 - 14.00, 9.00 - 13.00)

Sporočamo, da opravljamo tudi preglede kandidatov za voznike A in B kategorije

dr. Marta Rižnar-Bregar
Specialistka splošne medicine

TEČAJ VARNEGA DELA Z MOTORNO ŽAGO V OBČINI TRZIN

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je 8. in 9. decembra 2003 v so- delovanju s Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo iz Postojne ter ob- činama Mengeš in Trzin za lastnike gozdov organiziral dvodnevni tečaj varnega dela z motorno žago. Udeležilo se ga je šestnajst gozdnih posestnikov, od tega polovica z območja občine Trzin. Večji del krija stroškov tečaja je zagotovil ZGS iz proračuna RS. Občina Trzin je pokazala dober posluš za svoje občane, ki so last- niki gozdov, tako da je sofinancirala tečaj v višini 35% vseh stroš- kov svojih občanov, kar je pomenilo pokrije njihovih stroškov kotj zacije in malice v celoti.

Prvi dan tečaja je bil bolj teoretične narave. Po uvodnem pozdravu so se udeleženci v prostorih lovskega doma Mengeš seznanili z mo- torno žago, njeni sestavnimi deli ter njenim pravilnim delovan- jem in vzdrževanjem. Govorili so tudi o predpisanih standardih, naj- novejših motornih žagah ter uporabi naravi prijaznih razgradljivih ekoloških olj v gozdu ipd. Inštruktorji so jih opozorili na možne za- gate v zvezi s pravilnim delovanjem motorne žage, tečajniki pa so na podlagi lastnih izkušenj inštruktorju zastavljali konkretna vpra- šanja. V naslednjem sklopu so se seznanili z osnovami varnega podiranja drevoja. Po malici je sledilo čiščenje motornih žag, brušen je verige in nastavitve teka motorja. Vsak udeleženec je pod budnim očesom inštruktorja pridobil znanje preizkusil na lastni motorni žagi. Nato je predavatelj predstavil sredstva in opremo za varno delo z motorno žago, sledila je zaključna razprava.

Naslednjega dne smo se vsi skupaj dobili v kompleksu državnega gozda med Jablami in cesto na Dobeno. Po skupnem uvodnem delu so se tečajniki opremili z orodjem in opremo, se razdelili v tri po številu enake skupine in skupaj z inštruktorji odšli na vnaprej skrb- no pripravljena sečišča. Vsak od udeležencev je lahko z lastno mo- torno žago požagal označeno drevo, ga oklestil ter za sabo naredil tak gozdni red, kakor ga zahtevajo predpisi. Ves čas dela je ob njem stal izurjen inštruktor, ga opozarjal na morebitne napake in mu po potrebi svetoval, kako pravilno in predvsem varno opraviti delo. Os- tali udeleženci tečaja so medtem gledali in ocenjevali delo tistega, ki je bil v skupini trenutno na vrsti.

Ko smo po končanem dvodnevem tečaju in malici Pr' Jakov Met skušali strniti vtise, smo si bili edini, da je tečaj za lastnike gozdov, ki sami delajo v gozdu, zelo koristen, če ne že kar nujen. Udeleženci so dobili tudi potrdilo o opravljenem tečaju, ki bo v prihodnosti, ko bomo del Evropske zveze, postal nujen dokument tistih, ki bodo hoteli opravljati delo v gozdu. Na koncu, ko smo si voščili na svi- denje, so udeleženci tečaja izrazili zanimanje za traktorski tečaj, ki ga bomo predvidoma organizirali v letu 2004.

KNJIZNICA DOMŽALE

OBVEŠČA VSE LJUBITELJE KNJIG, ki ne morejo priti sami v knjižnico, da nas lahko pokličejo in jih bomo oskrbeli z gradivom, ki ga želijo prebrati.

Bolne in ostarele bomo z veseljem obiskali ter jim prinesli zeleno gradivo.

Podrobnejše informacije dobite na telefonu 7241 204 (Sonja Perne).

GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI (GSO)

Razlika med klasičnim žlahtnjenjem in genskim inženirstvom Gojenje rastlin in živali z izboljšanimi lastnostmi je bila žela kmetovalcev od nekdaj, pa naj je šlo za povečanje rodnosti, odpornost proti boleznim ali za kaj urejega. Kmetje so s tem namenom skrbno izbirali semena ter se ukvarjali s križanjem sorodnih vrst.

Bištevni premik pri spreminjanju vrst se je zgodil z razvojem genske znanosti. Genska tehnologija namreč omogoča prenos genov med organizmi popolnoma različnih vrst. Tako lahko na primer gene živali ali bakterij vnašamo v rastline in obrato. Pri tradicionalnem žlahtnjenju to ni možno - ne moremo na primer križati krapa s krompirjem ali bakterije s koruzo. Človekovo poseganje v genski zapis živih organizmov pa je precej nenatano. Gene lahko v organizem vnesemo na dva različna načina, a pri nobenem ne moremo predvideti, na ka- tero mesto v genomu se bo vrnil novi gen. Vnos je popolnoma naključen in zaradi tega ni mogoče predvideti vseh posledic take spremembe dednega zapi- sa; saj je delovanje gena odvisno tudi od tega, kje v genomu se nahaja

Gen - enota v dednem zapisu, ki je nosilec posamezne lastnosti organizma
Genom - celotna vsebina dednega zapisa, sestavljena iz velikega števila genov

Gensko spremenjeni organizmi na trgu Podjetja, ki se ukvarjajo z genskim inženirstvom so najprej začela z genskim spreminjanjem najpogostejših komercialnih poljščin: koruze, soje, oline repice, bombaža, krompirja, paradiznika, itd. V večini primerov so v rastline vnašali gene za dvojne lastnosti: odpornost na herbicide in odpornost na žuželke. Pri odpornosti napravi herbicide nova rastlina postane neobčutljiva na izbrani herbi- cid, pri odpornosti drugi na žuželke pa zaradi na novo vnesenega gena rastlina sama začne proizvajati toksin, ki ji stupen za žuželke.

V ZDA je uporaba gensko spremenjenih organizmov, predvsem soje in koruze, že precej razširjena, v Evropi pa je do takšne hrane prisoten precejšen odpor, predvsem s strani potrošnikov.

Glede na to, da v Sloveniji še nismo sistematično spremljati prisotnosti GSO je ravsem mogoče, da smo nehamireno uvozili gensko spremenjeno se- mensko in konzumno koruzo iz ZDA in Argentine. V teh dveh državah GSO uvozi v velikem obsegu, nimajo pa vzpostavljenega sistema letovanja GSO od komercialnih pridelkov. Leta 2002 je Slovenija iz ZDA uvozila 345 tiso kosov (od tega 234 tiso semenjske koruze), iz Argentine pa smo istega leta uvozili 96 ton konzumne koruze.

Odpornost proti škodljivcem in boleznim Na prvi pogled je odpornost na škodljivce, herbicide in boleznimi zelo privlačna lastnost, vendar ne upošteva morebitnih škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi ter tako ne daje celovite in korekne informacije o rezultatih uporabe GSO. Poleg tega je odpornost GSO na škodljivce lahko le kratkoročna, saj žu- želke ob stalni prisotnosti toksinov v rastlini lahko hujše razvijajo odpornost kot pri škropljenju. Hkrati s škodljivimi žuželkami tovrstni GSO lahko vplivajo tudi na koristne žuželke, posredno pa še na druge živali - na primer na ptice. V elika neznanka so tudi morebitni vplivi na organizme, ki živijo v prsti in so pomembni za rast in razvoj rastlin.

Kanali se že po šestih letih opazijo oline repice, odporne na herbicide raz- lizni proizvajalcev, soodno s pojavitvami tako imenovane večkratne odpornosti na herbicide. Gre za pojav, pri katerem so se zaradi prenosa cvetnega prahu v isti rastlini naključno različni geni, ki zagotavljajo odpornost na različne herbicide, tako, so zdaj takšne rastline odporne na več herbicidov hkrati.

Vpliv GSO na uporabo kemikalij in na hektarski donos Zagnatniki GSO zatrjujejo, da bo gojenje novih vrst omogočilo manjšo upo- rabo kemikalij in povečalo donose, vendar analiza podatkov ministrstva za kmetstvo v ZDA (objavljeni maja 2001) kaže, da so v ZDA za gojenje gensko spremenjene soje, odporne na herbicide Roundup Ready porabili od 3,6% do 7,1% več herbicidov kot pri konvencionalni pridelavi.

Če tudi obljube o večjem donosu so vprašljive, saj gensko spremenjene pridelki v nekaterih primerih ne presegajo tistih, ki jih prinašajo konvencionalne sorte. Donosi na poljih, kjer pridelujejo GSO so redko višji od tistih, ki jih beležimo pri konvencionalnih pridelkih.

Vpliv GSO na biotsko raznovrstnost Na biotski ravni geni iz GSO se v naravnem okolju prenašajo na sorodne vrste, kar lahko privede do širjenja pa ni moč kontrolirati ali omejiti. Ko so GSO enkrat v oko- lju, se lahko razmnožujejo, mutirajo, itd. Pri GSO se potencialna tveganja za izgubo od rastline do rastline razlikujejo. Odvisna so od tega, za kakšno spre-

membno genomu gre, kakšne divje sorodnike ali plevelce ima GS rastlina na posameznem območju in kako bo njena uporaba vplivala na ptice, koristne žuželke in mikroorganizme.

Tveganja za nastanek alergij Alergijske reakcije lahko pričakujemo v primerih, ko GSO zaradi novega gena tvori nov protein, ki je odpornejši na temperaturo in prebavne sokove v človekovem telesu.

Pred odobritvijo GSO strokovnjaki sicer ocenijo, ali bo novi protein pri lju- deh povzročil alergije, vendar so testi pomanjkljivi, ker temeljijo na primer- javi novega proteina z do sedaj znanimi povzročitelji alergij, ne morejo pa ugotoviti, ali v rastlini nastaja nova snov za katero še ne vemo, da povzroča alergije. Dodatna težava pri odkrivanju alergij je, da se reakcije včasih poka- žajo šele po daljšem času. Podatkov, ki bi potrdili ali ovrgli potencialna tve- ganja razvoja alergij nimamo, ker sistematičnih raziskav na tem področju ni.

Razvoj odpornosti na antibiotike Večina GSO, ki so prisotni na svetovnem tržišču, vsebuje označevalne gene, odporne na antibiotike. V kolikor se GSO uporabja za prehrano ljudi ali ži- vali, obstaja možnost, da se gen odpornosti na antibiotik v prebavnem traktu prenese na bakterije. Tovrstna možnost je sicer majhna, obsežno gojenje GSO pa utesne občutno pospešiti že sedaj problematično vprašanje odpor- nosti bakterij. Zato so v EU od leta 2004 zakonsko prepovedali uporabo genov za odpornost na antibiotike v organizmih, ki bodo namenjeni prehrani ljudi.

Položaj kmetov, ki pridelujejo GSO Proizvajalci nove organizme patentirajo, tako da je vsaka rastlina, ki vsebuje nove gene pod patentno zaščito, kmetje pa morajo pri nakupu semena plačati še licenčnino. Na ta način se povečuje odvisnost kmetovalcev od izbranega proizvajalca gensko spremenjenih semen, ki v nekaterih primerih hkrati proizvajajo tudi ustrezne herbicide in insekticide.

Problem GSO je tudi kontaminacija pridelkov na sosednjih poljih, saj v nara- vi prenosa cvetnega prahu ni možno nadzorovati. Problem kontaminacije je še bolj izrazit zato, ker potrošniki GSO zavračajo, zato imajo gensko spre- menjene poljščine nižjo ceno. Poleg tega je treba označiti vse izdelke, v katerih je nad 1 % gensko spremenjenih sestavin. Ekonomsko škodo lahko torej utrpijo tudi tisti kmetje, ki gensko spremenjenih organizmov ne želijo gojiti.

Slovenska zakonodaja na področju GSO Slovenski zakon o ravnanju z GSO povzema pravni red EU. Predpisuje, da je za gojitev GSO potrebno opraviti oceno tveganja in izdelati načrt za primer nepričakovane širjenja v okolje ter pridobiti dovoljenje pristojnih organi- zacij. V postopek izdaje dovoljenja je vključena tudi javnost.

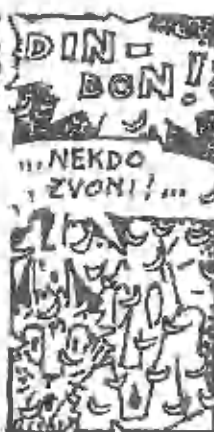
Z letom 2004 bo v Sloveniji treba označevati tudi tiste izdelke, v katerih je več kot 1 % sestavin, ki so gensko spremenjene. Še bolj strog režim označe- vanja in sledljivosti, pa se obeta po vstopu Slovenije v EU, ko bo treba ozna- čevati tudi tiste izdelke, ki so le izdelani iz gensko spremenjenih organiz- mov, kljub temu, da gensko spremenjene sestavine v končnem izdelku ni več. Označevati bo treba tudi krmo, ki vsebuje gensko spremenjene organiz- me oziroma je bila iz njih izdelana.

Več informacij o GSO je na voljo na spletnih straneh Umanotere, slovenske fundacije za trajnostni razvoj www.umanotera.org

IN SPOMIN
28. januarja 2004 mineva leto dni, odkar nas je zapustil
Franc GRADJŠAR
občinski svetnik Občine Trzin
v letih od 1999 do 2002
Dobrega prijatelja in predanega sodelavca se velikokrat spominjamo.
Občinski svet, župan in občinska uprava Občine Trzin

ODSEVNIK

Avtor:
Simon Fink
Jugovic

VROČA STRAN

KAJ SE BO DOGADJALO V TRZINU V PRISLEDNEM MESecu

Ker v uredništvu Odseva ne vemo za vsako prireditev, ki se bo dogajala v naslednjem mesecu, vabimo vse, ki pripravljajo kako zanimivo prireditev, da nas o tem obvestijo. Vroča stran ureja Tanja Prelovšek, zato se s svojimi podatki obračajte nanjo (tel. št. 564 18 73). Pokličite Tanjo in za vašo prireditev bodo izvedeli vsi Trzinčani!

27.01.	17.00 D'ZMT	Predstavitve knjige Alberta Mrgoleta »Kam z mularijo«, ki je nastala med drugim tudi na izkušnjah dela s trzinsko mladino
28.01.	18.00 D'ZMT	Čajanka in pogovor na temo »Kako bomo izkoristili EU?«
30.01.	19.00 KUD	Občni zbor
30.01.	Smučarsko društvo	Medobčinsko tekmovanje v VSL
31.01.	MO PD Onger Trzin	Sankanje z »starega« Ljubelja
31.01.	21.00 Študentska kluba Domžale in Kamnik	KIŠTA v Kulturnem domu Franca Kotarja v Trzinu. Gostje večera: NUDE, LINK in EGIDA.
06.02.	Občina Trzin in KUD	Proslava ob kulturnem prazniku (ob 15.00 odprtje Krajevne knjižnice Tineta Orlat)
07.02.	Smučarsko društvo in Društvo prijateljev mladine	Enodneveni izlet
08.02.	15.00	Ogled gradu Jäblje
14.02.	Športno društvo	Turnir v malem nogometu
14.02.	D'ZMT	Otvoritev mladinskega kluba s predstavitvijo vseh dejavnosti
17.02.	16.00 Žerjavčki	Občni zbor Društva upokoencev Žerjavčki Trzin v Osnovni šoli Trzin
21.02.	MO PD Onger Trzin	Obisk pustovanja (Hrušica pri Ilirski Bistrici) – »Škoromati«
21.02.	Turistično društvo	Pustni karneval v Trzinu
21.02.	Društvo prijateljev mladine	Pustovanje v dvorani KUD
24.02.	Mladinski klub v sodelovanju s TD in drugimi društvi	Pustno kresovanje s kulturnim programom
NAPOVEDUJEMO:		
28.02.	20.00	Ta veseli dan ali Cefizelj se ženi (gostuje Društvo kulturnih dejavnosti Vagant Kranj Oder mladih, Primskovo)
25.04.	Župnija Trzin	Sv. birna
15.05.	Župnija Trzin	Prvo sv. obhajilo

Obvestila:

- *Planinsko društvo Onger Trzin - Mladinski odsek (Nov urnik srečanj planinskih skupin - vse dodatne informacije bodo objavljene na spletni strani PD Onger Trzin):*
 - *Planinski krožek za učence 1. triade (Planinska skupina BIBE) vsako sredo od 16.00 do 17.00 v OŠ Trzin (učilnica - likovni pouk). Info: Irena (031) 562 092.*
 - *Srečanja učencev 2. triade (PS Nore krave) v društveni hišici vsak prvi in tretji petek v mesecu od 16.00 do 18.00. Info: Emil (031) 570 313.*
 - *Srečanja učencev 3. triade (PS Vezalkice) vsak petek od 19.00 do 21.00 v društveni hišici. Info: Tomaž (031) 880 894.*
 - *Srečanja za dijake in študente vsak drugi četrtek v mesecu od 19.00 do 21.00 ure v društveni hišici. Info: Bostjan (040) 513 500.*
- *DU Žerjavčki vabi vse, ki bi se jim radi pridružili v njihovem društvu, vsak ponedeljek ob 16. uri v prostore stare osnovne šole.*
- *Športno društvo Trzin*
 - Rekreacija: nogomet - vsako soboto ob 16.30 v telovadnici OŠ, kosarka - vsako nedeljo ob 15.30 v telovadnici OŠ*
 - Aerobika TNZ - vsak torek in četrtek ob 19.00 uri v telovadnici OŠ Trzin (info. in prijave Andreja na tel: 041 748 333)*
 - Rekreacija za ženske - vsako sredo ob 20.00 v telovadnici OS Trzin*

8. tekmovanje za prehodno skirco Borisa Paternosta skozi objektiv Jožeta Seljaka

Pooblaščen prodajalec in serviser

JUNKERS

Skupina Bosch

plinske peči

načrtovanje
montaža
servis

vzdrževanje plinskih sistemov
napeljava centralnega ogrevanja

Ustvarjamo toploto v vašem domu!

 080 10 06
brezplačna linija

Skupina Loren Line

PLINSKI CENTER, Verovškova 70, Ljubljana
tel.: 01 / 565 86 30

OKREPČEVALNICA TRZIN

M. Podobnik

Blatnica 12, tel.: 162-11-03

Odperto: ponedeljek - četrtek: 6.00 - 22.00
petek - sobota: 6.00 - 24.00

Nudimo: tople malice
jedi po naročilu

Vsak petek živa glasba in odojek

Vabljen

AVTOLICARSTVO VIDMAR

Nudimo vse avtolicarske
in avtokleparske storitve

Hobotova 7B, 1236 Trzin, Tel.: 01/564-20-27

BAHNE

 HUBAT PETER s.p.
HP-COMMERCE d.o.o.

HITRA DO STAVAJA • KONKURENČNE CENE

KURILNEGA OLJA

Možnost plačila na obroke

Dobeno 75, 1234 Mengeš

Telefon : 01 / 723 09 00 www.hp-commerce.si

Čistilni servis
Depala vas d.o.o.

Depala vas 5, Domžale

Tel.: 01/ 72 41 657, 041/ 695 339, 01/ 72 42 489

Čistimo: • vse vrste oblačil, tudi perilo • vse vrste preprog • vse zavese (tudi lamelne zavese) • tapisone in tople porde ter marmice.
Pridemo na dom, po dogovoru lahko tudi ob vikendih in praznikih!
Čistilni servis imamo v Depali vasi tik ob cesti z velikim parkirnim prostorom.
Odperto imamo vsak dan od 7h do 19h, ob sobotah od 8h do 13h

Čistilni: 01/7242489

Prevoz tovora in oseb

Prevoznik
Zračno Režen s.p.

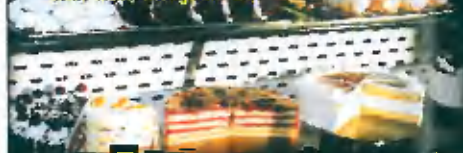

Makarjanc 33
1330 Čebulje
Tel./Fax 01/504 75 51
Sane 061/920-170

E-mail: prevoz@zracno.com

Slaščičarna Oger

štiri Trzin - Mengeska 26

Nudimo vam veliko izbira posodnih in strožkih tort po lastni katalogih,
domačo pecivo, ročno izdelane domače piškote in ostale slaščice.

Stalna no zalogi: torte za DIABETIKE!

VAŠA POSEBNA ŽELJA: Vi prinesete sliko, mi po njej naredimo torto!
Tel.: 564 20 50, odprto vsak dan od 7. do 21. ure.

